

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2022

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарєва, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.;
М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 39

(огляд матеріалів ЗМІ за 21 – 27 листопада 2022 р.)

| | |
|---|-----|
| Офіційна діяльність Президента України | 4 |
| Офіційна діяльність дружини Президента України | 35 |
| Міжнародна підтримка України | 43 |
| <i>Політико-правова допомога</i> | 43 |
| <i>Військова допомога</i> | 53 |
| <i>Гуманітарна та фінансова допомога</i> | 58 |
| Плани врегулювання. Переговорний процес | 69 |
| Плани повоєнного відновлення України | 74 |
| Коментарі європейських та американських політиків | 78 |
| Реакція представників української громадськості | 94 |
| Реакція представників світової громадськості та бізнесу | 98 |
| Експертні оцінки | 105 |
| Додатки | 110 |
| <i>Додаток 1</i> | 110 |
| УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №795/2022 | 110 |
| <i>Додаток 2</i> | 110 |
| УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №796/2022 | 110 |
| <i>Додаток 3</i> | 113 |
| УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №798/2022 | 113 |
| <i>Додаток 4</i> | 116 |
| УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №799/2022 | 116 |

Офіційна діяльність Президента України

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Завершується цей день – уже 270-й день повномасштабної війни. Коротко звітую.

Перше – фронт. Найбільш жорсткі бої, як і раніше, на Донеччині. Хоча атак цієї доби менше – через погіршення погоди, кількість російських обстрілів залишається, на жаль, надзвичайно великою.

Луганщина – потроху і з боями рухаємося. Станом на цей час загалом на сході вже майже 400 обстрілів із початку дня. Дякую кожному й кожній, хто тримає позиції і хто допомагає нашим силам оборони.

Південь – тримаємо оборону, послідовно, дуже прораховано знищуємо потенціал окупантів.

Друге – це енергетика. Відновлення мереж і технічних можливостей постачання, розмінування ліній електропередачі, ремонти – все триває цілодобово.

Вдалося полегшити ситуацію в частині регіонів, де ще вчора було дуже багато реальних проблем. Цього вечора стабілізаційні відключення є в 15 областях і в Києві також. Найбільше – Вінниччина, Сумщина, Полтавщина, Хмельниччина, Франківщина, Київщина і столиця. Робимо все можливе й неможливе, щоб повернути нормальність життя Одесі, Харкову та всім нашим містам і громадам.

І я дякую всім енергетикам, працівникам комунальних служб, обласних адміністрацій – усім, хто працює заради українців.

Третє – зовнішня політика. Сьогодні звернувся до учасників саміту Міжнародної організації Франкофонії. Це понад 50 країн-учасниць, ще понад два десятки країн-спостерігачів. Африка, Азія, Америка, Європа – всюди чують Україну, всюди знають наші пропозиції про те, як повернути мир Україні і як повернути стабільність світу.

Одразу скажу, що українську формулу миру сприймають у світі надзвичайно позитивно. Вона цілком конструктивна й реалістична – на відміну від порожньої й брехливої російської риторики про нібито їхню готовність до якихось там переговорів.

(...) Традиційно в Україні у третю неділю листопада відзначається День працівників сільського господарства. Чи був колись міжнародний контекст у цього дня? Цьогоріч він точно є.

Цьогоріч багато хто у світі побачив, наскільки вагомим є внесок українців у глобальну продовольчу безпеку. Життя мільйонів людей у різних країнах безпосередньо залежить від нашого аграрного сектору.

Я дякую всім нашим людям, які працюють на землі, які забезпечують Україну та світ найнеобхіднішим. Завдяки тому, що ви є й працюєте, ми

можемо знаходити підтримку для нашої держави у тих країнах, із якими ми поки не маємо традиційних відносин. Але ми матимемо, повірте мені. (...).

Звернення Президента України з нагоди Дня Гідності та Свободи (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський:

Шановні громадяни України!

Ми відзначаємо сьогодні День Гідності та Свободи. Свято, яке показує, що для нас гідність і свобода – це свято. Відповідь на питання, хто такі українці і що для них головне.

Дорогий народ!

Ці слова я казав на цьому ж місці у цей же день рівно один рік тому. Що відтоді змінилося? Чимало. В нашій країні, Європі й усьому світі. Але дещо лишається незмінним. Це відповідь на питання, хто такі українці і що для нас головне. Дві цінності, нерозривно сплетені, як правий і лівий береги Дніпра. Як синій і жовтий кольори. Як слова Чубинського й музика Вербицького. Як дві нитки візерунка на вишиванці, де зашифровано наш генетичний код. Це гідність і свобода.

Ми завжди про це пам'ятали й не маємо права забути. Завжди це цінували й не маємо страху захищати. Ми завжди знали, чого хочемо. А цього року всі дізналися, що ми можемо. Це побачили друзі й вороги. Союзники й партнери. Переконалися ми самі. Хтось – укотре. Дехто – вперше. Але всі разом ми довели й продовжуємо доводити, що гідність і свобода для нас – свято. Це залишилося незмінним. І всі побачили, на що здатні українці.

Усі побачили, які в нас захисники й захисниці. Як можна дати відсіч одній із найбільших армій світу й стати однією з найкращих армій світу. Хтось скаже: звучить гучно. Так. Наше військо звучить гучно. І останні вісім років. І останні дев'ять місяців. Коли до загартованих бійців приєднуються музиканти, актори, олімпійські чемпіони, айтівці, науковці, бізнесмени. Сотні тисяч українців, які не сіли в літак, а стали в чергу до військкомату. І пліч-о-пліч стали на захист нашої мрії. Навіки вільної України.

І всі побачили, на що здатні наші цивільні. Всі побачили, які в нас громадяни! Як можна ставати живою стіною на шляху військових колон окупанта, голіруч спиняти й розвертати ворожі танки й БТри. Попри постріли та шумові гранати виходити на мітинги в окупації. Берегти український прапор і дочекатися ЗСУ. Затопити своє село, щоб не дати оркам проходу на Київ. Збити російський безпілотною банкою консервації. Дати окупантам насіння, щоб на місці, де вони згинуть, соняшники проросли.

І всі побачили, які в нас лікарі, пожежники, рятувальники, залізничники, енергетики, фермери. Як можна бути на чергуванні кілька тижнів поспіль. Витягати з поля бою десятки поранених. Оперувати під бомбами й кулями. Під бомбами й кулями провести посівну та зібрати

врожай. Читати лекції студентам онлайн, в окопі. Отримати диплом бакалавра онлайн, в окопі.

Усі побачили, які в нас волонтери й небайдужі люди. Як можна за лічені години зібрати на безпілотники, швидкі, оптику, на тепловізори. Як дістати все. Купити все. Привезти все. А потім дістати, купити й привезти знову, бо це було не все. І в кожному селі варили борщі в банках і закривали тушкованку на фронт, бо ми згоріли б від сорому, якби наші воїни їли прострочені пайки, як орки.

Ми готові віддати останнє, щоб український воїн виглядав гідно. Воював гідно. Перемагав гідно. І всі побачили, який у нас бізнес. Не олігархи, а сучасний, креативний, людяний і відповідальний бізнес. Як можна свій офіс, готель чи спортзал перетворити на прихисток для переселенців. Як бренди модного взуття шують армійські черевики. Дизайнери жіночих суконь – бронезилети. Виробник садових меблів виготовляє їжаки. Зіркова модель готує їжу для бійців і біженців. Телеведуча робить «Бандера-смузі». Доктор наук сортує «гуманітарку» в Польщі. А оперний співак евакуює на своєму авто сотні людей.

Всі побачили, які в нас діти. Як вони відмовляються від смартфонів і гаджетів, щоб передати кошти на армію. Як миють машини та продають малюнки, збираючи на ЗСУ. Як хлопчик втікає з дому, щоб записатись у ТрО. Як дівчинка з простріленими ногами 15 кілометрів веде авто, щоб вивезти чотирьох поранених дорослих.

(...). Ми все подолаємо. Пересилимо. Переживемо. Переможемо! (...).

Володимир та Олена Зеленські вшанували пам'ять загиблих учасників Революції Гідності ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У День Гідності та Свободи Президент України Володимир Зеленський разом з дружиною Оленою вшанували пам'ять активістів, які загинули під час Революції Гідності.

Президентське подружжя встановило лампадки до хреста на Алеї Героїв Небесної Сотні в Києві.

Володимир та Олена Зеленські вшанували пам'ять загиблих хвилиною мовчання.

У пам'ять про полеглих учасників Революції Гідності пролунало вісім ударів дзвона.

З нагоди Дня Гідності та Свободи і Дня Десантно-штурмових військ Президент вручив державні нагороди військовим і цивільним ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У День Гідності та Свободи і День Десантно-штурмових військ України Президент Володимир Зеленський вручив високі нагороди військовослужбовцям і цивільним громадянам.

Президент України Володимир Зеленський:

Сьогодні в нас два свята, поєднані сміливістю й волелюбністю українців. І сьогодні я маю честь відзначити державними нагородами тих, чия відвага береже свободу України й чия допомога захисту України гідна згадки в підручниках історії нашої держави.

Президент зауважив, що в цій залі вже традиційно відзначають тих, хто зробив вагомий внесок у захист України та українців і чия хоробрість стала частиною нашої героїчної історії.

Глава держави висловив подяку всім підрозділам Десантно-штурмових військ і родинам воїнів.

Президент України Володимир Зеленський:

Звільнення Київщини й Житомирщини, Харківщини та Херсонщини, міцна оборона Донеччини й Луганщини – у всьому цьому є сміливість і професійність Десантно-штурмових військ ЗСУ. І я впевнений, що настане день, коли ми подякуємо українським десантникам і за героїчний внесок у звільнення Донбасу та всього півдня нашої держави.

За його словами, зараз ворог втратив ініціативу й відчув, що сили оборони України можуть звільнити всю нашу землю.

Президент України Володимир Зеленський:

Ворог уже знає, що українці сильніші. І це сталося завдяки тому, що весь наш народ став на захист нашої держави, а також тому, що сумлінні люди у світі допомагають нам. Маємо й надалі зберігати нашу об'єднану силу та нашу стійкість, щоб досягти головної мети – звільнення всієї української землі й усіх наших людей. Впевнений, що саме так і буде.

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять захисників, які віддали своє життя за Україну. (...).

Президент України виступив на щорічній сесії Парламентської асамблеї НАТО ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Хоч Україна поки ще не стала повноправною частиною ЄС і НАТО, я звертаюся до вас від імені народу, який завжди був, є й буде частиною ціннісного простору, до якого належите всі ви. Історія розводила нас по різні боки ідеологічних стін. Але стіни впали, і всі наші з вами цінності збережені.

І не тільки я, а й мільйони наших людей, і більшість громадян ваших держав підтримують європейську та євроатлантичну інтеграцію України. Зараз, коли ми захищаємо наші з вами цінності не просто на площах і вулицях, а на полі бою в повномасштабній війні, абсолютно очевидно, наскільки несправедливим і протиприродним було відчуження України від Європи. Жодного відсотка від того відчуження ми не залишимо.

Я закликаю вас робити все від вас залежне, щоб наша спільнота народів – народів цінностей – більше ніколи не стала розділеною чи послабленою!

Всі ви бачите, що нам загрожує. Нам усім! Усім, хто не уявляє свого життя без свободи. Всі ви бачите, який вагомий внесок у захист нашої з вами

спільноти робить Україна. Всі ви бачите, наскільки важливо те, що ми з вами реально об'єднались у захисті після 24 лютого.

Отже, завдяки цьому ви бачите й те, що Україна має стати повноправним членом ЄС і НАТО. Я закликаю вас підтримати наші заявки на членство в ЄС та Альянсі!

Українці не просто вірять – українці впевнені, що ми можемо захиститись у цій війні й повернути кордони об'єднаної Європи на всю довжину нашого східного та південного кордону. Українці не просто вірять – українці знають, що сила нашої демократії буде гарантією того, що жодна тиранія на схід від нас не зможе загрожувати Європі. (...).

Росія зробила ставку на геноцидну політику й саме тому знищує нашу енергетичну інфраструктуру. «Вбити» електрику, водо- й тепlopостачання взимку – а це є метою Росії – це поставити життя мільйонів людей під безпосередню загрозу. Це рівнозначно застосуванню зброї масового знищення – абсолютний злочин.

Тому буде правильним, якщо ви у своїх парламентах визнаєте Росію державою – спонсором тероризму, як це зробили парламенти Литви, Латвії, Естонії, Польщі та Чехії. Буде правильним, якщо ваші країни постійно посилюватимуть санкції проти Росії, яка стала повною протилежністю нашої із вами спільноті та найбільш антиєвропейською силою у світі. Саме постійне посилення санкцій не даватиме змоги державі-терористу адаптуватись і знаходити нові шляхи для забезпечення свого терору. Потрібен новий, дев'ятий санкційний пакет Євросоюзу, нові санкції світу проти Росії за терор – одразу ж після обмеження експортних цін на російські енергоресурси.

Буде правильно, якщо ми унеможлиavimo ключовий терористичний задум Росії і забезпечимо Україні повний захист неба. Коли російські ракети, іранські дрони та будь-які інші знаряддя терору не зможуть досягати призначених для них мішеней, Росії доведеться робити те, що треба нам із вами, а саме: йти за нашою формулою миру.

Ми можемо це забезпечити! Але для цього Україну потрібно забезпечити достатньою кількістю та якістю систем ППО й ПРО. Достатньою вагою оборонної та фінансової підтримки. Держава-терорист повинна бачити, що в неї немає шансів.

З 2013 року й до сьогодні українці за підтримки наших друзів демонструють, що для нас із вами немає нічого неможливого, коли ми справді об'єднані й захищаємо наші безумовні цінності. Тож бережемо єдність і боремося за свободу! (...).

На Алеї сміливості з'явилася табличка, присвячена благодійнику Хосе Андресу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський презентував засновнику благодійної організації World Central Kitchen Хосе Андресу табличку з його іменем, яку відкрили на Алеї сміливості, що на площі Конституції в Києві.

Під час відкриття таблички Глава держави відзначив велику допомогу, яку Хосе Андрес надав українцям. Віднині ім'я благодійника закарбоване в центрі столиці – разом з іменами тих, хто був поряд з Україною з перших днів повномасштабного вторгнення Росії.

Президент України Володимир Зеленський:

Дякую за все, що ви робите. Тепер це буде в історії нашої країни, нашої незалежності. Ми ніколи не забудемо цього. Дуже дякую за вашу підтримку. Ми відчуваємо, що ви поруч із нами із самого початку цієї трагедії – повномасштабного вторгнення російського агресора. Дуже дякуємо, що ви поруч з українцями.

Володимир Зеленський також вручив Хосе Андресу орден «За заслуги» II ступеня.

Представники його організації одразу після деокупації міста змогли доправити в Херсон гуманітарний вантаж. У перші дні жителям було роздано понад 4 тис. продуктових наборів. Загалом із моменту звільнення обласного центру роздано вже 19 тис. таких наборів. Також було налагоджено щоденну доставку гарячого харчування громадянам, які проживають у негазифікованих помешканнях і через відсутність електропостачання тимчасово вимушені готувати їжу на вогнищі.

Крім того, представники World Central Kitchen облаштували в різних районах Херсона пункти, де люди можуть набирати воду для споживання та приготування їжі. (...).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Передусім варто сказати, що сьогодні професійне свято наших десантників – День Десантно-штурмових військ Збройних Сил України. (...).

Зокрема, це день 25-ї окремої повітрянодесантної Січеславської бригади, 80-ї окремої десантно-штурмової бригади, 81-ї окремої аеромобільної бригади і 95-ї окремої десантно-штурмової бригади, які відзначилися при звільненні Харківщини та інших наших земель.

Це день 46-ї окремої аеромобільної бригади, яка брала участь у звільненні Херсона та окупованих територій Лівобережної України. День 79-ї окремої десантно-штурмової бригади, яка надзвичайно хоробро захищає нашу державу на Луганщині й Донеччині.

Це день підрозділів 132-го окремого розвідувального батальйону, який брав участь у звільненні Житомирщини й Київщини разом з іншими підрозділами Десантно-штурмових військ.

День бійців 148-го окремого артилерійського дивізіону, які щоденно влучно «мінусують» ворога на найбільш загрозливих ділянках фронту.

Це день 71-ї окремої егерської бригади, яка стала частиною Десантно-штурмових військ нещодавно, але вже добре зарекомендувала себе.

Я дякую вам усім, воїни! Дякую всім українським десантникам!

Вранці у Білій залі Героїв України в Маріїнському палаці мав честь вручити нагороди з нагоди професійного свята найкращим бійцям. Передав ордени «Золота Зірка» рідним наших Героїв, які віддали своє життя за Україну.

Наші Десантно-штурмові війська, як і всі Сили оборони України, сплачують надзвичайно високу ціну за те, щоб наш народ зберіг свою свободу. Тисячі українців і українок загинули в боях за нашу державу. Ми маємо завжди їх пам'ятати. Маємо завжди шанувати їхню відвагу й самопожертву.

(...). Сьогодні нашим енергетикам довелося застосувати не тільки стабілізаційні відключення електрики, а й позапланові. Це викликано більшим рівнем споживання, ніж країна може забезпечити в цей час.

Тому хочу зараз звернутися до всіх представників обласної влади та місцевих громад: будь ласка, не припиняйте комунікацію щодо раціонального споживання електрики.

Звичайно, енергетики, комунальники, рятувальники та всі, хто залучений, працюють по максимуму. Але системна шкода нашій енергетиці від ударів російських терористів настільки значна, що всім нашим людям і бізнесу варто бути дуже ощадливими й розносити споживання по годинах доби.

Станом на цей вечір особливо складна ситуація в Києві та області, а також на Вінниччині, Сумщині, Тернопільщині, Черкащині, Одещині та в деяких інших містах і районах.

Будь ласка, у тих регіонах, де найбільше складнощів день у день, і особливо в пікові години споживання, намагайтесь обмежувати особисте використання електрики. Звичайно, має бути дуже ощадливий підхід і в публічних місцях. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №795/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1).

Президент провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у вівторок провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

Учасники засідання заслухали доповіді Головнокомандувача Збройних Сил України та командувачів військ стратегічних напрямів щодо ситуації на передовій, зокрема на найгарячіших ділянках фронту.

Члени Ставки також розглянули питання забезпечення підрозділів сил оборони необхідним озброєнням і технікою.

Під час засідання було обговорено питання захисту об'єктів енергетичної інфраструктури від ворожих обстрілів.

Заслухано інформацію щодо забезпечення роботи об'єктів інфраструктури у зимовий період.

Президент Володимир Зеленський виступив зі зверненням до 104-го Конгресу мерів і голів муніципалітетів Франції ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Російська війна вдарила по всій території України, але окупантам тимчасово вдалося захопити частину території десяти наших областей.

Що таке десять областей України? Це понад 11 тисяч населених пунктів. З цих 11 тисяч – лише уявіть – загальна кількість міст і сіл України, які потрапили під окупацію, – більш як 3700. Це й великі міста, і маленькі містечка. І давні міцні селища, і села всього лише на кілька будинків.

Це дуже різне життя. Було. Але зараз ми бачимо в усіх цих населених пунктах одне – повну відсутність будь-яких можливостей нормально й вільно жити.

Нам вдалося звільнити від російської окупації вже понад 1800 населених пунктів. І наслідки окупації всюди дуже схожі. Все, що російські солдати встигли замінувати, вони замінували. Все, що окупанти встигли пограбувати, вони пограбували. Загалом по Україні сотні тисяч будинків зруйновані чи пошкоджені обстрілами, тисячі соціальних об'єктів. Окупанти залишають по собі повністю зруйновану інфраструктуру...

Уявіть, як це: люди в окупації жили по півроку без зв'язку, електрики, нормального постачання води.

Я наведу приклад одного міста – Херсона. Це місто на півдні України. Обласний центр, порт. Херсон, як і вся область, стали новим домом для багатьох мешканців Криму, які поїхали з півострова після його захоплення Росією у 2014 році.

Російська армія окупувала Херсон навесні цього року. 11 листопада почалося звільнення міста.

(...). Херсон завжди був мирним і спокійним південним містом. Тепер нам доведеться витратити роки, щоб залікувати його рани після російської окупації.

А загалом міст і сіл, які нам іще належить звільнити й відновити, ще близько 2 тисяч. Мінімум десятки з них зруйновані ударами російської армії повністю, як Маріуполь чи Волноваха.

(...). Коли Україна звертається по допомогу в цій війні, йдеться не просто про зіткнення держав, не просто про те, що Росія прийшла по нашу землю й наші ресурси, які хоче привласнити. Це зіткнення двох протилежних ставлень до людей і до життя.

Коли в місто приходять Росія, там не залишається взагалі нічого від нормального життя. Росія приносить репресії, знущання, забирає в людей не

просто майно... Є тисячі прикладів, зокрема того, як російські військові просто розстрілювали житлові будинки чи машини на дорогах.

Є тисячі доказів того, що мінування та знищення енергетичної, медичної, освітньої та іншої інфраструктури в Україні – це свідомо російська політика. Вони прагнуть, щоб українці просто не змогли жити на цій землі.

Коли ж український прапор повертається на звільнену територію, ми робимо все, щоб разом із ним повернулося нормальне життя. Таке ж життя, до якого ви звикли у ваших містах. Ось чому Україна так вдячна всім, хто підтримує нас, нашу оборону, фінанси, відбудову. Це буквально допомога порятунку життя.

(...). Я запрошую вас також контактувати з Посольством України у Франції, щоб дізнатися, які ще лінії допомоги існують.

Щоб пройти цю зиму й не дати Росії перетворити холод на збраряддя терору та підкорення, ми потребуємо багатьох речей – від генераторів різної потужності до «Старлінків». Для нас це не просто питання про техніку. Для України це захист від терору.

Так само, як допомога з розмінуванням або обладнанням для пожежників і рятувальників, для наших медиків, яка вже надається на рівні французьких міст і муніципалітетів, надання генераторів і конкретних систем зв'язку. Це абсолютно чіткий захист людей.

Я закликаю вас також бути дуже конкретними! Конкретними в допомозі. І підтримати захист від терору наших міст і громад. Разом ми це точно зможемо. (...).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Маємо сьогодні кілька дуже потрібних фінансових новин. По-перше, є черговий транш макрофіну від Євросоюзу на 2,5 мільярда євро. Це дуже важливо. Очікуємо й на схвалення програми макрофіну на наступний рік обсягом 18 мільярдів євро.

По-друге, Сполучені Штати Америки оголосили про те, що найближчим часом спрямують додаткове фінансування обсягом 4,5 мільярда доларів для прямої підтримки нашого бюджету.

Дякую партнерам за ці вагомні кроки солідарності. Завдяки таким рішенням наших друзів ми зберігаємо соціальну стабільність і попри всі російські удари виконуємо соціальні зобов'язання. А це зобов'язання перед мільйонами людей.

Від початку повномасштабної війни здійснюємо стабільні виплати пенсіонерам – це майже 11 мільйонів українців і українок старшого віку. Провели індексацію пенсій, як це й передбачено законом. 6 мільйонів громадян мають ту чи іншу форму соціальної підтримки.

Лише цього місяця соціальних виплат загалом майже на 14 мільярдів гривень. Це допомоги багатодітним, малозабезпеченим, самотнім матерям,

людям з інвалідністю. Ще більш як 2 мільйони внутрішніх переселенців отримують допомогу від держави. Плюс зарплати працівникам бюджетної сфери. Робимо все, щоб забезпечувати виплати для всіх наших захисників і захисниць.

Фінансовий фронт для України зараз так само важливий, як і передова на полі бою.

І я дякую всім, хто допомагає нашій державі акумулювати необхідні кошти. І нашим друзям у світі, і бізнесу, який попри все продовжує працювати та сплачувати податки.

Щодо енергетичного фронту. Енергетики й комунальники в багатьох регіонах продовжують відновлювальні роботи в мережі. Готуємо й відповіді на можливі нові терористичні атаки проти нашої енергосистеми.

Станом на цей вечір у 16 областях і в Києві застосовуються лише стабілізаційні графіки відключень. Але маємо розуміти, що у разі стрибків споживання можливі також і аварійні відключення.

Розгортаємо по всій країні й наш новий проект підтримки людей – «Пункти незламності». За підсумками цього дня підготовлено вже понад 4 тисячі таких пунктів. Заплановано ще більше.

Якщо знову відбудуться масовані російські удари і якщо буде розуміння, що за години постачання електрики не відновити, то активується робота «Пунктів незламності» – там усі базові послуги. Це електрика, мобільний зв'язок та інтернет, тепло, вода, аптечка. Абсолютно безкоштовно й цілодобово.

Пункти працюватимуть обов'язково при всіх обласних та районних адміністраціях, також при школах, будівлях ДСНС тощо.

(...). Ситуація на передовій за минулу добу не зазнала змін. На всіх ділянках фронту зберігається та ж динаміка, що була й попередніми днями.

Донеччина – жорсткі атаки, постійні обстріли. Я дякую всім нашим героям, які мужньо тримають оборону попри все!

Луганщина – з боями, але потроху зміцнюємо наше становище й потроху рухаємося.

Херсонщина та інші території півдня – робимо все, щоб скоротити бойовий потенціал окупантів і ліквідувати їхні можливості обстрілювати наші міста.

Крок за кроком доведемо російську армію й до нових поразок, і жодні обстріли Херсона чи будь-яких інших наших міст окупантам нічим не допоможуть.

Море... На нашій фандрейзинговій платформі United24 дуже активно акумулюємо кошти на морські дрони. Єднання, як завжди, дає чудовий результат. Звичайні люди. Понад 50 українських компаній. Міжнародні бізнеси. Плюс наші литовські друзі. Плюс спільнота айтивців. Загалом до цієї нашої ініціативи долучилися люди з 93 країн! Український флот морських дронів поступово будуємо! (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №796/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2).

Президент Володимир Зеленський виступив на засіданні Ради Безпеки ООН, скликаному після ракетних ударів РФ

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Ми чекаємо жорсткої реакції світу на сьогоднішній російський терор. Ми чекаємо реакції партнерів. Ми чекаємо реакції друзів – не просто спостерігачів. Ми чекаємо реакції всіх тих, хто справді визнає Статут ООН.

Ми робимо все, що можливо. Україна представила формулу миру. Світ її чув.

(...). Ми звільнили Херсон. І щойно російська армія звідти втекла, вона почала методично руйнувати це місто. Щодня – удари.

Цієї ночі – черговий ракетний удар по Запорізькій області, по лікарні – по корпусах, де розміщувалося пологове відділення. Російські терористи забрали життя немовляти – дитині було два дні, коли її вбила російська ракета!

І потім знову – загиблі, загиблі, десятки поранених. У місті Вишгороді сьогодні вдень – влучання в житловий будинок, 35 людей постраждали, четверо загинули.

Лише за один сьогоднішній день – майже 70 ракет проти нашої енергетичної інфраструктури. Є влучання, на жаль, і в житловий будинок. Лікарні, школи, транспорт, житлові райони – усе постраждало.

Російський терор призвів до блекауту, причому не лише в Україні. У сусідній Молдові також зникло світло.

Але ніде у світі не повинне зникнути розуміння, чого саме Росія хоче досягти такими ударами.

Енергетичний терор – це аналог застосування зброї масового ураження.

Коли на вулиці мінусова температура, а десятки мільйонів людей унаслідок влучання російських ракет по енергооб'єктах залишаються без електрики, тепла й води, це очевидний злочин проти людяності.

(...). Саме тому ми звертаємося до наших партнерів по підтримку для захисту нашого неба. Нам потрібні сучасні та ефективні системи ППО й ПРО, і я дякую всім, хто вже допомагає.

Що вам зараз може сказати представник держави-терориста? Що від їхніх ракет не страждають мирні люди? Все очевидно. Все надто очевидно.

І я закликаю вас до конкретних кроків на захист людяності й життя!

Росія давно намагається перетворити Радбез ООН на майданчик для риторики. Але ж Радбез створювався як найпотужніший у світі майданчик для рішень і дій. Ось це ми з вами й можемо продемонструвати.

Радбез має дати чітку оцінку вчинкам держави-терориста відповідно до розділу 7-го Статуту ООН. Україна пропонує, щоб Радбез ухвалив таку резолюцію – про засудження будь-яких форм енергетичного терору.

Побачимо, чи зможе хтось у світі разом із Росією сказати, що терор проти цивільних людей – це нібито добре.

Я підтверджую запрошення від України щодо місії експертів ООН на об'єкти критичної інфраструктури нашої держави, які зазнали чи можуть зазнати ударів російськими ракетами.

Потрібно здійснити належну оцінку пошкоджень і руйнувань. Потрібно зафіксувати, що це удари саме по тій інфраструктурі, яка забезпечує життя десятків мільйонів людей.

І нарешті треба відновити справедливість всередині самих структур ООН.

Держава-терорист не повинна брати участі в будь-яких голосуваннях щодо питань її агресії, її терору.

Це глухий кут, коли той, хто спричинив війну, коли той, хто відповідальний за терор, блокує будь-яку спробу Радбезу ООН виконати свій мандат.

Це нонсенс, що право вето зберігається для того, хто несе злочинну війну.

Треба вивести світ із цього глухого кута. (...).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Щойно я звернувся до Радбезу ООН і закликав реагувати. Реагувати на російський терор. Одне крісло в Радбезі досі окуповане, і щось звідти намагалися сказати. Впевнений, російську брехню вже ніхто у світі чути не хоче. Реально це крісло порожнє.

(...). А Росія використала ракети для чергового удару по черговій лікарні й убила... немовля. Було обірвано життя, яке тривало лише два дні.

Сьогодні ми розгортаємо по всій країні «Пункти незламності», щоб підтримати наших людей, щоб дати тепло, електрику та зв'язок.

А Росія витрачає 67 ракет, щоб поцілити в саму основу життя будь-яких людей будь-де в Україні, та провокує в країні блекаут.

Коли я отримував увечері звіти про перебіг відновлення енергопостачання, 11 областей мали позначку «вся область без електрики».

Станом на початок ночі поступово підключаємо нові й нові райони. Енергетики, комунальники, ДСНС працюватимуть цілодобово.

Київщина – почалося підключення побутових споживачів, вже 20 % є.

Чернігівщина – складна ситуація, але шукають можливості дати напругу для людей.

Черкащина – вся критична інфраструктура працює, робимо все, щоб повернути енергію побутовим споживачам.

Одеська область – водопостачання підключене на 100 %, тепло – 100 %, побутові споживачі електрики – поки мало, тільки 10 %. Але до ранку має бути більше.

Волинь – десятки тисяч споживачів підключено, працюємо щодо всіх інших.

Тернопільщина – підключаємо порайонно.

Львівщина – була повністю вимкнена. Станом на зараз 90% підключено.

Київ – дуже складна ситуація. Роботи триватимуть усю ніч. Очікуємо результат уже на завтра, на першу половину дня.

Так само в усіх інших містах і громадах, які постраждали чи залишилися без енергії. Ми робимо все заради людей.

(...). Сьогодні нашій команді вдалося повернути додому ще 36 українців. 35 військовослужбовців, один цивільний. Двоє офіцерів, 33 – рядові й сержанти. Попри все рятуємо наших людей і обов'язково повернемо всіх полонених і депортованих. (...).

Про призначення В.Онищенка начальником Управління Служби безпеки України у Львівській області: Указ Президента України №797/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити ОНИЩЕНКА Вадима Миколайовича начальником Управління Служби безпеки України у Львівській області. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №798/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №799/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4).

Президент виступив на ПА ОБСЄ ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні рівно дев'ять місяців від того дня, коли Росія почала злочинну й неспровоковану повномасштабну війну проти України.

Наша держава демонструє безпрецедентну сміливість, знищуючи армію окупанта, який хизувався, ніби він другий за могутністю у світі.

Більшість країн світу демонструє потужну солідарність, допомагаючи нам звільнити нашу землю від окупації та захищаючи наших людей від геноцидної політики Росії.

Ми бачимо, як на різних міжнародних майданчиках шукають і знаходять необхідні рішення, щоб допомогти зупинити російський терор, максимально ізолювати державу-терориста та знайти вихід із жорстких глобальних криз, створених Росією.

Але чому серед цих майданчиків досі немає ОБСЄ? Чому, зокрема, держава-терорист навіть через дев'ять місяців своїх безперервних злочинів залишається одним із членів вашої Парламентської асамблеї?

Якби не польське рішення щодо віз для російської делегації, за яке я вдячний Польщі, вдячний представникам польського Сейму, уряду, також Президенту... Так от, якби цього не було, представники держави-терориста могли б сьогодні бути серед вас. Цей факт є відвертим знуцанням з усіх принципів, на основі яких створювалась ОБСЄ.

Росія застосовує масовані ракетні удари проти мирних міст. Намагається залишити мільйони людей без електрики, зв'язку, тепла й води. Намагається перетворити мільйони українців на біженців, які шукали б прихистку в інших країнах – у ваших країнах. Росія щодня й щоночі протягом дев'яти місяців обстрілює з артилерії та систем залпового вогню ті міста, до яких може дотягнутися...

І всі ви прекрасно знаєте, що теперішні господарі Росії хотіли б зробити те саме, що вони роблять з Україною, також і з іншими країнами-сусідами. Хотіли б, якби могли.

Якби Україна не зупинила їхні загарбницькі амбіції. Якби світ не проявив солідарності.

(...). Я закликаю вас не чекати зими, весни чи літа, щоб нарешті усунути навіть гіпотетичну можливість прибічників терору брати участь в будь-якій діяльності вашої Парламентської асамблеї.

Я закликаю вас зробити все можливе, щоб ОБСЄ була серед тих, хто реально здатний зупинити терор і допомогти притягнути російських убивць і катів до справедливої відповідальності. Якщо ви можете діяти ефективно на рівні ваших національних парламентів, то треба, щоб могли діяти й парламентські асамблеї – і не тільки на рівні словесних засуджень.

Російська війна проти України – це тест для будь-якої міжнародної організації. Актуальна вона чи ні? Здатна вона на щось, окрім текстів про те, що відбувається, чи ні? Присутня вона серед тих, хто наближає мир, чи дбає лише про те, як зберегтися їй самій у своїх офісах і залах?

Росія не читає листів про мир і не слухає заяв про Гельсінські принципи. Росія не вважає, що наявність будь-якої ради у Європі є цінністю. Росія не поважає Червоний Хрест і не буде дослухатися лише тому, що якась організація працює понад сто років.

(...). І я закликаю вас робити все можливе, щоб Організація з безпеки та співробітництва у Європі стала співтворцем перемоги над російським терором, а отже, співтворцем миру на нашому континенті. (...).

Під головуванням Володимира Зеленського відбулося засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у четвер провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

Головнокомандувач ЗСУ та командувачі військ оперативних напрямів доповіли про актуальну ситуацію на фронті, окремо поінформували про дії на Донецькому напрямку.

Також були заслухані доповіді керівників розвідки про плани ворога на найближчий час.

Учасники засідання проаналізували забезпечення сил оборони технікою, озброєнням та боєприпасами, а також актуальні потреби війська для проходження зимового періоду.

Крім того, члени Ставки розглянули перебіг відновлення енергетичної системи України та ліквідації наслідків нещодавніх ракетних ударів Росії. Окремо зупинилися на питанні забезпечення стабільності зв'язку в умовах війни, зокрема шляхом переходу на автономне енергоживлення.

Також було продовжено роботу в напрямі захисту об'єктів критичної інфраструктури від російських атак. У цьому контексті наголошено на необхідності посилення співпраці з партнерами України задля формування ефективної протиповітряної оборони.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Увесь сьогоднішній день тривають відновлювальні роботи – поступово повертаємо електрику, тепло, водопостачання та зв'язок.

Станом на вечір у 15 областях ще є проблеми з водою.

Найскладніше – Київська, Кіровоградська, Дніпропетровська, Львівська, Полтавська та Харківська області. Але разом із подачею електрики на критичну інфраструктуру даємо й водопостачання та тепло.

Ситуація з електрикою залишається складною майже в усіх регіонах. Але все ж потроху відходимо від блекауту – щогодини повертаємо живлення новим і новим споживачам.

Найважче поки в столиці та 15 областях: Вінницька, Дніпропетровська, Житомирська, Закарпатська, Франківська, Київська, Кіровоградська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька. Проблеми є також і в інших регіонах.

Енергетики, комунальники, бізнес – усі виконують свою частину роботи, щоб знову дати світло. Це справді загальнонаціональне завдання – Україна й у цьому працює максимально об'єднано.

Дякую ДСНС і всій нашій системі обласних адміністрацій за швидке розгортання мережі Пунктів Незламності. Загалом станом на зараз запущено 4362 пункти в більшості регіонів.

І це ще не остаточна цифра – мережа зростатиме відповідно до того, як пункти будуть забезпечуватися генераторами та зв'язком.

Будь ласка, якщо у вашому місті понад 12 годин немає електрики або тепла, скористайтеся допомогою наших Пунктів Незламності.

Також допомогу нададуть в усіх відділках поліції, на об'єктах ДСНС.

Будь ласка, якщо ви знаєте самотніх або літніх людей, яким потрібно допомогти, обов'язково допоможіть їм у цих умовах.

Дуже важливу ініціативу розпочали наші партнери у Європейському Союзі. Європарламент разом із мережею європейських міст започаткували програму «Генератори надії». Це дасть нам змогу використати можливості горизонтальної співпраці у Європі – з містами, з бізнесами – й забезпечити Україну необхідним зараз енергообладнанням.

(...). Сьогодні вдалося звільнити ще 50 українських воїнів із російського полону. Двоє офіцерів, 48 рядових і сержантів. 15 із них були захоплені в полон ще у Київській області, на території ЧАЕС. Семеро були захоплені на Зміїному. Нарешті вони всі будуть удома. (...).

І ми зробимо абсолютно все можливе й неможливе, щоб повернути кожного українця й кожную українку, яких досі утримують окупанти.

(...). Ми з вами витримали дев'ять місяців повномасштабної війни, і Росія так і не знайшла способу нас зламати. І не знайде. Маємо так триматись і надалі, як зараз! У єдності й допомагаючи одне одному. (...).

Президент України виступив зі зверненням до учасників міжнародного симпозіуму «Європейська ідея» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Цьогоріч ми побачили Європу, до якої ми всі йшли. Європу, яку будували десятиліттями й про яку мріяли значно довше.

Ми побачили Європу в діях. Ми побачили Європу не лише в прагненні до справедливості, а й у захисті справедливості. Ми побачили Європу не тільки таку, яка маніфестує певні цінності, а й таку, яка здатна перемагати на основі своїх цінностей.

(...). Але немає й не буде того, на що російський імперіалізм завжди робив ключову ставку і що врешті приводило Європу до поразок. Немає розколів між європейцями. І зберігати таку реальність у Європі – наша з вами робота номер один.

Цьогоріч Європа нарешті здійснює енергетичне роззброєння Росії. Залежність континенту від російських енергоресурсів почала зменшуватися.

А має повністю зникнути. І один із ключових інструментів – це обмеження російських заробітків від експорту ресурсів.

У Європі та у світі вже почали говорити про запровадження прайскепів, тобто про примусове обмеження ціни російської нафти. І звучать слова про рівень нібито в 60 чи 70 доларів.

Безперечно, такі слова – це піддавки. Більше схоже на намагання щось зобразити, а не щось зробити.

І я вдячний нашим польським і балтійським колегам за їхні пропозиції – цілком слухні. Обмеження ціни на рівні до 30 доларів за барель видається більш слухною пропозицією, і я дякую, що така пропозиція пролунала й захищається. Зараз час, щоб забезпечити й таке досягнення Європи.

І на основі цього та інших подібних досягнень жоден із потенційних ворогів Європи більше не зможе шантажувати наш континент енергетичною зброєю.

(...). Я не сумніваюся, що з часом ми реалізуємо українську формулу миру. Тобто зупинимо російську агресію й демонтуємо загрози, які вона принесла Україні, усій Європі та світу.

Але вже треба показати нашу життєздатність, усю енергійність Європи.

Так само, як лінія фронту в Україні стала лінією боротьби Європи за себе, відбудова України має стати для Європи реконструкцією себе.

Це найбільший економічний і гуманітарний проект наших із вами поколінь. Найбільші можливості для економічного розвитку європейських країн. Найбільші можливості для європейських компаній і найбільший поштовх для європейського виробництва.

А отже, це найбільший потенціал для нашого з вами соціального розвитку.

Реалізація цього проекту вже почалася.

(...). Я часто чую одне й те саме запитання: як Європа може допомогти Україні?

Звісно, ми вдячні за це, але чи коректно формулюється це запитання?

Це ж Європа може допомогти собі. Це ж не про те, щоб допомогти Україні протистояти Росії, це про те, що Європа може допомогти собі протистояти Росії.

Це ж не тільки в Україні мільйони людей без світла й тепла через російський терор. Це на східному фланзі Європи мільйони європейців без світла й тепла через російський терор.

Це ж не лише Україну хоче зламати Росія, це Європу хоче зламати Росія.

Ми всі – частини одного цілого. Того, що було мрією. Того, що починалося з політики. Того, що стало нашим із вами життям. Об'єднаної Європи.

Ось це ключова ідея.

Немає України окремо від Європи, так само як немає Польщі, чи Литви, чи Румунії, чи Латвії, чи Німеччини, Франції окремо від Європи. Це наш континент. Це наше життя.

І це наш шлях, який ми можемо пройти. І цю зиму. І цю війну. Всі ми разом – усі європейці. (...).

Президент України зустрівся з державним секретарем у закордонних справах Великої Британії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із державним секретарем у закордонних справах, справах Співдружності націй та розвитку Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії Джеймсом Клеверлі, який перебував з візитом у нашій країні. (...).

Глава держави високо оцінив непохитну підтримку України та всього нашого народу з боку Великої Британії. Він окремо подякував британському уряду за оборонну допомогу нашій державі, яка цього року сягнула 2,3 млрд фунтів стерлінгів. У межах зустрічі державному секретарю також було передано інформацію про актуальні першочергові оборонні потреби України.

(...). Глава держави привернув увагу Джеймса Клеверлі до ініціативи Grain from Ukraine з надання продовольчої допомоги країнам, які потерпають від голоду найбільше. Володимир Зеленський наголосив, що Україна готова й надалі робити вагомий внесок у гарантування глобальної продовольчої безпеки.

Президент подякував за підтримку з боку офіційного Лондона резолюції Генасамблеї ООН щодо механізму компенсації збитків, завданих Україні агресією РФ. Було також висловлено сподівання на підтримку британською стороною ініціативи щодо створення спеціального міжнародного трибуналу за злочин агресії проти України.

Володимир Зеленський наголосив на важливості ухвалення Великою Британією рішення про визнання Голодомору геноцидом українського народу.

Глава держави оглянув житловий будинок у Вишгороді, пошкоджений унаслідок російської ракетної атаки, та побував у Пунктах Незламності ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський відвідав з робочою поїздкою місто Вишгород Київської області та оглянув чотириповерховий житловий будинок, пошкоджений унаслідок ракетної атаки Росії 23 листопада.

Начальник Київської обласної військової адміністрації Олексій Кулеба доповів Главі держави про масштаб руйнувань, спричинених влучанням російської ракети в будинок. Унаслідок цього обстрілу загинуло шість і постраждало щонайменше 30 осіб.

Потерпілим надається необхідна медична допомога. Розв'язується питання забезпечення їхніх житлових потреб. Зокрема, триває підготовка програми щодо допомоги постраждалим сім'ям, відновлення зруйнованих та пошкоджених помешкань.

Крім того, Президент ознайомився з роботою мобільного й стаціонарного Пунктів Незламності, які функціонують у Вишгороді. У них цілодобово й безкоштовно можна отримати необхідні базові послуги в умовах відсутності електроенергії чи тепла.

(...). У Вишгороді Володимир Зеленський також зустрівся з місцевими мешканцями.

Він оглянув дитячий куточок у стаціонарному Пункті Незламності й поспілкувався з маленькими українцями.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Ключове завдання дня сьогоднішнього, як і інших цього тижня, – це енергетика. Від середи й до сьогодні вдалося вдвічі скоротити кількість людей, у яких відключається електрика для стабілізації системи.

Станом на цей вечір, відключення тривають у більшості областей та у Києві. Загалом понад 6 мільйонів абонентів. Увечері середи було відключено майже 12 мільйонів абонентів.

Найбільше проблем зараз саме у столиці, а також у Київській області, на Одещині, Львівщині, Вінниччині та Дніпропетровщині.

Будь ласка, в усіх регіонах треба, як і раніше, ощадливо споживати електрику.

Якщо у вас немає відключення, це не означає, що проблеми вже подолано. Якщо електрика є, це не означає, що можна одразу вмикати кілька потужних електроприладів. Будь ласка.

Щовечора фіксуються стрибки споживання, які викликають збільшення аварійних відключень. Зараз, як і раніше, треба берегти енергію.

По всій країні розгорнуті Пункти Незламності. Але знаю, що, на жаль, не в усіх містах місцева влада попрацювала якісно. Зокрема, багато скарг у Києві. Фактично нормально забезпечені лише Пункти, які розгорнуті на базі ДСНС та на столичному вокзалі, а над іншими Пунктами ще, м'яко кажучи, потрібно працювати. Прошу, зверніть увагу. Кияни потребують більшого захисту.

Станом на цей вечір у місті 600 тисяч абонентів відключені. Багато киян були без світла понад 20 або навіть 30 годин. Очікую від мерії якісної роботи. Профанацію з київськими Пунктами Незламності ніхто й нікому не пробачить. Прошу серйозніше. Як і брехню у звітах різного рівня.

(...). Говорив сьогодні із Президенткою Єврокомісії Урсулою фон дер Ляєн.

Подякував їй за рішення надати макрофін на 2,5 мільярда євро. Домовилися ще про 0,5 мільярда до кінця року та обговорили підготовку пакету підтримки на наступний рік.

Також домовилися про нові кроки в енергетичній підтримці України.

Сьогодні ж узяв участь у саміті в Литві, який присвячений розвитку європейської ідеї.

Закликав партнерів до нових кроків заради нашої спільної перемоги й подякував Польщі та державам Балтії за їхню принципову позицію щодо обмеження ціни на експорт російських енергоносіїв.

Вважаю цілком слушними пропозиції партнерів запровадити суттєвіше обмеження ціни на російську нафту, ніж звучало цього тижня.

Увечері підписав чергові укази про нагородження наших воїнів. 216 військовослужбовців Збройних Сил України відзначені державними нагородами.

Особливо відзначу бійців 71-ї окремої єгерської бригади і 24-го штурмового батальйону «Айдар» за хоробрість, за результативність у знищенні ворога й проведенні контрнаступальних дій. А також прикордонників Львівського і Могилів-Подільського загонів, які стійко боронять Бахмутський та Авдіївський напрямки. Дякую вам, воїни! (...).

Президент України та Прем'єр-міністр Бельгії обговорили реалізацію ініціативи Grain from Ukraine та підписали декларацію щодо підтримки членства нашої держави в ЄС і НАТО ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Королівства Бельгія Александром Де Кроо, який перебуває в нашій країні з робочим візитом.

Вітаючи очільника уряду Бельгії в Україні, Володимир Зеленський відзначив, що цей візит відбувається в день, коли наша держава вшановує пам'ять мільйонів українців, які стали жертвами Голодомору 1932-1933 років.

Президент України Володимир Зеленський:

І тоді, і зараз геноцидна політика Кремля щодо до наших громадян, до суспільства, до держави спрямована на тотальне підкорення й знищення народу України. Але зараз російська геноцидна політика вийшла далеко за межі нашої держави, нашого континенту й загрожує мільйонам людей у багатьох країнах світу. Росія зробила все, щоб продовольча криза, яка була спровокована саме блокадою українських портів і війною проти нашої держави, стала надзвичайно гострою для багатьох країн світу.

(...). Крім того, під час зустрічі сторони обговорили широке коло питань міждержавної взаємодії, оборонну підтримку, а також посилення санкцій проти Росії за терор і дестабілізацію глобальних відносин.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми цінуємо, що Бельгія є лідером за обсягом заморожених російських активів – 50 мільярдів євро, навіть більше. Важливо, щоб активи держави-терориста були спрямовані на компенсацію шкоди від її терору. Маємо зробити все для того, щоб це відбулося якнайшвидше.

Президент поінформував Прем'єр-міністра Бельгії про стан енергетичної системи України після російських ракетних ударів і потреби нашої держави в цій сфері.

Президент України Володимир Зеленський:

Бельгія готова надати електрогенератори та інше обладнання, яке зараз життєво необхідне для нашого суспільства, для України загалом.

Глава держави висловив подяку Бельгії за надану військову допомогу та звернувся з проханням про її розширення. Президент також подякував голові бельгійського уряду за допомогу в розмінуванні українських територій.

Співрозмовники докладно обговорили взаємодію двох держав в ООН, у структурах Європейського Союзу та на інших міжнародних майданчиках. (...).

Зі свого боку Александр Де Кроо зазначив, що для нього велика честь бути в Україні й засвідчити свою підтримку нашій державі та її громадянам.

Прем'єр-міністр Бельгії Александр Де Кроо:

Хочу подякувати вам і кожному українцю від імені народу Бельгії за ваше лідерство в ці дуже складні часи війни. Ви демонструєте всьому світові, за що варто битися – за демократію, за відкрите суспільство, де люди ставляться з повагою одне до одного, засуджують безглузде насилля.

Як зазначив Александр Де Кроо, в умовах, коли Росія почала знищувати цивільну інфраструктуру, позбавляючи населення України електро- та водопостачання, необхідно й далі підтримувати українців, оскільки попереду надзвичайно складна зима.

Прем'єр-міністр Бельгії Александр Де Кроо:

Ми постачаємо генератори, надаємо допомогу вашим школам, лікарням і сподіваємося, що це додасть вам стійкості в ці складні часи.

Прем'єр-міністр Бельгії також зауважив, що його країна охоче підтримала надзвичайно важливу ініціативу Президента України Grain from Ukraine.

Прем'єр-міністр Бельгії Александр Де Кроо:

Ця ініціатива дає змогу запобігти можливим проблемам із продовольчим забезпеченням в окремих африканських країнах. Крім того, це підтримує вашу економіку, Україну в цей складний період.

Виступ Президента України на Міжнародному установчому саміті International Summit on Food Security в межах гуманітарної програми Grain from Ukraine ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Я вітаю вас у нашій столиці, у місті Києві, на цьому особливому для нас заході, що присвячений особливій ініціативі та відбувається в такий особливий для нашої держави, для України, день.

Щороку в останню суботу листопада ми вшановуємо пам'ять про мільйони людей. Мільйони закатованих і замордованих українців. Жінок, чоловіків, літніх людей. Мільйони дітей. Мільйони жертв голодоморів. У 1921, 22-му, 23-му роках, у 1946, 47-му та в найчорніші 1932-1933 роки. Сьогодні – 90-ті роковини геноциду, який влаштував проти нас тоталітарний сталінський режим. Різні історики називають різні цифри жертв, але всі вони у будь-якому разі шокують: від 4 мільйонів до 8 мільйонів померлих українців.

Ми пам'ятаємо, як це, коли твій народ хочуть знищити. Майже кожна родина так чи інакше постраждала. Майже в кожного серед нас є хтось у Національній книзі пам'яті жертв. Ми пам'ятаємо розповіді тих, кому вдалося пережити ці жахи. Справді живі спогади. Як забирають усе. Як можуть розстріляти за сховану миску зерна чи борошна. Як велика сім'я ділить буханець хліба на тиждень. Як на весь день – юшка із двох гнилих картоплин. Як зранку немає сил навіть жити й розплющити очі. Як важко заснути вночі, бо хочеться їсти. Як змучені люди без духу падають на дорозі. А інші – знесилені, щоб перенести й поховати їхні тіла. Як вимирають цілі родини, як вимирали вулиці, як вимирали села.

(...). 24 лютого Росія почала повномасштабну війну проти нашого суспільства, народу України, проти нашої держави. Окупація, блокада залишали без їжі й води тисячі людей із самого початку.

Ми не дамо залишити без їжі й води мільйони людей у світі. Ми пам'ятаємо, як це було колись. Ми знаємо, як це відбувається, на жаль, сьогодні. Не допустимо, щоб це було завтра. Ні в нас, ні в будь-якій державі світу на всій планеті.

(...). Цього року, на жаль, інакше. Російські війська оточили українські порти. Заблокували експорт нашого продовольства. Поставили світ на межу голоду. Спровокували продовольчу кризу. Стрімке подорожчання продуктів підриває добробут звичайних людей, добробут мільйонів сімей, внутрішню стабільність і регіональну безпеку. Масові протести через зростання цін на продукти харчування, на добрива, паливо загрожують багатом країнам, багатом суспільствам. Ми маємо запобігти подальшому поширенню цієї кризи й цього світового виклику.

Україна як один із гарантів світової продовольчої безпеки й надалі робитиме свій ключовий внесок попри війну, попри будь-які виклики, попри перешкоди, попри спроби нас знищити. Україна виконуватиме свої експортні зобов'язання щодо постачання зерна та іншої сільськогосподарської продукції на світовий ринок. Україна – борець за життя. Своє та інших народів. Життя без неволі й без голоду.

Першим практичним доказом цього була Чорноморська зернова ініціатива. Експорт українського продовольства було розблоковано. На

сьогодні з наших портів вийшло майже 500 суден. Це 12 мільйонів тонн агропродукції для 40 країн світу й для всіх суспільств. Тому що, коли ми говоримо про континенти й держави, передусім ідеться про людей. Зокрема тих, що потерпають від продовольчої кризи, опинилися на межі цього виклику – на межі голоду.

Утім, «зернова ініціатива» досі, на жаль, не працює на повну. Росія намагається затягнути рух суден. Черга в Босфорі становить понад 80 кораблів. Ми виступаємо за збільшення кількості портів та безстрокове продовження цієї важливої ініціативи. Щоб Росія не заблокувала її знову. Знову й укотре.

Водночас очевидно, що сьогодні навіть повноцінне функціонування зернового коридору є недостатнім для забезпечення продовольчих потреб. Особливо тих країн, яким гостро загрожує голод. Задля подолання цієї та загалом продовольчих загроз Україна збрала цей захід. Це перший такий захід – International Summit on Food Security. Тут я хочу оголосити й розповісти про нашу нову міжнародну ініціативу, яку підтримали ви, колеги, – ми вам дуже вдячні, – Grain from Ukraine. У її межах українське продовольство відправлятиметься до країн Африки та Азії.

Наша мета амбітна й конкретна – врятувати від голоду щонайменше 5 мільйонів людей. На цьому шляху Україна вже зробила перші кроки – відправила перші кораблі. У середині листопада – 27 тисяч тонн пшениці для Ефіопії. Сьогодні завантажуються ще одне судно. І це ще 30 тисяч тонн пшениці для людей в Ефіопії. Зараз під завантаження до портів України йдуть ще три судна. Вони доправлять понад 80 тисяч тонн продовольчої пшениці для країн, які найбільше цього потребують.

Загалом за програмою Grain from Ukraine до кінця наступної весни ми плануємо відправити з наших портів щонайменше 60 суден – не менше десяти на місяць – до країн, що перебувають під загрозою голоду та посухи. Це Ефіопія, це Судан, Південний Судан, Сомалі, Ємен, Конго, Кенія, Нігерія. Всі вони гостро потребують допомоги. Уявіть: лише один корабель із зерном забезпечує потребу в продовольстві для 90 тисяч людей. 60 таких кораблів зможуть запобігти голодній смерті мінімум 5 мільйонів жителів у світі.

Ми запрошуємо до цієї гуманітарної ініціативи, гуманітарної програми інші держави й соціально відповідальний бізнес. І радий сьогодні оголосити, що в день старту до Grain from Ukraine приєдналися 20 країн. І буде більше.

І я радий, що сьогодні ми всі зібралися разом у Києві. Хтось – офлайн, хтось – в онлайн-режимі. (...).

За результатами саміту ми оприлюднимо Спільну заяву. Вона залишиться відкритою до приєднання. Утім, ми вітатимемо не тільки приєднання, а й будь-який інший формат участі в цій програмі. Бо її мета – наша спільна мета – запобігти голоду у світі. Майбутнє людства залежить від готовності ефективно реагувати на виклики сьогодення. І одне з найважливіших завдань – мати дієві механізми. А це один із таких механізмів – саме дієвий і практичний, – щоб гарантувати продовольчу безпеку.

Сьогодні я хочу запропонувати у продовження цієї ініціативи створити нову міжнародну інституцію. Інституцію, яка буде новим ефективним і дієвим інструментом для запобігання й швидкого реагування на світові загрози. Усі: продовольчі, гуманітарні, безпекові. Зі штаб-квартирою у Києві чи Одесі, звідки незабаром вирушить судно в межах програми Grain from Ukraine.

(...). На тлі продовження російської агресії не менш важливо визнати Голодомор 32-33-го років геноцидом українського народу. Це вже зробили США, Канада, Австралія, Польща – загалом наші друзі із 17 держав. У 2022 році – Бразилія та Чехія. Напередодні я закликав до цього держави й міжнародні організації, які це ще не зробили. 23 листопада відповідне рішення ухвалила Румунія. Ми вдячні. 24 листопада – Ірландія. 25-го – Молдова. Закликаю долучитись інших заради цієї важливої історичної правди. Це буде вагомий вияв солідарності з Україною у ці надважкі для нас часи. (...).

Володимир Зеленський відкрив перший міжнародний саміт щодо реалізації ініційованої Україною програми Grain from Ukraine, покликаної допомогти країнам, що потерпають від голоду ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За участю Президента України Володимира Зеленського у Києві відбувся Міжнародний установчий саміт International Summit on Food Security, який започатковує ініційовану Главою держави гуманітарну програму Grain from Ukraine.

Ця програма передбачає закупівлю партнерами аграрної продукції українських виробників та відправку її до країн Африки й Азії, що перебувають на межі голоду. Це дасть змогу сформуванню міжнародну підтримку для українського сільського господарства, захистити посівні площі, підтримати виробництво, зміцнити ланцюги постачання, знайти міжнародних клієнтів, які можуть гарантувати закупівлю української сільськогосподарської продукції.

У саміті наживо та в онлайн-форматі взяли учать представники майже 30 країн та міжнародних організацій. Модерував захід керівник Офісу Президента України, голова робочої групи з підготовки пропозицій щодо надання допомоги державам, які потерпають від гострої продовольчої кризи, Андрій Єрмак.

Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн у відеозверненні заявила про повну підтримку ініціативи Глави Української держави Grain from Ukraine. За її словами, це вагомий внесок у гарантування продовольчої безпеки у світі та прояв солідарності з тими, хто потребує такої допомоги. Також важливим є продовження Чорноморської зернової ініціативи.

Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн:

Це дає дуже потужний сигнал усьому світу, що ми не залишимо наших партнерів без допомоги.

Президент Франції Еммануель Макрон зазначив, що агресивна війна Росії проти України дестабілізувала ланцюги постачання й загрожує світові продовольчою кризою.

Президент Франції Еммануель Макрон:

У той час як ми вирішили діяти на знак солідарності з найуразливішими країнами, Росія зі свого боку продовжує використовувати голод як інструмент впливу і як зброю в цій війні.

Еммануель Макрон привітав ініціативу Володимира Зеленського Grain from Ukraine, яка, на його думку, відображає мужність українського народу. Президент Франції повідомив, що його країна виділяє кошти, щоб допомогти Всесвітній продовольчій програмі доставити 25 тисяч тонн пшениці з України до Сомалі, а також додаткове фінансування для транспортування й розподілу українського зерна для Ємену та Судану.

Адміністратор Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) Саманта Пауер у відеозверненні зазначила, що, стикаючись сьогодні із brutальною агресією РФ, Україна демонструє, що залишається щедрою державою.

Адміністратор Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) Саманта Пауер:

Сполучені Штати мають велику честь відіграти свою роль в ініціативі Президента Володимира Зеленського, виділивши на неї 20 мільйонів доларів, щоб передати зерно людям, які його так потребують під час найгіршої продовольчої кризи, що її світ бачив за останні кілька поколінь.

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш подякував Президенту України та українському народу за роль у Чорноморській зерновій ініціативі, що сприятиме безпечному експорту продуктів харчування.

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш:

Ми будемо підтримувати функціонування спільного координаційного центру, щоб продовжувати вільну й безперешкодну роботу цієї ініціативи.

Зі свого боку Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг зазначив, що 90 років тому СРСР спричинив жахливий Голодомор, під час якого загинули мільйони українців, а сьогодні Росія знову використовує голод як інструмент у війні й намагається створити нестабільність у світі.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Я рішуче підтримую зусилля України та міжнародної спільноти щодо збереження постачання через Чорне море. Це критично важливо. (...).

На знак подяки Литві за підтримку в боротьбі з агресором на Алеї сміливості у Києві відкрили табличку з ім'ям Прем'єр-міністра Інґріди Шимоніте ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський і Прем'єр-міністр Литовської Республіки Інґріда Шимоніте відвідали Алею сміливості на площі Конституції в Києві та взяли участь у відкритті символічної таблички з

ім'ям голови литовського уряду. Цю табличку створили на знак подяки за допомогу, яку Литва надала Україні в боротьбі з російським агресором.

Як наголосив Глава Української держави, імена наших друзів і партнерів, які були поряд з українцями з початку повномасштабного вторгнення Росії, мають бути закарбовані не лише в пам'яті людей, а й у металі, щоб їх бачили наступні покоління.

Президент України Володимир Зеленський:

Це місце для великих людей, які допомагають Україні, підтримують нас із початку повномасштабного вторгнення Росії. Я хочу подякувати вам.

Інґріда Шимоніте зазначила, що допомога й підтримка – це найменше, що литовський народ може зробити для України, щоб віддячити за ту стійкість і звитягу, яку виявляють українці заради всієї Європи.

Прем'єр-міністр Литовської Республіки висловила думку, що заснування Алеї сміливості спонукатиме друзів України приходити на це місце. Вона зазначила, що відвідає Алею разом зі своїми друзями та сім'єю після перемоги України.

Прем'єр-міністр Литовської Республіки Інґріда Шимоніте:

Ми будемо стояти до вашої перемоги, тому що те, що ви робите, важливо й для нас.

Президент і перша леді разом із прем'єр-міністрами Бельгії та Литви вшанували пам'ять жертв голодоморів в Україні ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У 90-ті роковини Голодомору 1932-1933 років Президент України Володимир Зеленський і перша леді Олена Зеленська разом із Прем'єр-міністром Королівства Бельгія Александром Де Кроо і Прем'єр-міністром Литовської Республіки Інґрідою Шимоніте взяли участь у церемонії вшанування пам'яті жертв голодоморів в Україні.

Церемонія відбулася на території Національного музею Голодомору-ґеноциду в Києві.

Володимир і Олена Зеленські з главами іноземних делегацій пройшли центральною алеєю меморіального комплексу та встановили колоскові композиції із запаленими лампадками перед скульптурою «Гірка пам'ять дитинства».

(...). Володимир та Олена Зеленські разом з іноземними гостями також відвідали Національний музей Голодомору-ґеноциду, де ознайомилися з його експозицією.

Зокрема, вони оглянули виставку «Leica, що бачила Голодомор», відкриту 23 листопада.

Відвідувачі вперше зможуть побачити оригінальний альбом зі світлинами Харкова 1933 року та фотоапарат Leica II, на який вони були зроблені. Ця камера належала австрійському інженерові Александру Вінербергеру, який у 1932-1933 рр. працював у Харкові й таємно сфотографував жертв Голодомору, а в 1934-му вивіз плівку до Австрії.

Зроблені ним світлини є надзвичайно цінними доказами скоєння комуністичним тоталітарним режимом злочину проти української нації.

Ініціатива Grain from Ukraine підкреслює глобальну роль України та її партнерів у гарантуванні світової продовольчої безпеки – Президент за підсумками International Summit on Food Security ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За результатами першого Міжнародного установчого саміту International Summit on Food Security щодо реалізації української гуманітарної ініціативи Grain from Ukraine зібрано близько 150 млн доларів, які будуть використані на закупівлю продовольства для країн Африки та Азії, що потерпають від голоду. Про це повідомив Президент Володимир Зеленський під час спілкування з представниками ЗМІ за підсумками саміту в Києві.

Президент України Володимир Зеленський:

Суть нашої нової гуманітарної ініціативи дуже проста, прозора, дуже важлива. Ми плануємо відправити з українських портів принаймні 60 суден до країн, які найбільше потерпають від продовольчої кризи й потребують термінової допомоги. Це такі країни, як Ефіопія, Судан, Південний Судан, Сомалі, Конго, Кенія, Ємен та інші.

За словами Президента, ініціатива Grain from Ukraine підкреслює важливість продовольчої безпеки і глобальну роль України та її партнерів у гарантуванні цієї безпеки.

(...). Президент повідомив, що на сьогодні вже понад 20 держав і Європейський Союз беруть фінансову участь у цій ініціативі, ще понад десять держав готуються приєднатися. Він запропонував партнерам України обрати для себе той спосіб участі в програмі, який відповідатиме наявним умовам.

Президент України Володимир Зеленський:

Наші дипломати й партнери працюватимуть постійно, щоб розширити коло учасників ініціативи. Зараз ми вже підсумовуємо гроші. На сьогодні на першому установчому саміті ми зібрали близько 150 мільйонів доларів.

(...). Зі свого боку Прем'єр-міністр Королівства Бельгія заявив, що його країна підтримує ініціативу Grain from Ukraine і пишається тим, що має змогу приєднатися до неї. Він високо оцінив внесок України у захист продовольчої безпеки світу в той час, як вона сама страждає від агресії Росії.

Прем'єр-міністр Королівства Бельгія Александр Де Кроо:

Ви продемонстрували, що в складні часи єдиний шлях до подолання цих викликів полягає в єдності. Разом ми зможемо здолати ці труднощі.

Президент Каталін Новак зазначила, що Угорщина підтримує різні програми й ініціативи, зокрема й Grain from Ukraine, у межах якої зобов'язалася забезпечити перевезення 10 тисяч тонн зерна.

Вона також акцентувала: відповідальність Президента РФ за війну в Україні очевидна, і угорці завжди виступали проти цього кровопролиття.

Президент Угорщини Каталін Новак:

Ми є сусідами з Україною, і наші сусіди можуть покладатися на нашу допомогу. 2022 рік був роком війни. Давайте сподіватися, що 2023-й стане роком миру та відбудови.

Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький наголосив, що блокада експорту зернових – це спроба Росії спричинити голодомор в усьому світі, щоб на її умови погодилися. Він наголосив на неприпустимості повернення до ведення бізнесу з Росією, особливо після її ударів по цивільній інфраструктурі України.

Голова польського уряду назвав ініціативу Президента Володимира Зеленського Grain from Ukraine дуже щедрою, адже Україна страждає від російського вторгнення і водночас готова допомагати іншим країнам Африки, Близького Сходу та Азії, які опинились у скрутному становищі.

Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький:

Безумовно, ми хочемо підтримувати цю ініціативу, тому ми виділяємо 20 мільйонів євро. Польща ніколи не припинить допомагати українцям у героїчній боротьбі проти варварського російського режиму.

Прем'єр-міністр Литви Інґріда Шимоніте зазначила, що цінує можливість бути в цей день у Києві й особисто вшанувати пам'ять мільйонів жертв Голодомору – геноциду українського народу з боку сталінського режиму, який створив низку штучних голодоморів.

Вона назвала символічним те, що Володимир Зеленський зібрав сьогодні лідерів для започаткування ініціативи Grain from Ukraine.

Прем'єр-міністр Литви нагадала, що її країна попереджала світ, що Росія знову використовуватиме зерно, продовольство, щоб підштовхнути Україну скласти зброю чи щоб партнери якимось чином почали впливати на Україну, аби вона погодилася на перемовини на російських умовах. На її переконання, невпевненість і відсутність безпеки залишатиметься, поки Україна не відновить контроль над своєю територією.

Прем'єр-міністр Литви Інґріда Шимоніте:

Сьогоднішній захід також може слугувати можливістю поширити інформацію про трагічні події голодоморів. Можливо, багато людей у світі ще про це не чули. Але найважливіший меседж полягає в тому, що єдине довготривале вирішення продовольчої проблеми – це остаточна перемога України. Саме тому ми повинні й будемо надавати Україні допомогу зброєю для того, щоб вона швидко досягла перемоги.

Спільна заява за результатами Міжнародного установчого саміту International Summit on Food Security ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Стаття 25 Загальної декларації прав людини проголошує, що кожна людина має право на такий рівень життя, включно з харчуванням, який є достатнім для підтримання здоров'я й добробуту її самої та її сім'ї.

Ми твердо переконані, що це право – а не привілей – є невід’ємним для всіх людей, для всіх країн разом із правом на життя та свободу. Кожна країна повинна бути надійно захищена від голоду.

Водночас будь-яка держава, що провокує голод і намагається зробити доступ до продовольства привілеєм, має отримати найжорсткішу реакцію світу.

З початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну на світовий ринок надійшло на 10 млн тонн сільськогосподарської продукції менше, ніж за аналогічний період минулого року. Це означає, що продовольча безпека мільйонів людей у всьому світі перебуває під серйозною загрозою.

Це лише попередні наслідки російської блокади українських портів і спроб Росії ракетними ударами завадити Україні побудувати нову експортну логістику. Дії Москви заслуговують на рішуче засудження й мають завершитися притягненням її до відповідальності.

Проте навіть за таких умов Україна у співпраці з міжнародними партнерами активно займається пошуком шляхів забезпечення сільськогосподарською продукцією тих, хто цього найбільше потребує. Зокрема, шляхом підтримки Сомалі, Ефіопії, Республіки Судан, Ємену, Кенії та Нігерії та продовження експорту зерна в Африку, Азію, Європу та на Американський континент.

(...). Ми вітаємо ініціативу Генерального секретаря ООН щодо створення Глобальної групи реагування на продовольчу, енергетичну та фінансову кризи й закликаємо держави-члени та інші зацікавлені сторони підтримувати функціонування ланцюгів постачання продовольства й сільськогосподарської продукції та залишати торговельні канали та ринки відкритими для переміщення продовольства.

Ми вітаємо Шлях солідарності Україна – ЄС, який із травня поточного року сприяв експорту понад 17 млн тонн українських сільськогосподарських товарів автотранспортом, залізницею та через порти Чорного моря та Дунаю. Загалом завдяки Шляху солідарності та Чорноморській зерновій ініціативі поставлено на світові ринки понад 28 млн тонн українського зерна, олійних культур і супутніх продуктів, зокрема до країн, які найбільше цього потребують. Ми вітаємо надання додаткового імпульсу Шляху солідарності Європейською комісією у співпраці з партнерськими фінансовими установами (Європейським інвестиційним банком, Європейським банком реконструкції та розвитку і Світовим банком), які залучили 1 млрд додаткового фінансування.

Ми засуджуємо агресію Росії, спрямовану на руйнування цивільної інфраструктури України та глобальної продовольчої безпеки.

Ми рішуче закликаємо Російську Федерацію припинити жорстоку збройну агресію проти України та відновити її територіальну цілісність шляхом повного виведення всіх військових частин з усієї території України в межах її міжнародно визнаних кордонів.

Ми закликаємо підтримати спроби України, Турецької Республіки та ООН продовжити реалізацію Чорноморської зернової ініціативи з метою забезпечення продовольством найбільш постраждалих від голоду країн.

(...). З цією метою сьогодні ми підтримуємо ініціативу України та запускаємо Гуманітарну програму «Зерно з України», яка створить рамкові угоди для доставки українських продуктів харчування до країн Африки та Азії, які найбільше постраждали від голоду.

Ми ставимо перед собою амбітну та важливу мету й запрошуємо інші держави та соціально відповідальний бізнес підтримати реалізацію цієї Гуманітарної програми, зокрема шляхом фінансування постачання зерна для потреб Африки та Азії.

Переконані, що спільними зусиллями ми подолаємо серйозні гуманітарні та економічні наслідки глобальної продовольчої кризи, спричиненої агресивною війною Росії проти України.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні ми провели перший Міжнародний саміт із продовольчої безпеки. Провели в Києві разом із нашими партнерами. І свідомо – саме цими днями, коли ми вшановуємо пам'ять жертв Голодомору 1932-1933 років.

(...). Сьогодні ми офіційно оголосили про старт нашої нової ініціативи – гуманітарної. Grain from Ukraine. І маємо домовленості вже з багатьма партнерами про спільну роботу «Зерно з України».

Євросоюз, США, Франція, Британія, Німеччина, Японія, Катар, Канада, Норвегія, Нідерланди, Фінляндія, Бельгія, Литва, Чехія, Італія, Австрія, Іспанія, Швеція, Словенія, Швейцарія та інші. Наш саміт із продовольчої безпеки підтримали понад 20 держав. Загальна сума, яку ми акумулювали для Grain from Ukraine, – вже близько 150 млн доларів. Робота триває. Готуємо до 60 кораблів.

Усі ми разом не просто відправляємо українську агропродукцію тим країнам, які найбільше страждають від продовольчої кризи. Ми підтверджуємо, що ніколи більше голод не має використовуватися як зброя. Якби не українське продовольство, якби не наше спільне з партнерами лідерство, то соціальну стабільність у таких регіонах, як північ Африки або Близький Схід, не вдалося б втримати. Саме цього хотіла Росія. Маємо – і можемо! – цього не допустити.

(...). Сьогодні ж у Києві відбулася зустріч Люблінського трикутника на рівні Прем'єр-міністрів – Україна, Польща і Литва. Підписали спільну заяву щодо подальшої підтримки України й міжнародного правопорядку. Тож сьогодні – дуже насичений дипломатичний день. День, який зміцнив і Україну, і наших партнерів.

Цієї доби наші енергетики продовжили відновлення системи. І маємо вже більше можливостей генерувати й постачати електрику. Але, на жаль, ще недостатньо, щоб зробити постачання повністю стабільним.

Станом на ранок уже вдвічі менше абонентів, ніж учора ввечері, були відключені від електрики. Втім, у 14 областях і в Києві все ще діють обмеження для більш як 100 тис. абонентів у кожному з регіонів.

Якщо увечері споживання зросте, кількість відключень може збільшитися. Це ще раз свідчить про те, наскільки важливо зараз берегти енергію та споживати її раціонально.

Сьогодні вдень ворог завдав ракетного удару по Дніпропетровщині – по приватному сектору, по звичайних будинках. Є поранені. Обстрілювали Донеччину, південь, інші регіони.

Росія і цей день – день пам'яті – перетворює на день терору. Окупанти обов'язково відповідатимуть за все це. І ми виженемо їх із нашої землі.

І ще одне.

Сьогодні нам вдалося звільнити з російського полону ще 12 українців. З них троє – цивільні, двоє – офіцери й семеро – рядові та сержанти. Лише за цей тиждень ми повернули в Україну 98 наших людей із полону. Повернемо й усіх інших. (...).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Після масованого удару терористів у минулу середу день за днем ми відновлювали генерацію й постачання електрики.

Станом на сьогодні в більшості регіонів країни діють лише стабілізаційні графіки. Ситуація енергетиками контролюється. І я дякую за це тисячам людей, які по всій нашій державі працювали цілодобово, щоб повернути світло, повернути людям воду, повернути нам з вами тепло та зв'язок.

(...). Ми розуміємо, що терористи готують нові удари. Ми це точно знаємо. І поки в них є ракети, вони не заспокояться, на жаль.

Але наша здатність допомагати одне одному й дбати про тих, кому найскладніше, – про літніх людей, про сім'ї з дітьми, про тих, у кого війна забрала і дім, і рідних... Наша взаємодопомога є одним з елементів захисту від терору й є нашою силою.

(...). Ситуація на фронті залишається дуже важкою. І найбільше – на Донеччині, як і в попередні тижні.

Я хочу подякувати сьогодні за стійкість усім нашим воїнам, усім нашим героям!

Вистояти зараз і захиститись зараз – це вистояти й захиститись на покоління вперед для всіх українців на всій нашій прекрасній землі. (...).

Офіційна діяльність дружини Президента України

Згідно з домовленостями між першими леді України й Туреччини одеський будинок дитини евакуювали до Анкари ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

34 вихованців одеського будинку дитини № 3 «Сонечко» разом з особами супроводу та їхніми дітьми (усього 70 людей) днями евакуювали до турецького міста Анкара, де вони перебуватимуть, поки ситуація в Україні не стабілізується. Це стало можливим завдяки домовленостям між першою леді України Оленою Зеленською та першою леді Турецької Республіки Еміне Ердоган.

Перемовини щодо тимчасового прихистку українських дітей дружини президентів провели під час візиту Олени Зеленської до Туреччини на початку жовтня. Утім, співпраця в цьому напрямі є постійною з початку повномасштабного вторгнення, про неї йшлося в липні, під час ініційованого дружиною Президента України другого київського Саміту перших леді та джентльменів, у якому взяла участь Еміне Ердоган.

Перша леді Туреччини Еміне Ердоган:

Працюймо разом для підтримки жінок і дітей, які стали жертвами війни.

Перша леді України Олена Зеленська:

Наш Саміт – уже не просто майданчик для обміну досвідом раз на рік, це фактично платформа однодумців, які посилюють одне одного. Ця успішна евакуація – черговий доказ дієвості такої співпраці, бо немає ціннішого результату роботи для нас, аніж врятовані діти. Я вдячна першій леді Еміне Ердоган за чуйність і постійну турботу про українських дітей, яких уже не вперше приймає Туреччина.

У складі групи – діти, позбавлені батьківського піклування, і ті, хто опинився у складних життєвих умовах. (...).

Евакуйованих українців розмістили у спеціалізованому дитячому будинку в Ер'ямані (один із районів Анкари). Діти мають тут усі можливості для розвитку, кваліфіковану медичну та реабілітаційну допомогу. Класи оснащені всім необхідним, комфортні умови проживання враховують вік вихованців. Українські фахівці, які опікуються дітьми, тісно співпрацюватимуть із турецькими соціальними працівниками. Їм допомагатимуть перекладачі – для комунікації з колегами та швидшої адаптації.

Раніше вихованців одеських будинків дитини вже прийняли Литва (46 осіб) та Чернівці (59 осіб). Усім їм забезпечено комфортні умови проживання та виховання, та головне – безпеку, якої діти були позбавлені через постійні обстріли міста.

Евакуація до Туреччини відбулася завдяки спільній роботі Міністерства сім'ї та соціальних послуг Турецької Республіки, ЮНІСЕФ, Міністерства охорони здоров'я Турецької Республіки, Міграційної служби Туреччини, Посольства України в Турецькій Республіці та Національної соціальної сервісної служби України.

Олена Зеленська провела зустріч із директором Європейського регіонального бюро ВООЗ Гансом Клюге ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська зустрілася з директором Європейського регіонального бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я Гансом Клюге. На зустрічі обговорили, зокрема, перебіг створення в Україні Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, яку ініціювала дружина Президента.

Олена Зеленська висловила Гансу Клюге подяку за плідну співпрацю й підтримку.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Можна з упевненістю сказати, що в усіх процесах, пов'язаних зі створенням Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, ВООЗ є нашим надійним партнером.

Директор Європейського регіонального бюро ВООЗ Ганс Клюге:

Досвід України є унікальним, і ми маємо вивчати його та ділитися з іншими країнами Європи та світу. Системи охорони здоров'я у світі мають бути краще підготовлені до реагування на надзвичайні ситуації, які спричиняють наслідки для здоров'я, зокрема психічного.

У зустрічі також узяв участь міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко. З представниками ВООЗ було обговорено, як просувається робота над створенням Національної програми психічного здоров'я. Зокрема, завершується аудит системи, що існує, розробляється цільова модель послуги, після чого буде започатковано пілотний проект.

Міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко:

З допомогою міжнародних партнерів ми створюємо унікальну для України і навіть для Європи систему підтримки психічного здоров'я. Психологічна допомога буде доступна кожному, хто її потребує. Таку допомогу вже зовсім скоро можна буде отримати в сімейного лікаря. І завдяки тому, що фахівці первинної ланки вчасно реагуватимуть на психологічні проблеми пацієнтів, серйозні психічні розлади розвиватимуться рідше. Ми гідно відповімо на виклики війни, загоїмо всі рани, відновимось і збудуємо таку країну, у якій людина та її здоров'я завжди залишатимуться пріоритетом.

Також триває підготовка національної інформаційної кампанії та починається розробка дослідно-освітньої платформи.

Олена Зеленська наголосила, що було проведено низку стратегічних сесій, під час яких представники міністерств і відомств, різних секторів,

міжнародних організацій, а також експерти працювали разом, щоб розробити цільові послуги із психічного здоров'я та змоделювати оптимальні маршрути для їх отримання.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Минулого тижня в нас була стратегічна сесія з підлітками, і я вражена, наскільки вони відкриті, наскільки готові говорити про свої проблеми, потреби, переживання. Це вселяє оптимізм. Отже, ми на правильному шляху.

Дружина Президента розповіла про діджитал-рішення, які розробляються в межах підготовки Національної програми. Зокрема, керівництво ВООЗ «Важливі навички в періоди стресу» було інтегровано в мобільний додаток BetterMe. Це дає змогу ознайомитися з техніками керування стресом у мобільному форматі.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Наш принцип залишається незмінним: на основі власного досвіду та найбільш дієвих зарубіжних напрацювань створити свою унікальну систему охорони психічного здоров'я. Щоб психологічна допомога стала такою ж звичною й доступною, як звичайна медична, і загоїла психологічні рани війни в українців.

Олена Зеленська стала почесною гостею форуму перших леді країн Карибської співдружності ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська стала почесною гостею Форуму перших леді та дружин глав урядів країн Карибської співдружності (Spouses of CARICOM Leaders Action Network, SCLAN, очільниця – дружина Прем'єр-міністра Белізу Россана Марія Брісеньо). Олена Зеленська запропонувала учасникам спільні проекти в межах київського Саміту перших леді та джентльменів.

Під час онлайн-виступу вона висловила співчуття у зв'язку з природними катаклізмами, зокрема ураганом «Ліза», які спричинили численні руйнування в Карибському регіоні. Перша леді зазначила, що українці також знають, що таке залишитися без житла, комунікацій, але не через стихію, а через російську навалу.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Але різні катаклізми – війна чи стихійне лихо – мають дещо спільне. Вони відкидають країну в розвитку, натомість виводять на перший план виживання. У таких умовах роль першої леді – це набагато більше, ніж просто роль дружини Президента. Мій досвід каже: ми як перші леді можемо дуже багато зробити для добробуту людей у наших країнах, особливо якщо об'єднаємо зусилля.

Вона запросила колег приєднуватися до ініційованої нею міжнародної спільноти – київського Саміту перших леді та джентльменів. Другий Саміт під назвою «Україна та світ: майбутнє, яке ми (від)будуємо разом» попри війну відбувся в українській столиці 23 липня. Він був присвячений повоєнному відновленню країни.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Це не лише наша війна. Вона вплинула й впливає на весь світ. На жаль, ви відчуваєте це й у своєму регіоні. Так, війна, яку розв'язала Росія проти України, спровокувала продовольчу кризу. Блокада агресором українських морських портів поставила під загрозу продовольчу безпеку мільйонів людей у різних країнах в Азії, Африці, Латинській Америці. Але важливо не переплутати причини та наслідки. Якби Росія не здійснила свій загарбницький напад, цього б не сталося. Напавши на Україну, вона кинула виклик усьому світові. Ось чому нам потрібні спільні дії.

Вона розповіла, що за рішенням учасників Саміту він перетворюється на платформу, що діятиме постійно для реалізації спільних проектів у будь-який час, і закликала колег до участі.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Уже наприкінці зими я планую розпочати підготовку до наступного заходу, який відбудеться влітку 2023 року. В сучасному світі все дуже близько й кордони тендітніші, ніж здаються, бо ми живемо спільними процесами. Тому тільки разом ми сильніші.

Карибську співдружність (CARICOM) було створено в 1973 році. Вона об'єднує 20 держав регіону, які співпрацюють задля економічної інтеграції, координації зовнішньої політики, соціального розвитку та безпеки.

Олена Зеленська та Ігор Жовква зустрілися з делегацією жінок – лідерів країн ЄС ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська разом із заступником керівника Офісу Президента Ігорем Жовквою провела зустріч із делегацією жінок – лідерів країн ЄС, відповідальних за європейський напрям роботи своїх держав. Делегацію очолила віце-президент Європейського парламенту Нікола Беер (Федеративна Республіка Німеччина). До складу делегації увійшли: міністр з питань ЄС і Конституції Республіки Австрія Кароліне Едтштадлер, міністр закордонних справ, освіти та спорту Князівства Ліхтенштейн Домінік Хаслер, державний міністр з питань Європи та клімату Федеративної Республіки Німеччина Анна Люрманн, державний секретар з питань Європи Республіки Хорватія Андрія Метелко-Згомбіч, державний секретар із європейських справ МЗС Румунії Даніела Гітман, парламентський секретар МЗС Латвійської Республіки Гунда Рейре та заступник міністра закордонних справ Литовської Республіки Йовіта Неліупсіене.

Дружина Президента подякувала співрозмовницям за значну допомогу Україні з боку їхній країн із початку повномасштабного вторгнення Росії. Окремо було відзначено важливу підтримку мільйонів вимушених тимчасових переселенців з України, які знайшли прихисток у країнах ЄС.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Вдячні за створення умов для інтеграції дітей з України в освітню систему країн Європи, а також за можливість вивчати мову країни перебування.

Перша леді окреслила ключові напрями своєї діяльності з підтримки найуразливіших верств населення, а також тих українців, які найбільше постраждали від війни.

Зі свого боку Ігор Жовква подякував представленим країнам за надійну підтримку євроінтеграційного курсу України.

Заступник керівника Офісу Президента Ігор Жовква:

Надання Україні статусу кандидата на членство в ЄС є не лише вагомим політичним сигналом підтримки. Це відіграє важливу морально-психологічну роль для кожного українця та є невід'ємною складовою великої перемоги України над терористичною Росією.

Заступник керівника Офісу Президента розповів європейським високопосадовцям про стан справ із виконанням рекомендацій Європейської комісії, необхідних для набуття Україною членства у Євросоюзі, і закликав європейські країни посилювати санкційний тиск на країну-агресора й виступити гарантом безпеки для нашої держави.

У межах реформи шкільного харчування, ініційованої першою леді України Оленою Зеленською, триває серія навчань для педагогів-кухарів закладів професійної освіти ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(...). Семінар під назвою «Зміни та сучасні тенденції в організації харчування в закладах загальної середньої освіти» в Бориспільському профтехлиці проходять 30 педагогів-кухарів із Київської області.

Захід відбувається за підтримки Національного управління у справах освіти та молоді Естонської Республіки (NarNo), команди Національної асоціації громадського харчування та проекту «EU4Skills: Кращі навички для сучасної України». Попереднє навчання відбулося у Львові, де 50 педагогів-кухарів прослухали навчальний курс.

Семінар складається з теоретичної та практичної частини.

Учасники дізнаються про нові технологічні стандарти у шкільному харчуванні та принципи впровадження реформи, розглядають шляхи автоматизації процесів на сучасній кухні. Під час практичної частини вони ознайомлюються з новітнім обладнанням харчоблока шкільної їдальні та власноруч готують страви за новими високотехнологічними методиками, вивчають способи урізноманітнення меню в сучасних умовах.

Найкращі шеф-кухарі та команда Національної асоціації громадського харчування продемонстрували на власному прикладі швидкість, якість і можливість приготування великих обсягів різноманітних страв за допомогою пароконвекційної технології.

Учасники здобувають необхідні практичні навички, щоб стати тренерами та навчити кухарів їдалень основ правильного харчування.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Наше завдання – навчити майбутніх «агентів змін», котрі у своїх містах і громадах перекваліфікуватимуть кухарів для роботи в тисячах

українських шкіл і дошкільних навчальних закладів.

Вона нагадала, що з початку нового навчального року країна повертається до впровадження реформи шкільного харчування, яка стартувала в січні 2022-го та була поставлена на паузу через російське вторгнення.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Наші діти вчать, здобувають знання в нелегкий воєнний час, отже, вони повинні мати найкращі умови для свого здоров'я. А це насамперед харчування. Коли ми запускали реформу, то планували, що воно має бути корисним і поживним, а втілити це мають кухарі.

Нагадаємо, напередодні в межах реформи та за сприяння американського мецената Говарда Баффета було ініційовано будівництво фабрики-кухні в м. Бучі Київської області.

Основними споживачами продукції нової фабрики-кухні будуть школи й заклади дошкільної освіти міста і щонайменше двох найближчих громад, але потужності виробництва можуть бути переналаштовані або розширені для забезпечення потреб харчування будь-яких верств населення. Зокрема, підприємство зможе годувати тимчасово переміщених осіб і місцевих жителів.

Очікується, що фабрика-кухня в Бучі буде пілотним проектом, і в майбутньому мережа закладів буде розширена на всю територію України. Кожен із них зможе забезпечувати харчуванням 30-40 навчальних закладів.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Так у воєнний час повертається наша реформа шкільного харчування. І це частина нашого плану з відновлення України, бо починати його треба вже зараз.

Влітку понад 50 педагогів із професійно-технічних закладів із п'яти регіонів України вже пройшли семінар для тренерів у межах реформи шкільного харчування.

Перша леді Олена Зеленська підтримала запуск українського простору на платформі Google Arts & Culture ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська підтримала запуск українського простору на Google Arts & Culture – онлайн-платформі, за допомогою якої можна отримати доступ до зображень художніх робіт, які зберігаються в музеях світу.

Упродовж п'яти років Google Україна та український уряд, зокрема Міністерство культури та інформаційної політики, співпрацювали у цифровізації української культури. Зібрані матеріали вони представили на платформі Google Arts & Culture в окремому онлайн-просторі, створеному спеціально для України, – Ukraine is Here. У секціях «Архітектура», «Природа», «Мистецтво», «Культура» можна ознайомитися з відповідним

надбанням нашої країни за допомогою імерсивних форматів: віртуальних турів, 3D-об'єктів, фото-, аудіо- та відеоісторій.

Дружина Президента Олена Зеленська:

За місяці війни зруйновано чи пошкоджено понад 500 наших музеїв, історичних будівель, храмів. Все це створювали покоління українців для нових поколінь. Отже, одразу стало зрозуміло: нам треба рятувати від навали не тільки наших людей, а й нашу культуру, мистецтво.

Олена Зеленська подякувала команді Google, Міністерству культури та інформаційної політики України, закладам культури й митцям за створення проекту, який водночас зберігає українську культуру та популяризує її у світі.

Міністр культури та інформаційної політики Олександр Ткаченко:

Презентуємо проект у буремні часи. До нашої сміливої, міцної, модерної держави прикута особлива увага. Ukraine is Here – надзвичайно потужний проект, який є результатом плідної співпраці, справжньої синергії команд Google Arts & Culture, нашого Міністерства, державних агентств, багатьох музеїв, заповідників та окремих експертів. Нові можливості розповісти про українську культуру масштабно, цікаво й сучасною цифровою мовою, як це зроблено на платформі Google Arts & Culture, – це ще одна наша спільна перемога.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Наша культура не тільки наша. Це спадок усього цивілізованого світу. Коли культурні цінності втрачає одна країна, втрачає весь світ. Тож давайте зберігати примножувати, дивитися, захоплюватися, гуглити українську культуру й так збагачувати світ.

Олена Зеленська долучилася до акції «16 днів активізму проти гендерно зумовленого насильства» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська долучилася до акції «16 днів активізму проти гендерно зумовленого насильства», яка проводиться в усьому світі з 25 листопада до 10 грудня. Вона має на меті привернути увагу до цієї теми й закликати долати будь-які прояви гендерно зумовленого насильства.

Цьогоріч Фонд ООН у галузі народонаселення (UNFPA) за підтримки урядів України, Великої Британії, Канади та США організував акцію під гаслом «Чуйність перемаже насильство». У 60 містах і громадах по всій Україні встановлено мозаїку із зображеннями різних форм насильства. Інсталяція виконана з магнітів, тож, беручи один із них собі, охочі приєднуються до того, щоб негативне зображення поступово зникало. Натомість з'являється фраза «Чуйність перемагає насильство».

З початку 2022 року до Національної поліції України надійшло 120 тис. повідомлень щодо випадків домашнього насильства. Крім того, 98 %

звернень на гарячу лінію 1547 для постраждалих стосується саме домашнього насильства.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Війна робить нас загартованішими, стійкішими, витривалішими. Ми звикаємо до побутових проблем, повітряних тривог, звикаємо ухвалювати важкі рішення. Але є дещо, до чого не можна звикати навіть під час війни. Тим паче під час війни. Навпаки, саме у війну треба стати в рази уважнішими до потреб інших, навіть незнайомих нам людей, до їхнього відчаю. І не менш важливо бути уважними й до власних проблем. Не можна не зважати на випадки жорстокості та знущань, морального чи фізичного тиску, сподіваючись їх «якось перетерпіти». Не можна заплющувати очі на те, що болить. Війна не виправдання для побутового зла.

Перша леді зазначила, що Україна, йдучи у Європу, роками на рівні державних ініціатив, освітнього процесу та громадянського суспільства працювала над протидією й профілактикою домашнього та побутового насильства, булінгу в школі тощо.

І протягом дев'яти місяців повномасштабної війни країна не припиняла рухатися шляхом змін. Прикладом цього є ратифікація Україною Стамбульської конвенції, яка набрала чинності 1 листопада поточного року й стала новим етапом у боротьбі з насильством. Крім того, це додатковий інструмент для захисту тимчасово переміщених українців за кордоном.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Ми не такі, як наш ворог. Ми людяні. Ми чуйні. Кожен день війни перевіряє нас на вірність цим принципам. І ми обов'язково їх захистимо.

Ми знаємо, за що воюємо – Олена Зеленська в інтерв'ю BBC ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська у Києві дала інтерв'ю журналістам британської телерадіомовної корпорації BBC. Вона розповіла про настрої українців у період масових відключень електроенергії, викликаних російськими обстрілами критичної інфраструктури.

Дружина Президента Олена Зеленська:

У нас було вже стільки випробувань, що жоден блекаут – точно не найстрашніше, що траплялося. Ми навчилися жити, не відкладаючи нічого на потім, робити необхідне тут і зараз. Дуже вірю в те, що психологи називають посттравматичним зростанням, коли з випробувань ми виходимо сильнішими. Ми точно змінилися й загартувалися. Українці тримаються у найскладніші часи. Бо ми знаємо, за що воюємо.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Засідання сесії ПА ОБСЄ у Варшаві розпочалося у темряві на знак солідарності з Україною ([УНІАН](#)).

На знак солідарності з Україною, в якій триває повномасштабна війна з Росією, засідання сесії Парламентської сесії ОБСЄ, в якій головує Польща, розпочали у темряві.

Більшість українців вимушені переживати постійні відключення світла через російські удари по енергетичній інфраструктурі України. Тому світова спільнота вирішила підтримати нашу країну й на деякий час делегати ОБСЄ також опинилися у темряві.

Російська делегація не має змоги брати участь в сесії, оскільки росіяни не отримали візи.

Крім цього, відомо, що очільникові МЗС Росії Сергію Лаврову заборонили в'їзд до Польщі, через що він не потрапляє на міністерську зустріч ОБСЄ в Лодзі 1–2 грудня.

В Євросоюзі домовилися прибрати російський газ з угод про спільну закупівлю ([УНІАН](#)).

Міністри енергетики країн-членів Євросоюзу на зустрічі домовилися, що з контрактів на спільну закупівлю буде виключено російський газ.

«Країни-члени підкреслили, що російський газ буде виключений зі спільних закупівель», – йдеться у заяві, оприлюдненій Радою ЄС.

Європейські міністри енергетики досягли політичної домовленості про початок спільних закупівель природного газу, а також про більш термінові заходи для подолання цінової кризи на газових ринках.

Погоджені правила дозволять державам-членам і енергетичним компаніям спільно купувати газ на світових ринках. Очікується, що об'єднання попиту на рівні ЄС забезпечить кращий вплив країн ЄС на купівлю газу на світових ринках.

Міністр промисловості і торгівлі Чехії Йозеф Сікела:

ЄС уже встиг заповнити сховища газу, щоб забезпечити постачання на цю зиму. Сьогодні ми зробили важливий крок для забезпечення поставок і на наступну зиму. Надзвичайні заходи допоможуть нам використати силу та переваги нашого спільного ринку та спільно забезпечити достатні постачання газу на наступний рік. Це надсилає правильний сигнал ринку та зміцнює наші механізми солідарності у разі справжньої надзвичайної ситуації.

Нові правила мають створити можливості для країн-членів ЄС та їхніх енергетичних компаній спільно купувати газ на світових ринках. Держави

повинні отримати через цей механізм 15 % усього газу, необхідного для заповнення своїх газосховищ у 2023 році – близько 13,5 млрд кубометрів.

Водночас, міністри не змогли домовитися щодо пропозиції Єврокомісії про механізм обмеження ціни на газ і відклали офіційне ухвалення рішення з цього приводу до середини грудня.

Румунський парламент визнав Голодомор геноцидом українського народу (УНІАН).

Депутати обох палат румунського парламенту на спільному засіданні 23 листопада ухвалили декларацію із засудженням навмисного влаштованого голоду (Голодомору), якому український народ був підданий у 1932–1933 роках.

Загалом документ підтримали 248 депутатів (один утримався). У документі, який на пленарному засіданні зачитав депутат від групи національних меншин Ніколає Мирослав Петрецький, Голодомор визнається злочином проти українського народу та людства.

Також у декларації зазначається, що румунський парламент рішуче засуджує цей акт, спрямований проти українського народу, який призвів до мільйонів жертв та величезних страждань, є свідченням масового порушення основних громадянських прав і свобод.

У документі висловлюється солідарність з українським народом і віддається данина пам'яті жертвам навмисного голоду.

У декларації також рішуче засуджується аналогічний злочинний метод, за допомогою якого румуни в Бессарабії були піддані навмисному, штучному голоду з метою примусової колективізації в 1946–1947 роках, і висловлюється підтримка захисту та поваги до основоположних прав і свобод людини.

ЄС готує новий пакет санкцій проти Росії – голова Єврокомісії (УНІАН).

Європейський Союз працює над запровадженням дев'ятого пакету санкцій проти Росії у відповідь на напад Москви на Україну.

Голова Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн:

ЄС збирається вдарити по Росії «там, де їй боляче», щоб зменшити її спроможність вести війну проти України, пише Reuters.

Я впевнена, що дуже скоро ми затвердимо глобальне обмеження ціни на російську нафту з країнами G7 та іншими великими партнерами. Ми не заспокоїмося, доки Україна не переможе Путіна і його незаконну й варварську війну.

Атаки Росії на українську цивільну інфраструктуру, зокрема енергетику, є воєнними злочинами.

Я також знаю, що наші українські друзі подолають цю російську стратегію, тому що вони сильні, і їхня справа справедлива, і ми, ЄС, підтримуватимемо їх у ці дуже важкі часи стільки, скільки буде потрібно.

Молдова заступилася за Україну на тлі звинувачень «Газпрому» про «осідання» газу (УНІАН).

У Кишиневі нагадали, що частину «блакитного палива» зберігають в українських газосховищах.

У Молдові спростували звинувачення російського монополіста «Газпром» на адресу України про крадіжку газу.

Міністр інфраструктури та регіонального розвитку країни Андрій Спину:

Кишинів зберігає частину свого газу в українських сховищах.

Україна зберігає понад 200 млн куб. м молдавського газу.

«Газпром» у звичному для нас недружньому стилі погрожує ще більше знизити постачання газу. Вони звинувачують Україну і Молдову в тому, чого насправді немає. Щоб було зрозуміло – весь газ, що поставляється в Молдову, доходить до нашої країни. І правий берег платить й буде платити за поставлений нам газ. Ті обсяги газу, про які говорить «Газпром», – це наші запаси, які ми зберігаємо в Україні», – цитує чиновника видання NewsMaker.

При цьому Sky news повідомляє, що Молдова «готова до будь-якого сценарію», тому що Москва використовує енергоресурси як «інструмент для шантажу». Водночас Кишинів вказав, що Москва не повідомляла про припинення поставок газу

Прем'єр-міністр Наталія Гаврилице:

Сигналів про те, що Росія припинить постачання газу в Молдову в грудні, немає. Але уряд готовий до будь-якого сценарію, оскільки Росія продовжує використовувати енергоресурси як інструмент шантажу.

У Латвії заборонять вивчати у школах російську як другу іноземну мову (УНІАН).

Міністерство освіти і науки Латвії з 2026–2027 навчального року запровадить порядок, за якого другою іноземною мовою в усіх школах може бути тільки одна з мов країн-членів ЄС або іноземна мова, вивчення якої регулюють міждержавні договори у сфері освіти.

Це означає, що російську мову як другу іноземну в школах більше не можна буде вчити, оскільки вона не є офіційною мовою ЄС і не фігурує у відповідних міжнародних договорах.

Міністерство освіти вважає, що такі зміни сприятимуть повноцінному включенню молоді до освітнього простору Європи, сприятимуть вивченню офіційних мов ЄС, що надасть ширші можливості зайнятості як в ЄС, так і за його межами.

Міністр освіти і науки Аніта Муйжніце:

Питання про другу іноземну мову обговорювали і з президентом країни Егілсом Левітсом, у розмові наголошували на необхідності забезпечити вивчення будь-якої з офіційних мов ЄС у всіх школах.

Це момент, коли нам як ніколи необхідно зміцнювати основну цінність Латвії – національну мову і сильну Латвію в загальній родині Євросоюзу.

У школах країни зараз першу іноземну мову починають вивчати в першому класі. Це має бути одна з офіційних мов ЄС, і найчастіше це англійська. Другу іноземну мову в навчальних закладах, що реалізують програми освіти латиською мовою, починають опановувати в четвертому класі.

Перехідний період заплановано на три роки, щоб школи могли забезпечити наявність вчителів другої іноземної мови – як за рахунок залучення нових педагогів, так і за рахунок надання можливості чинним педагогам пройти перепідготовку та отримати право викладання іншого предмета.

Росія втратила 90 % свого ключового європейського ринку нафти ще до введення ембарго ([УНІАН](#)).

За чотири тижні до 18 листопада Росія відправляла всього 95 тисяч барелів нафти на день у Роттердам – єдиний європейський напрямок, що залишився за межами Середземноморського/Чорноморського басейну, пише Bloomberg.

У лютому, нагадує видання, щоденний обсяг поставок російської нафти на цьому напрямку становив понад 1,2 мільйона барелів. Такі держави, як Литва, Франція та Німеччина, припинили морський імпорту нафти з РФ кілька місяців тому, а Польща наслідувала їхній приклад у вересні.

Відзначається, що три чверті нафти, що завантажуються в балтійських портах Росії, зараз направляється в Азію. Індійські нафтопереробники скуповують нафту, щоб скористатися пільговим періодом, запропонованим США і Великою Британією. Цей період звільняє від санкцій нафту, яка буде завантажена до вступу заборони в силу 5 грудня, і якщо вона буде доставлена до 19 січня.

Очікується, що країни G7 назвуть граничні ціни на російську нафту вже цієї середи. Вантажі, куплені за цінами вище цього рівня, втратять доступ до європейських і британських суден, страхових та інших послуг.

Загальний обсяг поставок нафти з Росії впав до 9-тижневого мінімуму в 2,67 млн барелів на день за сім днів до 18 листопада. Тижневі доходи Кремля від торгівлі нафтою впали до найнижчого рівня з початку січня – \$109 мільйонів. При цьому середній дохід за чотири тижні до 18 листопада знизився на \$3 млн, до \$127 млн і став найнижчим з лютого.

Морський експорт сирої нафти з Росії до європейських країн впав до найнижчого рівня за рік, склавши в середньому 569 тисяч барелів на день за 28 днів до 18 листопада. Ці цифри не включають поставки до Туреччини, куди прямує понад 300 тисяч барелів російської нафти на день вже шостий тиждень. Це більш ніж утричі перевищує обсяг, який зазвичай спостерігався до вторгнення російських військ в Україну, і очікується, що країна залишиться важливим пунктом призначення для російської нафти після набуття чинності санкцій ЄС 5 грудня.

Парламентська асамблея НАТО визнала Росію країною-терористом ([УНІАН](#)).

Парламентська асамблея Північноатлантичного альянсу визнала Російську Федерацію країною-терористом. Делегати закликали створити спеціальний міжнародний трибунал для злочинів РФ.

Народний депутат та глава Постійної делегації України в Парламентській асамблеї НАТО Єгор Чернів:

Всі 30 країн НАТО підтримали пропозиції нашої делегації. Такий трибунал дозволить засудити не тільки безпосередніх виконавців військових злочинів, а й вище керівництво Російської Федерації.

Крім того, в прийнятому документі вказані наступні рішення по Україні:

- збільшення поставок озброєння;
- розробка плану щодо вступу України до НАТО;
- створення механізму стягнення репарацій з Росії на користь України.

В резолюції закріплений принцип підтримки України з боку Альянсу до тих пір, поки це буде необхідно.

Справа щодо геноциду: позицію України у суді в Гаазі підтримують вже 24 країни ([Укрінформ](#)).

Міжнародний суд ООН вже отримав 24 заяви держав, у яких ідеться про підтримку позиції України у справі «Україна проти РФ» щодо порушення Конвенції про запобігання геноциду.

Посол з особливих доручень Міністерства закордонних справ України Антон Кориневич:

Зараз вже є 24 заяви держав про те, що вони підтримують позицію України. РФ комунікує з судом і знаходиться всередині процесу. Справа по суті стосується того, що РФ надумано маніпулювала та маніпулює, спекулювала та спекулює тим, що нібито Україна вчиняла якийсь міфічний «геноцид» впродовж 8 років, зокрема на території Донбасу. Ми доводимо у справі, що це маніпуляції та спекуляції, що таким чином РФ порушує саму священність поняття Конвенції про геноцид, бо геноцид – це найтяжчий з міжнародних злочинів.

До бюджету ЄС внесли зміни у зв'язку з агресією проти України ([Укрінформ](#)).

Європарламент ухвалив резолюцію на підтримку пропозицій Єврокомісії та Ради ЄС щодо внесення змін до бюджету ЄС на 2022 фінансовий рік, які передбачають додаткові заходи для подолання наслідків війни Росії проти України та посилення Механізму цивільного захисту ЄС.

Голосування відбулося у Страсбурзі під час пленарного засідання Європарламенту. «За» зміни до бюджету проголосували 539 депутатів, проти – 7, утрималися – 27, повідомляє кореспондент Укрінформу.

Напередодні проєкт відповідної резолюції, що вносить зміни до бюджету ЄС, ухваленого 24 листопада 2021 року, погоджений на засіданні Комітету ЄП з бюджету.

«Доповнення до бюджету 5/22 пов'язані із фінансуванням нових заходів з посилення європейської оборонної промисловості через Акт спільної закупівлі (EDIRPA), посиленням надзвичайних заходів у рамках харчової ланки Програми Єдиного ринку, збільшенням внесків для Європейського центру з наркотиків та наркоманії, збільшенням адміністративних витрат та пенсій у зв'язку із високою інфляцією», - йдеться у документі.

Резолюція передбачає повернення до бюджету грошей, які не були використані під час реалізації бюджетних програм цього року, зокрема, з транспортної програми ReFuelEU Aviation в рамках так званого Європейського фонду взаємопоеднання.

Бюджетні уточнення передбачають «збільшення купівельної спроможності» службовців ЄС у відповідності до заходів захисту державних службовців, що були прийняті в країнах ЄС на національному рівні. Попередній бюджет передбачав збільшення заробітної плати для таких працівників на 2,5%, починаючи з 1 липня 2022 року. Поправки до бюджету передбачають збільшення цього показника до 6,9%.

Поправки збільшують обсяг видатків для Європейського сільськогосподарського фонду місцевого розвитку (EAFRD) та для програми охорони здоров'я EU4Health на 755 мільйонів євро та на 129,2 мільйона євро відповідно.

Європарламент затвердив бюджет ЄС на наступний рік, перші рядки – про Україну ([Укрінформ](#)).

Європарламент затвердив бюджет ЄС на наступний рік, при цьому вже преамбула фінансового документа стосується агресії РФ проти України та містить положення щодо негайної допомоги для забезпечення економічної стійкості України, а також довгострокових програм її повоєнного відновлення.

Сьогодні за підсумками позитивного голосування цей документ підписала Президент Європейського Парламенту Роберта Меццола.

«Неспровокована на нічому не виправдана агресія проти України принесла людську трагедію на поріг Європи. Європейський Союз відповів швидко та рішуче, шляхом надання гуманітарної допомоги, надзвичайної допомоги, та широкомасштабної підтримки з боку країн-членів з підтримки людей, що (вимушено) покинули Україну. Застосовані скоординовані санкції, які поєднуються із заходами, спрямованими на стабілізацію енергетичних цін, які є найвищими за всі часи, та на позбавлення залежності Європи від російської нафти й газу», - йдеться у документі.

У бюджетному документі ЄС на 2023 рік згадується Комунікація (регуляторний документ – ред.). Єврокомісії, яка визначає довгострокові

зусилля з відновлення та відбудови України. При цьому, як зазначається, Україна потребує негайної короткострокової допомоги. Це передбачає, зокрема, виділення макрофінансової допомоги для Уряду України, на додаток до надання країні невідкладної надзвичайної та гуманітарної допомоги.

«Виходячи з домінуючої невизначеності щодо обсягів та природи підтримки, яка може бути необхідною, зокрема, на стадії відбудови, Єврокомісія представить лист-додаток до проєкту Бюджету, з урахуванням цих пропозицій, наприкінці поточного року», - йдеться у документі.

Водночас, бюджет ЄС на 2023 рік відображує зусилля із відродження ЄС та його країн-членів після економічної, соціальної кризи та кризи в сфері охорони здоров'я, що були спричинені пандемією COVID-19.

«Ці фактори... спричинили інфляційний тиск. На фоні невизначеності, навколо того, як буде розвиватися економічний вплив російської агресії проти України, повне використання бюджету ЄС та Інструменту відновлення Європейського Союзу «Наступне покоління ЄС», будуть ключовими чинниками для прискорення європейської економіки», - йдеться у бюджетній пропозиції ЄС.

Бюджетна пропозиція ЄС на 2023 рік визначає суму у 185,6 мільярдів євро у зобов'язаннях, та 166,3 мільярда євро у витратах, включаючи спеціальні інструменти ЄС. Програма відновлення «Нове покоління ЄС» надає додаткові 113,9 мільярда євро у зобов'язаннях, що призначені для наступного року. Таким чином, загальний бюджет ЄС на 2023 рік у частині зобов'язань складатиме 299,5 мільярда євро.

Європарламент визнав росію державою-спонсором тероризму (Укрінформ).

Європейський парламент більшістю голосів ухвалив резолюцію про визнання російської федерації державою-спонсором тероризму.

«За» цей документ висловилися 494 депутати, «проти» - 58, ще 44 європейських політики утрималися.

Основні положення резолюції про визнання росії державою-спонсором тероризму напередодні були погоджені на рівні керівників політичних груп Європейського парламенту.

«Європарламент... рішуче засуджує воєнні злочини та акти терору проти цивільного населення, що здійснені російською федерацією та її поплічниками з метою досягнення руйнівних політичних цілей в Україні та на території інших країн, та визнає росію як державу, що спонсорує тероризм, та як державу, що використовує терористичні засоби», - йдеться у документі.

Євродепутати засудили окупацію росією Запорізької АЕС як дії, що спрямована на здійснення терору проти населення України та перетворює атомну станцію на військовий об'єкт.

Вони висловили солідарність з народом України та іншими жертвами російської агресії.

Документ закликає Раду ЄС включити так звану «групу вагнера» та інші мілітаризовані угруповання, що фінансуються росією, до переліку осіб, груп та установ, що залучені до терористичної діяльності і на яких поширюються відповідні санкції ЄС.

«Європарламент... закликає ЄС та країни-члени розширити правові рамки для визнання держав як «спонсорів тероризму», що має потягнути за собою значну кількість суттєвих обмежувальних заходів проти таких країн та матиме широкі обмежувальні наслідки для відносин ЄС з такими країнами; закликає Раду ЄС, відповідно, зважити на включення російської федерації до переліку держав-спонсорів тероризму», - йдеться також у документі.

Євродепутати наголосили на необхідності притягнення до відповідальності тих держав, недержавних гравців та окремих осіб, які підтримують та роблять можливою збройну агресію росії, а також посилюють її військові потужності.

«Європарламент... підтверджує свій заклик до Європейської комісії та до країн-членів щодо підтримки всіх законних міжнародних та національних процесів з розслідування злочинів, що здійснені під час агресивної війни росії проти України, з огляду на необхідність притягнення всіх злочинців до відповідальності, а також для надання належної підтримки створенню спеціального трибуналу, що займатиметься злочином агресії росії проти України», - йдеться у резолюції.

Водночас депутати закликали Єврокомісію та країни-члени поєднати зусилля для створення широкого міжнародного «компенсаційного механізму», який має включати створення міжнародного реєстру завданої шкоди та механізми взаємодії із українською владою у цих справах.

Європейські депутати закликали ЄС та країни-члени заборонити публічне використання будь-якої символіки, що пов'язана із російською військовою агресією та тим чи іншим чином виправдовує або підтримує такі злочинні дії.

Невизнання паспортів рф, виданих на захоплених територіях України: Європарламент ухвалив рішення ([Укрінформ](#)).

Європейський парламент ухвалив рішення, узгоджене спільно із Радою ЄС, щодо невизнання документів, виданих владними структурами російської федерації на тимчасово окупованих територіях України і Грузії.

Відповідне голосування відбулося сьогодні у Страсбурзі під час пленарного засідання Європарламенту, передає власний кореспондент Укрінформу.

«За» проголосував 531 євродепутат, «проти» - 7, утрималися – 34.

«Документи для подорожі, що видані росією для осіб, які мешкають на територіях України та на окремих територіях Грузії, що є окупованими росією, не будуть визнаватися і прийматися як чинні документи...

Європейська комісія уповноважена ухвалити делегований акт та за необхідністю доповнювати список таких районів або територій, або видаляти їх із переліку, з урахуванням відповідних подій правового або політичного розвитку», – йдеться у документі.

У згаданий додаток до регуляторних правил, що включає території, які є тимчасово окупованими росією і на які поширюється рішення ЄС про неприйняття російських паспортів, включені такі території України: Автономна Республіка Крим та місто Севастополь; Донецька область; Луганська область; Херсонська область; Запорізька область. У Грузії до таких регіонів віднесені Абхазія та Південна Осетія.

Постанова нагадує, що після анексії Кримського півострова 18 березня 2014 року росія почала видавати міжнародні паспорти мешканцям Криму. 24 квітня 2019 року президент російської федерації видав указ, що спрощує надання російського громадянства мешканцям окремих районів Донецької та Луганської областей України, що знаходилися поза контролем української влади, включаючи видачу цим людям російських міжнародних паспортів. Черговим указом від 11 липня 2022 року російська федерація поширила цю практику видачі російських паспортів для мешканців тимчасово окупованих районів Херсонської та Запорізької областей. У травні 2022 року рф запровадила також спрощену процедуру натуралізації дітей-сиріт та дітей без супроводу з так званих “лнр” та “днр”, а також з інших тимчасово окупованих територій України. Подібні заходи російська федерація здійснила на тимчасово окупованих територіях Грузії.

Парламент Нідерландів визнав росію державою-спонсором тероризму ([Укрінформ](#)).

Парламент Нідерландів назвав дії росії проти цивільного населення в Україні тероризмом, а росію державою-спонсором тероризму.

Зазначається, що переважна більшість партій, зокрема, VVD (Народна партія за свободу і демократію), D66 (прогресивні демократи), PvdA (Трудова партія), CDA (Християнсько-демократична партія), підтримали пропозицію депутата Тома ван дер Лі з GroenLinks (Зелені ліви).

Переважна більшість партій підтримує політику уряду щодо максимально можливої підтримки України в гуманітарній, дипломатичній та військовій сферах.

Сенат Ірландії визнав Голодомор в Україні геноцидом ([Укрінформ](#)).

Верхня палата парламенту Ірландії визнала Голодомор 1932–1933 років в Україні геноцидом.

У посольстві України в Ірландії додали, що Ірландія залишається справжнім другом України у своїй незмінній та безпрецедентній підтримці та не боїться називати речі своїми іменами.

Європарламент: Режим Лукашенка разом із Росією має відповісти за воєнні злочини в Україні ([Українська правда](#)).

Білоруський режим Олександра Лукашенка розділяє з Росією відповідальність за воєнні злочини в Україні, за які він має бути притягнутий до відповідальності перед міжнародним трибуналом і Міжнародним кримінальним судом.

Про це йдеться у затвердженій Європарламентом резолюції.

У резолюції євродепутати повторюють свій заклик до країн ЄС та Європейської комісії накладати на Білорусь ті самі санкції, які вони наклали на Росію.

Німецькі депутати прирівняли Голодомор до Голокосту у резолюції, яку має голосувати Бундестаг ([Українська правда](#)).

Німецький Бундестаг наступної середи голосуватиме за визнання Голодомору геноцидом українського народу.

Парламентарі від Соціал-демократичної партії, Зелених, Вільної демократичної партії, а також Християнсько-демократичного союзу підготували позапартійну резолюцію, в якій висловлюються за визнання Голодомору геноцидом.

Заява має бути обговорена і схвалена в Бундестазі в середу, 30 листопада.

«Від голоду та репресій постраждала вся Україна, а не лише її зерновиробничі регіони. З сьогоднішньої точки зору, історико-політична класифікація як геноцид очевидна. Німецький Бундестаг поділяє таку класифікацію», - йдеться у проєкті документа.

Насильницькою колективізацією радянське керівництво хотіло придушити селян та український спосіб життя, мову і культуру. Як зазначається у міжпартійному документі, примусовий голод також був спрямований на «політичне придушення української національної свідомості». Масові смерті від голоду не були наслідком неврожаю, а є відповідальністю політичного керівництва Радянського Союзу на чолі з Йосипом Сталіним. «Таким чином, Голодомор є злочином проти людства», - заявляють парламентарі.

«Голодомор припав на час наймасовіших злочинів проти людства на європейському континенті, жорстокість яких була немислимою до того часу. До них відносяться Голокост європейських євреїв в його історичній унікальності, військові злочини Вермахту і сплановане вбивство мільйонів невинних цивільних осіб в рамках расистської німецької війни на винищення на Сході, за які Німеччина несе історичну відповідальність» – йдеться у проєкті резолюції.

Депутати закликають федеральний уряд пам'ятати про жертв Голодомору та сприяти його міжнародному розголосу - наприклад, через освітні пропозиції. Уряд також має протидіяти «будь-яким спробам запуску односторонніх російських історичних наративів». Крім того, парламентарі

проводять лінію від минулого до сьогодні розтерзаної війною України і закликають до підтримки - «політичної, фінансової, гуманітарної та військової».

Вони також закликають інститути ЄС підтримати білоруські незалежні інформаційні агентства, такі як Nexta, і закликають до більш систематичної співпраці між ЄС і представниками білоруських демократичних сил.

«Підтримуючи позицію білоруської демократичної опозиції щодо того, що Білорусь має бути визнана окупованою територією, з якої російські війська мають бути негайно виведені, парламент рішуче засуджує участь уряду Лукашенка у війні Росії проти України», - йдеться в резолюції.

Військова допомога

Бельгія надасть Україні підводні безпілотники та мобільні лабораторії (УНІАН).

Уряд Бельгії затвердив новий пакет військової допомоги, до якого увійде найсучасніше обладнання, зокрема мобільні лабораторії та підводні безпілотники.

Міністр оборони Бельгії Людовін Дедондер заявив, що дві мобільні лабораторії Україна отримає протягом трьох тижнів. Їх можна розгорнути біля місць, де може трапитися хімічний, бактеріологічний, радіологічний або ядерний інцидент. Також їх можна використати в районах стихійних лих, де зруйновано лікарні та пологові будинки.

Також у пакеті допомоги – 10 підводних безпілотників компанії ECA Robotics Belgium. Вони можуть знаходити всі підводні загрози, зокрема міни та шпигунське обладнання.

«Це нові високі технології, які українцям дуже допоможуть. Бельгійська армія вже має ці машини», - сказала Дедондер.

Окрім цього, близько 100 бельгійських військових інструкторів розпочнуть навчання українських солдатів в рамках європейської місії військової допомоги Україні (EUMAM Ukraine).

Артилерія та одяг: Норвегія передала для ЗСУ військову допомогу (УНІАН).

Норвегія продовжує надавати українській армії допомогу. Цього разу наш союзник передав для ЗСУ артилерійську установку та комплекти зимового одягу.

Очільник Міноборони Норвегії Бьорн Грам:

Загалом ми даруємо зимовий одяг на 250 мільйонів норвезьких крон. Ми намагаємося його якомога швидше передати Україні. Холодна пора настає швидко.

Пакет допомоги від Норвегії складається з:

одна САУ М109 калібру 155-мм;

20 тисяч запчастин для раніше наданих таких артустановок;
55 тисяч одиниць зимового військового одягу;
55 тисяч перев'язувальних матеріалів та індивідуальних пакетів;
30 тисяч сухпайків.

Грам запевнив, що Норвегія продовжить підтримувати Україну в боротьбі проти російського агресора. Раніше повідомлялося, що Норвегія планує закупити для ЗСУ боєприпасів на 20 млн доларів.

Уряд Хорватії ухвалив рішення про навчання українських військових ([УНІАН](#)).

Міністр оборони Олексій Резніков:

Уряд Хорватії ухвалив рішення про навчання українських військових у Хорватії. Сучасна, добре навчена армія з могутніми партнерами точно переможе зграю російських вбивць, мародерів і гвалтівників.

Канада розпочала навчання українських саперів у Польщі ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони Канади Аніта Ананд:

Сьогодні близько 40 військовослужбовців Збройних сил Канади розпочали викладати перший курс для українських саперів у Польщі. Тренування зосереджується на виявленні, знешкодженні вибухівки та її використанні для підриву.

Польща просить Німеччину передати Україні системи Patriot ([Укрінформ](#)).

Польща попросила Німеччину передати Україні зенітно-ракетні комплекси Patriot, які раніше Берлін пообіцяв розмістити на польсько-українському кордоні.

Віцепрем'єр, міністр національної оборони Польщі Маріуш Блашак:

Після чергових ракетних атак росії я звернувся до німецької сторони, щоб запропоновані Польщі батареї Patriot передати Україні та встановити їх на західному кордоні. Це захистить Україну від подальших жертв і блекауту та підвищить безпеку на нашому східному кордоні.

Пентагон оприлюднив вміст нової оборонної допомоги для України ([Укрінформ](#)).

Новий пакет військової допомоги передбачає виділення додаткових боєприпасів для українських систем NASAMS, 150 крупнокаліберних кулеметів з тепловізійними прицілами для протидії дронам, додаткові ракети для HIMARS. Крім того, США передадуть 200 високоточних 155-мм артилерійських снарядів, 10 тисяч мінометних снарядів калібру 120 мм та високошвидкісні протирадарні ракети HARM.

Україна також отримає 150 багатоцільових колісних транспортерів HMMWV, понад 100 легких тактичних автомобілів, більше 20 мільйонів набоїв до стрілецької зброї, понад 200 генераторів, а також запчастини до 105-мм гаубиць та іншої техніки.

Байден оголосив про виділення нової оборонної допомоги Україні на \$400 мільйонів (Укрінформ).

Президент США Джо Байден видав меморандум про виділення Україні додаткових \$400 млн у якості допомоги у сфері безпеки й оборони.

«Відповідно до повноважень, наданих мені як президенту Конституцією й законами США, включно з розділом 621 Закону про іноземну допомогу від 1961 року, дійсним (меморандумом – ред.) делекую повноваження державному секретарю відповідно до розділу 506 (а) цього закону виділити до 400 млн дол. на предмети оборонного призначення та послуги Міноборони, а також на військову освіту та підготовку, щоби забезпечити допомогу Україні та прийняти необхідні рішення», – зазначається в меморандумі.

Британія передає Україні три гелікоптери та 10 тисяч снарядів (Укрінформ).

Велика Британія передає Україні три гелікоптери Sea King та 10 тисяч артилерійських снарядів.

Міністр оборони країни Бен Воллес заявив, що перший із гелікоптерів вже доставлений в Україну. Протягом останніх шести тижнів українські екіпажі проходили навчання у Великій Британії з польотів та їх обслуговування.

За допомогою гелікоптерів Sea King українські захисники зможуть проводити пошуково-рятувальні роботи.

Німеччина підтримуватиме Україну зброєю і подбає, щоб вона слугувала довго – Ламбрехт (Укрінформ).

Міністр оборони ФРН Крістіне Ламбрехт:

Ми підтримуємо Україну в її праві на самозахист, ми постачаємо їй зброю, хоча десятиріччями не постачали озброєння в кризові регіони, з 24 лютого насправді сталася зміна державної політики... Ми маємо подбати про те, щоб Україна в наступні місяці мала необхідне.

Важливо, щоб те, що передано, використовувалося тривалий час... Ми все продумали, щоб не було проблем.

Вона запевнила, що створений днями ремонтний центр у Словаччині був забезпечений необхідними запчастинами, аби була можливість ремонтувати техніку неподалік від території України.

Глава Міноборони згадала свій візит до Одеси, де на власні очі побачила ефективність використання німецької техніки силами ВСУ. Вона також зауважила, що наступні три системи ППО Iris-T, яких поки немає на

озброєнні навіть Бундесверу, будуть передані Україні наступного року. Важливим, підкреслила Ламбрехт, є те, що передача всієї техніки відбувається в координації з союзниками. В цьому контексті вона подякувала США за започаткування формату Рамштайн.

Десять країн за десять днів: Кулеба розповів про надання Україні нових пакетів військової допомоги ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба заявив, що за останні десять днів рішення про нові пакети військової або фінансової допомоги на придбання озброєнь для України оголосили десять країн.

Очільник МЗС відзначив, що останні тижні були особливо результативними у забезпеченні першочергових потреб ЗСУ у сучасних високоточних озброєннях. За його словами, йдеться про системи протиповітряної та протиракетної оборони, артилерійські системи великого калібру, реактивні системи залпового вогню, бойові броньовані машини, а також боєприпаси до всіх цих видів озброєнь.

«Лише у попередні десять днів рішення про нові пакети військової підтримки або фінансові внески на придбання озброєнь для України були оголошені десятима країнами: США, Великою Британією, Іспанією, Канадою, Нідерландами, Німеччиною, Норвегією, Фінляндією, Францією і Швецією», - сказав Кулеба.

Він додав, що більшість з цих країн, а також Австралія, Греція, Данія, Естонія, Італія, Латвія, Литва, Польща, Словаччина, Чехія та деякі інші партнери продовжували реалізацію раніше заявлених пакетів оборонної допомоги.

Литва передасть Україні боєприпаси та військову допомогу ([УНІАН](#)).

Міністр оборони Литви Арвідас Анушаускас заявив, що підтримка Литви Україні та її громадянам на цей час оцінюється у понад 640 млн євро. При цьому 36 % з цієї суми або 232 млн євро йдуть на підтримку військових.

«Щодо найближчої військової підтримки вже вирішено – будуть передані боєприпаси для вкрай необхідної на фронті 155-мм артилерії. Агентство оборонних ресурсів Міноборони уклало контракти з виробниками на відновлення цих запасів. Буде більше підтримки, але ми не можемо оголосити про все», – заявив литовський міністр.

За його словами, протягом місяця буде виконано контракт з виробниками зимового одягу для ЗСУ. Міністр оборони Литви також анонсував підписання контрактів на 2023 рік із литовськими компаніями, які займаються виробництвом необхідної Україні військової техніки.

«Литва також зробить свій внесок у Міжнародний фонд фінансування важкої бронетехніки, її виробництва або модернізації та придбання. Тож, якщо що, будуть танки, передані українцям за наш рахунок», – додав Анушаускас.

Також міністр зазначив, що Литва розширить курси військової підготовки для українських бійців до 1500 осіб.

Британія передала Україні модернізовані версії ракет ([УНІАН](#)).

Велика Британія передала Україні модернізовані високоточні ракети Brimstone 2. Дальність пуску цих ракет вдвічі більша, ніж у Brimstone першого покоління, які Україна отримала раніше.

Ракети, оснащені лазерною системою самонаведення. ВПС Великої Британії запускають їх з винищувачів Tornado і Typhoon, а ЗСУ використовують вантажні машини як мобільні пускові установки.

США надаватимуть Україні необхідну допомогу для ведення бою взимку ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони США Ллойд Остін заявив, що Сполучені Штати налаштовані на забезпечення українських сил необхідним обладнанням та озброєнням для ведення бойових дій в зимовий період, щоби Україна могла повернути всі суверенні території:

Ми вже бачили цілу низку успіхів (ЗСУ – ред.) на полі бою, і з наближенням зими ми намагатимемося підготувати українців до зимових умов ведення бою та забезпечити їм можливість надалі тиснути на своїх противників впродовж холодних місяців.

Глава Пентагону також висловив упевненість, що українці зараз мають набагато кращу підготовку, ніж російські загарбники. Він підкреслив, що боротьба України за власну свободу та відновлення кордонів є справедливою, і США зосереджені на підтримці українських захисників у всьому, щоби вони могли досягти своїх цілей та «повернути кожен дюйм своєї суверенної території».

Люксембург передає Україні бронетранспортери ([Укрінформ](#)).

Влада Люксембургу ухвалила рішення про передачу Україні додаткових броньованих транспортерів типу HMMWV.

Глава Міноборони країни Франсуа Бауш:

Армія Люксембургу та Міноборони підтримують Збройні сили України, надсилаючи додаткові високомобільні багатоцільові колісні транспортні засоби (HMMWV). Вони зміцнять можливості України в здійсненні її права на самозахист.

В Іспанії наприкінці листопада відкривається навчальний центр для українських військових ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Іспанії Педро Санчес заявив, що в Іспанії наприкінці листопада запрацює навчальний центр для українських військових

Він також поінформував, що іспанські поліцейські найближчими тижнями вирушать в Україну для надання допомоги у розслідуванні воєнних злочинів російської армії.

Франція передала Україні дві батареї ЗРК Crotale та дві РСЗВ (Укрінформ).

Україна нещодавно отримала від Франції чергову партію військової допомоги, до якої увійшли дві батареї зенітних ракетних комплексів протиповітряної оборони Crotale та дві реактивні системи залпового вогню.

Міністр оборони Франції Себастьян Лекорню:

Хоча допомогу Франції найбільше асоціюють із самохідними артилерійськими установками Caesar, яких від початку російського вторгнення передано вже 18, перелік систем озброєння набагато ширший: це також ракети Milan та Mistral, близько 60 бронетранспортерів VAB, протитанкові міни HDP-2A2, засоби захисту на випадок застосування противником ядерної, біологічної чи хімічної зброї та прилади нічного бачення останнього покоління.

За його словами, французька сторона також отримала запит Києва про надання радіолокаційних станцій і наразі вивчає таку можливість.

Крім цього, зазначив міністр, Франція разом із іншими західними партнерами бере участь у створенні в Словаччині центру обслуговування військової техніки для України, роботу якого координуватиме спільна асоціація представників французької та німецької оборонної промисловості KNDS. Серед іншого, там планується проведення обслуговування й ремонту гаубиць PzH 2000, САУ Caesar, зенітних самохідних установок Gerard, РСЗВ Mars II та бронетранспортерів Dingo.

Гуманітарна та фінансова допомога

Канада виділила \$10 мільйонів на закупівлю генераторів для України (Укрінформ).**Міністр міжнародного розвитку Канади Харджит Саджан:**

Ми виділили 10 мільйонів доларів Міжнародній організації з міграції для закупівлі та розповсюдження генераторів для критичної інфраструктури в Україні.

У той час, як путін продовжує свої безрозсудні напади на безневинних людей, наша рішучість допомогти Україні лише зміцнюється.

Литва відправила в Україну шість вантажівок з трансформаторами (Укрінформ).

Міністр енергетики Литви Дайнюс Крейвіс висловив усебічну підтримку українському народу та наголосив, що Литва допомагатиме Україні й надалі. Так, цими днями з Литви в Україну відправлено 6 вантажівок з 114-ма трансформаторами різної потужності. Всього Литва має намір надати 252 трансформатори.

ВООЗ передала гумдопомогу медичним закладам Дніпра (Укрінформ).

Всесвітня організація охорони здоров'я спільно з Міністерством охорони здоров'я України передали гуманітарну допомогу медичним закладам Дніпра, зокрема генератор та автомобіль для мобільної бригади.

Робочий візит у Дніпропетровську область здійснили **перший заступник міністра охорони здоров'я України Олександр Комаріда** разом із делегацією ВООЗ на чолі з **генеральним директором Європейського регіонального бюро Гансом Клюге**.

Генеральний директор Європейського регіонального бюро Ганс Клюге:

Я на власні очі побачив стійкість українських медпрацівників тут, в Дніпрі, і в інших містах. Без сумніву, ця зима буде складною, з атаками на медичну сферу та енергетичну інфраструктуру. Тому ВООЗ збільшує свою підтримку системи охорони здоров'я, першочергово для забезпечення того, щоб медичні послуги були доступні протягом зими, але також з перспективою на майбутнє і підтримкою реформ, які зроблять систему охорони здоров'я України більш гнучкою, більш цифровою та більш стійкою.

Лікарням Дніпра був переданий генератор електроенергії, наданий за підтримки Генерального директорату з питань сусідства та переговорів щодо розширення Європейського Союзу (DG NEAR), а також автомобіль для мобільної бригади, придбаний за підтримки уряду Німеччини, щоб спеціалісти з питань психічного здоров'я могли надавати допомогу людям із важкими психічними розладами за місцем проживання чи в іншому місці.

Також після початку повномасштабного російського вторгнення ВООЗ в координації з Міністерством охорони здоров'я України і партнерами доставила понад дві тисячі тонн засобів, що рятують життя. Ідеться, зокрема про генератори, машини швидкої допомоги та ліки.

Литва підготувала новий пакет допомоги енергосектору України на €2 мільйони (Укрінформ).

Литва підготувала новий пакет допомоги для енергетичного сектору України на понад €2 мільйони й обіцяє продовжувати привозити дрони, теплий одяг для українських військових, підігрівачі та генератори.

Прем'єр-міністерка Литви Інгріда Шимоніте:

Нещодавно Литва підготувала новий пакет допомоги для енергетичного сектору України на понад €2 млн євро. Ми продовжимо робити внески в гуманітарну допомогу, щоб допомогти переміщеним особам в Україні.

Вона підкреслила, що конвої вантажівок продовжать привозити в Україну дрони, теплий одяг для українських військових і підігрівачі та генератори для інші базові речі, аби допомогти пережити цю сувору зиму громадянам України і наблизити перемогу.

Нідерланди готові приймати нову хвилю біженців з України ([Укрінформ](#)).

Нідерланди готові приймати нову хвилю біженців з України через постійні атаки росії критичної інфраструктури України.

Міністр закордонних справ Нідерландів Вопке Гукстра:

Якщо українці знову масово виїжджатимуть через війну з України, то їх знову приймуть Нідерланди.

Він також підкреслив, що багато країн надавали притулок українцям одразу після 24 лютого 2022 року, включаючи Нідерланди.

«Я думаю, ми повинні зробити це знову», – сказав міністр.

Він також закликав допомогти пережити зиму українцям, які повернулися на Батьківщину і не хочуть більше їхати з дому, наприклад, генераторами та теплими речами.

Південна Корея надасть Україні високопотужні генератори ([Укрінформ](#)).

За даними **посла України в Республіці Корея Дмитра Пономаренка**, з корейською стороною домовилися про передачу Україні як гумдопомогу 20 генераторів потужністю 450-500 кВт, а також п'яти мініекскаваторів DOOSAN DX17Z.

Франція відправила в Україну 100 генераторів великої потужності ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Франції Катрін Колонна:

Щоб допомогти населенню вистояти, Франція надсилає в Україну 100 потужних генераторів, тоді як росія хоче зробити зиму зброєю війни.

Найближчими днями ці генератори будуть передані українській владі. Цей транспорт, організований Центром кризових ситуацій та підтримки Міністерства Європи та закордонних справ, підтримується Механізмом цивільного захисту Європейського Союзу та є частиною операції з відправлення понад 500 генераторів кількома країнами ЄС.

Також вказується, що ця нова допомога в галузі енергетики доповнює різні поставки генераторів електроенергії, що здійснюються з початку війни, і що таким чином Франція посилює свою мобілізацію на підтримку стійкості цивільного населення в Україні.

Угорщина виділить €187 мільйонів Україні в рамках пакету допомоги від ЄС ([Укрінформ](#)).

Уряд Угорщини схвалив фінансову допомогу Україні у розмірі 187 мільйонів євро як свій внесок у запланований пакет надзвичайної макрофінансової допомоги від ЄС у 2023 році в розмірі €18 мільярдів.

Литва надає Україні до €700 мільйонів допомоги ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Литви Інґріда Шимоніте:

Обсяг наданої підтримки може становити десь від 600 до 700 млн євро. Але в підрахунку є певна складність, особливо коли йдеться про військову допомогу, що складає близько третини від загальної суми.

Глава литовського уряду зазначила, що у багатьох випадках йшлося про боєприпаси чи військову техніку, яка вже була у використанні, особливо на початку повномасштабного вторгнення. «Тоді ми відразу подумали: «Що ми можемо дати прямо зараз?» Отже, ми перевірили наші запаси і віддали вам все, що могли. Але як оцінити ці ресурси? Чи за бухгалтерськими документами, чи за залишковою вартістю, чи за вартістю їхньої заміни? Тому суми тут не головне. Справді, є речі, які можна легко оцінити, як-от гроші, перераховані Світовому банку чи Національному банку України, ресурси на підтримку переселенців чи якісь інші проекти, наприклад Фонд для українських біженців, які зараз перебувають у Литві», – пояснила прем'єр.

Фінляндія допоможе Україні з енергетичним обладнанням ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Фінляндії Сання Марін:

Фінляндія допоможе Україні із забезпеченням енергетичним обладнанням для електричних систем країни.

Україні не вистачає електроенергії та води, оскільки росія жорстоко атакує цивільне населення та інфраструктуру. Внесок приватного сектору в енергетичне обладнання також буде необхідним і вирішальним. Окрім того, Фінляндія надає оборонну та іншу матеріальну та гуманітарну допомогу.

Уряд Литви затвердив гарантію у €13 мільйонів для Єврокомісії на допомогу Україні ([Укрінформ](#)).

Уряд Литви на засіданні в середу затвердив свою частку – гарантію на 13 мільйонів євро для Європейської Комісії, яка потрібна для колективного надання допомоги Україні.

Міністерство фінансів Литви виділило 12,97 мільйона євро гарантії під виняткову макрофінансову допомогу Україні. Після затвердження гарантії литовський міністр фінансів підпише угоду з ЄК.

Франція надала Україні 73 тонни енергообладнання і продовжить поставки ([Укрінформ](#)).

Франція буде і надалі підтримувати Україну в протидії агресору, зокрема продовжуватиме допомогу енергосектору у вигляді обладнання, яке необхідне для проведення відновлювальних робіт.

Міністра енергетичного переходу Франції Агнес Паньє-Рунаше:

Французька сторона буде продовжувати допомогу українському енергосектору у вигляді обладнання, яке необхідне для проведення відновлювальних робіт.

Світовий банк виділив Україні \$60 мільйонів пільгової позики – Мінфін (УНІАН).

22 листопада 2022 року, Україна отримала 60 млн доларів бюджетного фінансування від Світового банку.

Як повідомляє прес-служба Міністерства фінансів України, 50 млн доларів надано на пільгових умовах від Міжнародної асоціації розвитку. Ще 10 млн доларів були отримані як гарантії від Латвії.

Глава Мінфіну Сергій Марченко:

Ми вдячні уряду Латвії та команді Світового банку за підтримку фінансової стабільності України. Залучені кошти дозволять Україні посилити фінансування для працівників бюджетної сфери, а також і далі забезпечувати стійке державне управління в Україні.

У міністерстві зазначили, що кошти будуть спрямовані на відшкодування витрат держбюджету, здійснених для забезпечення оплати праці працівників державних органів та бюджетних установ освітньої сфери, як на національному, так і на регіональному рівнях.

США надають Україні 4,5 мільярда доларів прямої бюджетної підтримки (УНІАН).

Міністерка фінансів США Джанет Єллен заявила, що кошти почнуть виплачуватися найближчими тижнями. Український уряд спрямує їх на заробітну плату працівникам лікарень, державним службовцям та вчителям, а також соціальну допомогу для літніх людей та вразливих верств населення.

«Сьогодні Сполучені Штати продовжили відстоювати свою непохитну прихильність Україні, мобілізувавши додаткові 4,5 мільярда доларів у вигляді грантів для прямої бюджетної підтримки. Ці кошти є критично важливим інструментом у протистоянні України неспровокованому вторгненню Путіна», – йдеться у заяві міністерки.

Зазначається, що після цих виплат загальний обсяг прямої бюджетної підтримки України з боку США буде доведено до 13 мільярдів доларів.

Світовий банк виділив Україні \$60 мільйонів пільгової позики – Мінфін (УНІАН).

У вівторок, 22 листопада 2022 року, Україна отримала 60 млн доларів бюджетного фінансування від Світового банку.

50 млн доларів надано на пільгових умовах від Міжнародної асоціації розвитку. Ще 10 млн доларів були отримані як гарантії від Латвії.

Глава Мінфіну Сергій Марченко:

Ми вдячні уряду Латвії та команді Світового банку за підтримку фінансової стабільності України. Залучені кошти дозволять Україні посилити фінансування для працівників бюджетної сфери, а також і далі забезпечувати стійке державне управління в Україні.

У міністерстві зазначили, що кошти будуть спрямовані на відшкодування витрат держбюджету, здійснених для забезпечення оплати

праці працівників державних органів та бюджетних установ освітньої сфери, як на національному, так і на регіональному рівнях.

Японія відправить Україні генератори і лампи на \$2,57 мільйона ([Укрінформ](#)).

Японія направить Україні екстрену допомогу у вигляді генераторів і ламп на сонячних батареях на 2,57 мільйона доларів США.

«22 листопада уряд Японії ухвалив рішення про надання екстреної грантової допомоги у розмірі близько 2,57 млн доларів США як підтримку у підготовці до зими в секторі електроенергетики в Україні», - йдеться у заяві МЗС Японії.

У МЗС Японії наголошують, що масштабне відключення електроенергії сталося в різних областях України через руйнування значної частини об'єктів енергетичної інфраструктури внаслідок атак росії. В умовах настання зимових холодів допомога Японії матиме велике значення для тих, хто не може користуватися опалювальними приладами й освітлювальним обладнанням.

Рятувальники отримали від іноземних партнерів майже 800 авто ([Укрінформ](#)).

Заступниця міністра внутрішніх справ Мері Акоюн:

Загалом від іноземних партнерів для ДСНС вже отримано майже 800 пожежно-рятувальних і спеціальних авто.

Окремо Акоюн зазначила, що всього з початку війни від британців було отримано близько 70 одиниць пожежно-рятувальної техніки.

Україна отримає від Чехії мостові конструкції ([УНІАН](#)).

Наступного тижня рамках надання Україні гуманітарної допомоги Чехія передасть Україні дві важкі мостові конструкції, для транспортування яких залучатимуть пожежників.

Зазначається, що раніше Чехія вже передавала подібні конструкції Україні, оскільки під час бойових дій багато мостів були зруйновані.

У Херсоні вже надають першу гуманітарну допомогу від Євросоюзу ([Укрінформ](#)).

Партнери вже надають першу гуманітарну допомогу від Європейського Союзу в Херсоні.

Глава представництва ЄС в Україні Матті Маасікас:

Центральну площу Херсона перетворили на гуманітарний хаб – вода, інтернет, зарядні пристрої. Перша гуманітарна допомога, профінансована генеральним директором Єврокомісії з питань цивільного захисту та гуманітарної допомоги, вже надається партнерами. Програма ЄС «Міцні регіони», яку впроваджує Німецьке товариство міжнародного співробітництва, прийде з генераторами наступного тижня.

Україна отримала чергову партію медичної гуманітарної допомоги (Укрінформ).

Україна отримала гуманітарну допомогу від уряду Німеччини та від Урядового агентства стратегічних резервів Польщі. Зокрема, надійшло: 572 палети респіраторів FFP3, швидких тестів на COVID-19, вентиляторів для підтримки дихання; 281 палета респіраторів FFP2.

ЄБРР виділив €372 мільйони на ремонт енергетичної інфраструктури України (Укрінформ).

Європейський банк реконструкції та розвитку схвалив пакет фінансування в сумі 372 млн євро для надання підтримки компанії Укренерго.

«Європейський банк реконструкції та розвитку схвалив пакет фінансування на 372 млн євро для підтримки української компанії "Укренерго" для швидкого аварійного ремонту пошкоджень, спричинених потужними бомбардуваннями цивільної енергетичної інфраструктури під час війни росії проти України, і для підтримки стабільності енергетичної системи країни з настанням зими», – йдеться у заяві Банку.

Зазначається, що ЄБРР надасть позику під державні гарантії в розмірі 300 млн євро, що включає два компоненти. До 150 млн євро – на закупівлю обладнання для проведення аварійних ремонтів української енергосистеми, і ще 150 млн євро складаються з підтримки структури капіталу.

Окремо частина кредиту на екстрений ремонт буде доповнена грантом у розмірі до 72 млн євро, наданим Нідерландами.

Делегація європейських міністерок оголосила про додаткову допомогу Україні (Укрінформ).

Делегація міністерок з європейських і міжнародних справ країн Європи оголосили в Києві про додаткову гуманітарну допомогу Україні.

Про це вони заявили на брифінгу за підсумками зустрічі з віцепрем'єркою з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольгою Стефанішиною.

Державна міністерка з питань Європи і клімату ФРН Анна Люрманн:

Ви маєте нашу потужну підтримку в протистоянні, нашу солідарність не тільки на словах, але й у справах. Я сьогодні приїхала, щоб оголосити, що Німеччина надає додаткові 14 млн допомоги на гуманітарну підтримку, щоб допомогти взимку. Ми також надаємо додаткові 5 млн, щоб відбудувати українські школи, аби в дітей було майбутнє, разом з ПРООН, і ми вже в процесі постачання зимового спорядження, такого як генератори на 14 млн євро, які прибудуть сюди у найближчі дні.

Держсекретарка з європейських справ МЗС Румунії Даніела Гітман зі свого боку анонсувала внесок у 300 тисяч євро через УВКБ ООН, аби допомогти населенню взимку.

Міністерка з питань ЄС і конституції Австрії Кароліне Едтштадлер також поінформувала, що її країна додатково надає 100 тисяч євро Міжнародному кримінальному суду, щоб забезпечити розслідування воєнних злочинів РФ і вже зараз почати збирати докази. Австрія також додатково надасть 105 тисяч євро «цифровим» криміналістам. «Ми показуємо, що ми стоїмо з Україною, що ми підтримуємо вас, тому що ми знаємо, що ви боретеся за наші спільні європейські цінності, що дуже важливо для всіх нас», – зазначила австрійська урядовиця.

Міністерка з європейських справ Хорватії Андрея Метелько-Згомбич оголосила, що до кінця року її уряд виділить 4 млн євро на конкретні проєкти з розмінування, з передачі знань, навчання тренерів, передачі досвіду разом з неурядовими організаціями.

Секретарка МЗС Латвії Гунда Рейре зазначила, що наступного тижня розпочне роботу центр реабілітації жінок в Івано-Франківську, який частково фінансується Латвією. Він надаватиме прихисток, широкий спектр реабілітаційних послуг, юридичну і соціальну допомогу жінкам, які стали жертвами сексуального насильства, повідомила вона.

До делегації також увійшли віцепрезидентка Європарламенту Нікола Бір, міністерка закордонних справ, освіти та спорту Ліхтенштейна Домінік Хаслер та віцеміністр закордонних справ Литви Йовіта Нелюпсене.

Єврокомісія готує термінову доставку трансформаторів для України ([УНІАН](#)).

Єврокомісія активізувала свої зусилля та працює з партнерами для надання надзвичайної підтримки Україні для відновлення та підтримки електро- та теплопостачання.

Президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн:

Через Координаційний центр ЄС з реагування на надзвичайні ситуації ЄК наразі готує якнайшвидшу доставку в Україну.

Зокрема, з великих пожертв держав-членів та безпосередньо з резерву комісії виділили: 200 трансформаторів середнього розміру та великий автотрансформатор із Литви; автотрансформатор середнього розміру з Латвії; 40 важких генераторів із резерву rescEU, розташованих у Румунії.

Трансформатори вкрай необхідні, адже б'ючи ракетами по електропідстанціях Росія нищить саме їх. Водночас кожен з важких генераторів зможе забезпечити безперебійним харчуванням лікарню малого та середнього розміру.

Європейська комісія також працює над створенням нового енергетичного хаба у Польщі, який дозволить приймати пожертвування від третіх осіб та допомагати у їхній скоординованій доставці в Україну, зокрема, з партнерами з «Групи семи».

Ми також звернулися до відповідних компаній у різних країнах із проханням надати життєво важливе високовольтне обладнання, включаючи додаткові автотрансформатори, та координуємо свої дії з партнерами для їх швидкої доставки до України.

Канада випустила державні облигації для підтримки України ([Укрінформ](#)).

Уряд Канади від свого імені випустив у обіг державні облигації, кошти від продажу яких будуть передані Україні.

«Аби дати канадцям можливість безпосередньо підтримати хоробрий народ України, уряд Канади сьогодні випускає облигації “Суверенітет України” обсягом 500 млн дол.», - йдеться у повідомленні Міністерства фінансів країни. - «Кошти допоможуть уряду України, аби він мав змогу й надалі надавати важливі послуги українцям цієї зими, виплачуючи пенсії, закупаючи паливо та відновлюючи енергетичну інфраструктуру».

Придбати державні облигації можуть усі охочі канадці, а також іноземці. «Канадці, які придбають ці цінні папери, де-факто куплять звичайні п'ятирічні канадські урядові облигації з чинною відсотковою ставкою 3,3%, що залежатиме від ринкових умов на момент проведення операції. Канадці можуть бути певними в безпеці своїх інвестицій, які повністю забезпечені кредитним рейтингом Канади ААА», - пояснили у міністерстві.

Усі отримані від продажу облигацій кошти уряд Канади перерахує на спеціальний рахунок МВФ, на який надходить більшість канадської фінансової допомоги Україні.

Європа запустила програму «Генератори надії» для України ([Укрінформ](#)).

Європарламент спільно з мережею Eurocities, яка включає понад 200 європейських міст, запустили кампанію Generators of Hope («Генератори надії») з відправки до України електрогенераторів та трансформаторів.

Президентка Європейського парламенту Роберта Мецола:

Сьогодні ми разом ініціюємо кампанію «Генератори надії». Вона запускається в складний час, коли близько 10 млн людей в Україні не мають електроенергії в результаті російських атак на цивільну та критичну інфраструктуру.

За словами Мецоли, Європарламент та ЄС загалом продемонстрував надзвичайну солідарність з Україною у гуманітарному, військовому та фінансовому вимірах, однак зараз «треба знайти необхідні ресурси та надати Україні все необхідне для того, щоб якнайкраще пройти через цю зиму».

Президентка ЄП повідомила, що раніше в рамках Механізму цивільного захисту ЄС Україні вже було передано тисячі тон вантажів, і в т.ч. близько 500 генераторів. Однак, як підкреслила сама Мецола, «українці потребують тисячі».

У рамках кампанії «Генератори надії» європейські міста зможуть долучитися до підтримки українців та допомогти їм пережити важку зиму в умовах нестачі електроенергії через російські обстріли. У Eurocities буде передано списки з конкретними потребами в генераторах та іншому обладнанні для українських міст, і після того, як вони висловлять зацікавленість, відповідне обладнання буде оперативно доставлено до України через логістичні можливості Механізму цивільного захисту ЄС. Крім того, як повідомила Мецола, будуть використані можливості євродепутатів з підключення до кампанії «Генератори надії» також інших мереж та міст.

Президент Eurocities, мер Флоренції Даріо Нарделла повідомив, що ще до запуску ініціативи ряд міст-учасників мережі висловили бажання передати українцям генератори та інші енергетичне обладнання. «Протягом кількох днів можна буде поставити велику кількість генераторів, які допоможуть забезпечити, принаймні, базове електропостачання в українських містах, як великих так і маленьких», – заявив він.

За словами Нарделли, наразі ще немає цифри, скільки генераторів буде відправлено до України в рамках кампанії, оскільки вона лише запускається. Однак він висловив впевненість, що кожне місто-член мережі Eurocities, яка нараховує понад 200 міст, «відправить більше, ніж один генератор» – а тому мова йде про «сотні генераторів, у т.ч. індустріальних». Крім того, Нарделла повідомив, що також мери інших європейських міст, які не є членами Eurocities, долучаться до кампанії «Генератори надії» для України.

Європарламент підтримав пропозицію про виділення Україні €18 мільярдів у 2023 році ([Укрінформ](#)).

Європейський Парламент більшістю голосів підтримав пропозицію Єврокомісії та ухвалив рішення щодо виділення для України надзвичайної макрофінансової допомоги (МФД+) в обсязі 18 мільярдів євро, з розрахунку 1,5 мільярда євро щомісяця протягом наступного року, для підтримки стійкості держави в умовах російської агресії та для виконання ключових соціальних функцій.

«За» таке рішення проголосували 507 депутатів, проти – 38, ще 26 європейських політиків утрималися.

Німеччина допомагає Україні у відновленні енергетичної інфраструктури та підготовці до зими ([Укрінформ](#)).

Представниця федерального уряду Крістіне Гоффманн:

Вже вживається цілий ряд конкретних заходів для відновлення та зміцнення української інфраструктури. Є допомога в дуже нагальних ремонтно-реставраційних роботах.

Вона пояснила, що Німеччина, зокрема, надає генератори електроенергії, обігрівачі, ковдри, фільтри для води, житлові контейнери, транспортні засоби тощо.

Різні міністерства представили свої звіти. Так, Міністерство економічного співробітництва загалом цього року підтримало Україну на приблизно 600 млн євро. Серед іншого, 156 вантажівками було доставлено майже 2500 генераторів для муніципалітетів, які тепер можна використовувати, наприклад, як обігрівачі в місцях загального користування. Також були передані майже 1000 «аптечних пакетів», предмети гігієни та засоби догляду, дитяче харчування, подушки, матраци, ковдри, розкладачки тощо. Проектом бюджету на 2023 рік передбачено виділення майже мільярда євро цьому відомству, «значна частина» якого також піде на подолання наслідків російсько-агресорської війни в Україні. Зокрема, 12 мільйонів євро надійдуть на енергозабезпечення міста Львів та інших міст України; 10 мільйонів євро є цільовою підтримкою лікарні у Львові та створення протезної майстерні. Готуються подальші заходи підтримки.

Служба технічної допомоги, ТНВ, яка підпорядкована МВС, доставляла вантажі допомоги в Україну, зокрема, 431 електрогенератор, закуплений ТНВ, серед іншого за кошти МЗС (більшість із них уже завезено в Україну).

МЗС свою чергою надає гуманітарну допомогу у вигляді зимової допомоги на суму 100 мільйонів євро. До кінця року ковдрами, матрацами та зимовим одягом буде забезпечено близько 300 тисяч осіб, обігрівачами – 75 тисяч домогосподарств, паливом – ще 50 тисяч домогосподарств. Житло для 40 тисяч осіб має бути захищеним від зими, а квартири 18 тисяч домогосподарств мають бути утеплені, - обіцяють у Міністерстві закордонних справ ФРН. Там також забезпечили початкове фінансування так званого Фонду енергетичної підтримки України.

Азербайджан допоможе Україні постачанням обладнання для відновлення електромереж ([Економічна правда](#)).

Азербайджан допоможе Україні у постачанні електротехнічного обладнання для відновлення енергетичної інфраструктури після атак росіян.

Міністр енергетики Герман Галущенко провів телефонну розмову з міністром енергетики Азербайджану Парвізом Шахбазовим.

Під час розмови сторони приділили увагу ситуації в українському енергетичному секторі з огляду на масовані російські обстріли об'єктів енергетичної інфраструктури.

Через досить значні масштаби пошкоджень після останньої атаки 23 листопада, дуже важливою є допомога міжнародних партнерів, які надають матеріали та устаткування для проведення відновлювальних робіт.

«Сторони домовилися про співпрацю для допомоги українському енергосектору, зокрема, у постачанні електротехнічного обладнання», – резюмували в Міненерго.

Плани врегулювання. Переговорний процес

Війна в Україні, як і будь-яка інша, має завершитися політичними переговорами, однак лише українці вирішуватимуть, коли вони будуть готові до таких перемовин ([Укрінформ](#)).

Про це заявив міністр оборони Франції Себастьян Лекорню в інтерв'ю Journal du Dimanche.

На запитання, чи є нинішній момент правильним для переговорів, міністр зауважив, що це повинні вирішувати самі українці.

Він додав, що союзники «розмірковують про можливі політичні результати для припинення війни». Глава Міноборони нагадав про години дискусій, які президент республіки Еммануель Макрон провів з обома сторонами – Україною та Росією. Франція, за словами її представника, відіграє свою роль, але саме «українці скажуть, що для них прийнятно, а що ні». Недотримання цього означало б підтвердження російської стратегії «здійсненого факту» як після анексії Криму в 2014 році, сказав політик (...).

Переговори з Росією зашкодять Україні: Ходжес розповів про наслідки ([Obozrevatel](#)).

Колишній командувач Сухопутних військ США в Європі Бен Ходжес заявив, що переговори з Росією лише зашкодять Україні. За його словами, українці мають перемогти окупантів традиційним способом – на полі бою.

Зокрема, висловив незгоду з думкою глави Об'єднаного комітету начальників штабів американської армії генерала Марк Міллі, котрий закликав Київ задуматися про відновлення діалогу з Кремлем на тлі своїх здобутків на фронті.

Після цих слів військового в адміністрації Джо Байдена заявили, що не поділяють їх. У Білому домі наголосили, що рішення про перемовини з ворогом повинен ухвалювати Володимир Зеленський і народ України (...).

Столтенберг: перемога Путіна була б катастрофою, переговори можливі лише за прийнятних для України умов ([Obozrevatel](#)).

Перемога Росії та її президента Володимира Путіна у війні проти України була б катастрофою. Переговори між Києвом і Москвою можливі, але лише за прийнятних для української сторони умов.

Про це на пленарному засіданні Парламентської асамблеї НАТО в Мадриді заявив генеральний секретар Північноатлантичного Альянсу Єнс Столтенберг. Його цитує El Pais (...).

У Кремлі знову заговорили про ціль війни проти України: Песков зізнався, що «надії» покладають на переговори ([Obozrevatel](#)).

У Росії, чії війська вторглися на територію України без трьох днів дев'ять місяців тому і зазнали за цей час колосальних втрат, заговорили, що їхньою метою не є «зміна влади у Києві». Після того, як окупанти зруйнували українські міста та вбили багато людей, у Кремлі цинічно «сподіваються» на мирні переговори.

Про це заявив пресекретар російського лідера Дмитро Песков у коментарях пропагандистським ЗМІ. Він запевнив, що вони досягнуть своїх «цілей», які конкретно так і не озвучив.

Під час спілкування із журналістами представника Кремля попросили прокоментувати слова президента України Володимира Зеленського про те, що Росія не прагне миру з Україною, а домагається переговорів із українською владою, щоб отримати перепочинок для своїх військ на фронті.

Песков, звичайно ж, спробував запевнити, мовляв, це не так. За його словами, Росія лише «хоче досягти своїх цілей, і вона їх досягне». Що саме він має на увазі, речник Путіна не уточнив (...).

Готовність Путіна до переговорів з Україною зростає, але «заморозка» війни становить велику загрозу, – німецький політолог ([Obozrevatel](#)).

У поведінці й риториці Кремля можна побачити ознаки певного зростання готовності до переговорів з Україною. Однак не виключається загроза, що росіяни використають припинення вогню для перегрупування та нарощування сил.

Таку думку в інтерв'ю WELT озвучив професор політології в Берлінському університеті імені Гумбольдта Герфрід Мюнклер. Він вважає, що взимку війна РФ проти України продовжиться, але дещо сповільниться (...).

Професор наголосив: у жодному разі не можна допустити сценарію, за якого Київ погоджується на припинення вогню, а Москва використовує це для реорганізації своїх сил. Щоб уникнути цього, Україна має отримати гарантії безпеки, які відповідають рівню членства в НАТО.

Мюнклер зазначив, що європейці мають бути готовими прийняти ці гарантії безпеки.

Данілов – Росії: ні ракети, ні «Шахеди» не наблизять нас до переговорів, тільки через приціл Сил оборони ([Obozrevatel](#)).

Секретар Ради національної безпеки та оборони України Олексій Данілов відреагував на масовану ракетну атаку, яку війська РФ влаштували 23 листопада. Він наголосив, що це не підштовхне Україну до переговорів з агресором.

Твердою позицією він поділився на своїй сторінці в Twitter. Данілов наголосив, що терористичні методи не допоможуть Росії (...).

Данілов заявив, що відмова Росії від ядерної зброї буде головною умовою для переговорів після війни ([Obozrevatel](#)).

Відмова Росії від ядерної зброї буде головною умовою для переговорів після війни. Але вестися ці переговори будуть з новим керівництвом РФ або інших держав, які виникнуть на її території.

Про це у Twitter написав секретар Ради національної безпеки і оборони України Олексій Данілов. Він наголосив, що світ має отримати гарантії відсутності загроз ядерного апокаліпсису (...).

Російські політики відкрито пропагують геноцид України, але удари по ТЕС і підстанціях не примусять Київ до переговорів із Кремлем – ISW ([Obozrevatel](#)).

Відомі російські політики продовжують відкрито пропагувати геноцидну риторичку щодо України. Але ракетні удари Росії по ТЕС та підстанціях не примусять Київ до переговорів із Кремлем.

Про це повідомляють аналітики американського Інституту вивчення війни (Institute for the Study of War). Так, депутат Мосміськдуми та прокремлівський журналіст Андрій Медведєв 23 листопада опублікував у своєму Telegram-каналі довгу тираду.

У пості він категорично заперечував існування української нації, зводячи українську ідентичність до «політичної орієнтації». Медведєв назвав Україну язичницьким «культу смерті, який поклоняється стратам ув'язнених».

Він також закликав до повної «ліквідації української державності у її нинішньому вигляді».

Зазначається, що ця «ідея» помітно проникла у дискурс на найвищих рівнях російського політичного мейнстріму.

Як раніше повідомляв ISW, кремлівський диктатор Володимир Путін аналогічним чином використав подібні геноцидні формулювання, що принципово несумісне із закликами до переговорів (...).

Лукашенко вкотре цинічно закликав Україну до переговорів і звинуватив у війні ([Obozrevatel](#)).

Самопроголошений президент Білорусі Олександр Лукашенко погрожує Україні «повним знищенням», якщо Київ не погодиться на переговори з країною-терористом Росією. Водночас він цинічно збрехав, що припинення війни нібито залежить від України, а не від РФ.

Також Лукашенко придумав, що українці «висувають претензії» владі через знищену російськими ракетами інфраструктуру. Інтерв'ю самопроголошеного президента опублікували білоруські ЗМІ.

На думку Лукашенка, Україна «має припинити війну». В іншому випадку, вважає самозваний президент, це загрозуватиме знищенням країни.

Ба більше, він цинічно закликав «співпрацювати та дружити» з РФ, яка здійснює терористичні акти проти мирних жителів та знищує цілі міста (...).

Слідом за цим він вигадав альтернативу «стражданням» – «мирні» переговори з країною-терористом.

Війна закінчиться за столом переговорів, а не на полі бою – Чавушоглу (Укрінформ).

У Туреччині вважають, що війна росії проти України закінчиться за столом переговорів, а не на полі бою, та бачать ризик затягування її на десятиліття.

Про це міністр закордонних справ Туреччини Мевлют Чавушоглу сказав на конференції в Бількентському університеті в Анкарі:

Порівняно з березнем, є нові реалії в нових умовах, що стало більш складним. Це не так просто, але не варто втрачати надію. Так чи інакше, ця війна закінчиться за столом (переговорів - ред.). Ми не думаємо, що вона закінчиться військовими досягненнями на полі бою», – сказав міністр.

Чавушоглу також сказав про те, що існує ризик, що війна може тривати десятиліттями.

За його словами, коли була зустріч перемовників у Стамбулі, сторони були дуже близькі до припинення вогню, але потім відійшли від переговорів та опинилися там, де є сьогодні.

Колишній міністр закордонних справ, керівник Центру дослідження росії Володимир Огрязко вважає, що війна з росією має закінчитися не переговорами, а підписанням кремлем акту капітуляції на умовах, які йому продиктує Україна разом із країнами Заходу (Укрінформ).

За словами дипломата, теза про те, що війни закінчуються переговорами, не є правильною, тому що війни закінчуються підписанням капітуляції переможених, а це «далеко не переговори». У цьому контексті він нагадав, що після Другої світової війни переговорів між союзниками і гітлерівською Німеччиною насправді не було, а було підписання акту капітуляції.

Він підкреслив, що ми не можемо сідати за стіл переговорів з країною, яка вбила десятки тисяч українців, десятки тисяч українських військових, зруйнувала українську економіку і зараз руйнує українську енергетичну систему.

На думку Огрязка, в кремлі чудово розуміють, що жодних переговорів не буде, а постійні розмови про них спрямовані виключно на внутрішнього споживача, щоб показати зазомбованим росіянам, що рф «за мир во всем мире» (...).

Глава МЗС Дмитро Кулеба вважає, що росія використовує переговори як «димову завісу», щоб продовжувати свою агресію і терор (Укрінформ).

За його словами, дії російських військ в Україні роблять ідею будь-яких мирних переговорів абсурдною.

Він зазначив, що Україна продовжить звільняти свою землю, щоб «врятувати людей від тортур, від страждань і нестерпних умов життя».

При цьому Кулеба вважає, що після прицільних ракетних ударів росії по критичній цивільній інфраструктурі не можна зберігати нейтралітет до її геноцидної війни (...).

Після чергового масованого ракетного удару РФ по мирних містах України Китай закликав сторони якомога скоріше розпочати мирні переговори, щоб «не допустити ескалації» війни та запобігти ядерній кризі ([Укрінформ](#)).

З відповідною заявою виступив на засіданні Радбезу ООН заступник постійного представника КНР при цій організації Генг Шуанг.

Він наголосив, що міжнародна спільнота повинна сприяти цьому, аби не допустити ескалації та запобігти ядерній кризі (...).

Україні не потрібні переговори з росією до тих пір, поки вона не здобуде впевнену перемогу на полі бою, інакше міцного миру не вийде і згодом доведеться воювати знову ([Укрінформ](#)).

Саме тому НАТО потрібно збільшити підтримку України, заявив **генеральний секретар Альянсу Єнс Столтенберг** під час пресконференції у Брюсселі 25 листопада (...).

Він вкотре заявив, що світ не повинен дозволити путіну перемогти, оскільки «ціна буде занадто високою і відчутною для усіх упродовж багатьох років».

Плани повоєнного відновлення України

На Миколаївщині розпочали відновлювати електропостачання, дороги та інфраструктуру, яка постраждала під час обстрілів ([Укрінформ](#)).

Голова Миколаївської обласної військової адміністрації Віталій

Кім:

На щастя, менше прильотів у нашій області. Працюємо над відновленням всього регіону, зокрема, деокупованих територій. Є хороші новини щодо світла. Нам допомагають інші області, які надіслали додаткові бригади. У місті ми прибираємо, приводимо дороги у відповідний стан, щоб було легше пересуватися. Це буде по всій області.

Також за його словами, сьогодні-завтра буде запущено реєстри, що дозволять ЦНАПам повноцінно працювати.

«У нас залишилося (окупованими – автор) три населені пункти на Кінбурнській косі, щоб ми юридично вийшли зі стану області, що воює. Світло ми маємо, поки що. Робимо все, щоб воно було у нас і надалі. Посилюємо охорону та систему ППО», – наголосив голова ОВА.

На Херсонщині полагодили міст, який сполучає її з Дніпропетровщиною ([Укрінформ](#)).

На Херсонщині полагодили міст через річку Ігнулець, який сполучає регіон із Дніпропетровською областю.

Начальник Херсонської ОВА Ярослав Янушевич:

У селі Заградівка на Херсонщині полагодили міст через річку Ігнулець. Міст об'єднує Кочубеївську тергромаду з Дніпропетровщиною. Цим шляхом люди можуть швидко дістатися Кривого Рогу.

Янушевич зазначив, що криворізькі спеціалісти вже завершили ремонтні роботи, і подякував Криворізькій ВА за допомогу.

Крім того, очільник Херсонської обласної адміністрації поінформував, що на деокупованих територіях є 370 км доріг державного значення, з них 180 км уже розчищено. Зруйновано 8 мостів на дорогах державного значення, тривають ремонтні роботи на напрямках: Херсон-Миколаїв та Мар'янське – Берислав. Завтра розпочнуться роботи для влаштування об'їзду зруйнованого мосту на дорозі О220608 Зарічне — Архангельське.

Янушевич наголосив, що на деокупованих територіях області робиться все можливе для відновлення нормального життя. Зокрема, у Херсоні фахівці оператора мобільного зв'язку відновили роботу ще 1 базової станції. Нині в області відновлено 55 базових та 3 пересувні станції.

Енергетики продовжують працювати, аби повернути на визволену територію електропостачання. Над цим працюють 23 бригади — це 83

робітники та 23 одиниць техніки. До електромережі підключено 29 населених пунктів.

Відновлено газопостачання в Малій Олександрівці. Загалом із 86 газифікованих населених пунктів газопостачання наявне в 43.

Водночас відновлено водопостачання в Чорнобаївці, Благодатному та Клапая.

Українці відбудовують деокуповану Херсонщину ([Укрінформ](#)).

Заступник керівника Офісу Президента Кирило Тимошенко:

Вся країна об'єдналась задля відбудови деокупованої Херсонщини. Щоденно до обласного центру прямують вантажівки з усім необхідним. Долучаються всі області. В період з 19 по 21 листопада доставлено понад 5 000 продуктових наборів, а також дитяче харчування, солодощі, хліб, тушонка, гігієнічні набори, ремонтні набори, ліки, одяг та інше.

За його словами, з Дніпропетровщини вже доставлено продукти харчування та техніку, із Закарпаття передано понад пів сотні генераторів.

Тимошенко розповів, що Волинь доставила до Херсонщини борошно, консерви, продуктові набори, засоби особистої гігієни, одяг для дітей та дорослих, питну воду.

«Громади Тернопільщини, Черкащини, Хмельниччини, Полтавщини передали херсонцям медикаменти, продукти харчування, будівельні матеріали, дрова, буржуйки, ковдри та низку інших вкрай необхідних речей. Цього тижня також заплановано доставку гуманітарної допомоги з Києва та області, Сумщини, Рівненщини та Кіровоградщини. Також до Херсонської області будуть відряджені профільні фахівці для відновлення електро-, газо-, тепло- та водопостачання з семи областей», - повідомив заступник керівника ОП.

Окрім того, додав він, до підтримки херсонців долучаються і неурядові організації.

«Працюємо над відновленням електро-, тепло- та газопостачання. На виконання цього завдання направлено максимум сил та можливостей. Фахівці працюють у всіх територіальних громадах, усувають пошкодження ліній електропередач», - зазначив Тимошенко.

За його словами, газовики вже розпочали поетапне заповнення газорозподільних мереж на території Херсонського району, триває ремонт наземних газопроводів.

Так, відзначив він, у смт. Велика Олександрівка вже підключено до газопостачання понад 640 споживачів.

Також Тимошенко поінформував, що у Чорнобаївській територіальній громаді вже є мобільний зв'язок, а в центрі села, поруч з приміщенням сільської ради працює генератор, де можна зарядити свої мобільні телефони та пристрої. Тривають роботи з відновлення водопостачання.

За його словами, у Станіславській тергромаді проведено ремонт центрального водогону та відновлено газопостачання, в Дар'ївській —

відновлено водопостачання в селах Токарівка, Понятівка та Іванівка, у Білозерській тергромаді один із інтернет-провайдерів відновив обладнання і найближчими днями розпочне роботу, у Музиківській – гуманітарна місія ООН доставила хліб та м'ясні консерви.

«В Херсоні та області вже працюють вісім Пунктів Незламності. Це пункти, в яких люди можуть зарядити мобільні телефони, скористатись інтернетом та зігрітись», – поінформував Тимошенко.

Окрім того, він зауважив, що на Херсонщині продовжується розмінування звільнених територій та проводиться пошук колаборантів та залишків військ російської федерації.

«І поки ми докладаємо зусиль, щоб повернути життя на деокупований Херсон, російські терористи продовжують нищити місто і область, завдаючи ударів по цивільній інфраструктурі», – наголосив заступник керівника ОП.

Також він розповів про оперативно-відновлювальні роботи в деокупованих населених пунктах Харківської області.

Зокрема, за його словами, на Харківщині вже відновлено газопостачання в 335 населених пунктах, повністю забезпечено електрикою 352 населені пункти, у 446 — відновлено водопостачання, а в 253 вже працює мобільний зв'язок.

На сьогодні відновили роботу чотири ЦНАПи, 118 медичних пунктів та 20 органів місцевого самоврядування. А також – працює 98 відділень Укрпошти.

Данська компанія передала Чернігову вантаж із генераторами (Укрінформ).

Дві вантажівки з потужними генераторами у п'ятницю прибули до Чернігова від данської компанії ROCKWOOL – це вже друга партія допомоги від неї.

Заступник начальника Чернігівської ОВА Костянтин Мегема заявив, що гуманітарну допомогу вже перенаправили у громади з найкритичнішою ситуацією. Першочергово її отримали пункти незламності та медико-соціальної допомоги, інтернатні заклади. Також один потужний генератор поїхав у модульне містечко в Новому Бикові. Крім того, генераторами забезпечили казначейські органи Ніжина та Прилук, Чернігівський водоканал.

До кінця року планується ще один вантаж з тентами та генераторами.

Відбудова знищеного російськими загарбниками Маріуполя може коштувати 12-18 мільярдів євро (Укрінформ).

Нідерландський архітектор, співзасновник коаліції Ro3kvit з відновлення українських міст Фулко Трефферс:

Фактично зараз всі цифри досить приблизні. Зокрема, дуже важко робити оцінки ще й тому, що ми не знаємо, що залишиться від Маріуполя... Цифра, яку я чув, – це 12-18 мільярдів євро. Але важливо розуміти, що

найкраще не завжди є найдорожчим. Ми хочемо створити оптимально функціонуюче місто.

(...). У нас є проєкт і основна команда – десь 8-9 осіб. Вона складається з маріупольців, які жили там ще в минулому році або в дитинстві, чи, як я, працювали там. Також у команді є містобудівники й екологи, які ніколи там не були, але сподіваються принести свіжі ідеї в проєкт. Перед нами стоять дуже складні питання. Ми дуже скромні, ми не знаємо, чи зможемо знайти правильні відповіді на них. Але ми намагаємося збагнути, як місто могло б відродитися та що для цього потрібно. Наприклад, ми знаємо, що існує щонайменше 10 тем, які нам потрібно розібрати. Зокрема, природа й екологія, економіка та робочі місця, освіта, спорт, культура... Потрібно продумати мобільність, транспорт, аеропорт.

Деякі з міжнародних експертів є дуже висококваліфікованими професіоналами. Зокрема, колишній головний архітектор Нідерландів Кеес Крістіансе, який є частиною нашої команди. Ми продовжуємо формувати команду, за пів року нас зібралося вже більше 80 фахівців. Ми охоплюємо широке коло тем – це архітектура, міське планування та міський дизайн, а також енергетика, мобільність, економіка, екологія, культурна спадщина, громадський простір та циркулярна економіка, циркулярний дизайн.

За його словами, також є кілька проєктів, пов'язаних з конкретними будівлями, є інвестори, які готові щось зробити для України.

«Вони хочуть будувати – не щось тимчасове, а у довгостроковій перспективі, що може бути майбутнім для України. Цим інвесторам ми знаходимо ділянки, де це можна зробити. Вже є перший пілотний проєкт в Одесі, також є люди, які готові будувати у Харкові. Але для цього треба кілька місяців підготовки, можливо, навіть рік. Тож це не означає, що ми почнемо будівництво вже завтра, але ми можемо досить швидко це зробити», - поділився він.

Коментарі європейських та американських політиків

(Укрінформ)

росія неpubлічно фінансує деяких французьких лідерів думок, які поширюють неправдиві й шкідливі для офіційного Парижу наративи.

Президент Франції Еммануель Макрон:

Цю думку заохочують інші, це – політичний проєкт. Я не дурний, багато лідерів думок, іноді виступаючи у вашому ефірі, отримують гроші від росіян. Ми знаємо їх.

Він також обвинуватив росію у «хижацькому» поведженні в Африці.

«Достатньо лише подивитися на те, що відбувається у Центральноафриканській Республіці чи деінде, аби побачити втілення там російського проєкту, коли Францію відштовхують на узбіччя. Це – хижацький проєкт», – наголосив президент.

Макрон додав, що ці дії чиняться «за сприяння російської військової хунти».

(Укрінформ)

Президент Литви Гітанас Науседа:

Зараз на території білорусі знаходяться російські солдати, які готові вирушити до зон бойових дій в Україну. Але їх можуть відправити і до західного кордону. Нам потрібно про це думати. І саме тому ми звернулися до генерального секретаря НАТО та комітетів Альянсу з проханням приділити більшу увагу фактору білорусі у цій війні.

При цьому він наголосив на очевидності того факту, що білорусь бере участь у війні проти України. «білорусь перебуває в повному розпорядженні росії для пересування військових у будь-які регіони – на захід чи південь», – підкреслив глава Литви.

(Укрінформ)

У Мадриді відбулося пленарне засідання Парламентської Асамблеї НАТО.

Прем'єр-міністр Іспанії Педро Санчес:

Тут, у Мадриді, ми маємо дати рішучий сигнал: будь ласка, поважайте національний суверенітет України і її можливість вільно обирати своє майбутнє. Поки цього це станеться, пані і панове, ми лишатимемося об'єднаними і підтримуватимемо Україну в її боротьбі за свободу. (...). Стримування не можна плутати з пасивністю.

(Укрінформ)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Ми всі хочемо, щоб ця війна завершилася. Але при цьому важливо пам'ятати, що ця війна – це війна агресії. Одна країна вдерлася до свого сусіда, до України. Ми маємо зрозуміти, що ця війна завершиться, на певному етапі, за столом переговорів, але це має значення, як будуть проводитися такі переговори. Їх результати залежатимуть від сили на полі бою. Якщо ми хочемо досягти результату, який є прийнятним для України, і який дозволить їй встояти як суверенній та незалежній країні, – кращим шляхом для цього є надання військової допомоги для України. Тож, якщо ми хочемо прийнятного політичного рішення – ми маємо надати більше військової допомоги для України.

(...). Так, ми хочемо переговорів. Але водночас, ми хочемо результату, який забезпечить існування незалежної демократичної України, і що грубе використання сили не матиме винагороди.

(Укрінформ)

У Мадриді відбулося пленарне засідання Парламентської Асамблеї НАТО.

Генеральний секретар Альянсу Єнс Столтенберг:

Ми маємо бути готовими підтримувати Україну тривалий час. Так, я знаю, що ця підтримка має свою ціну. У наших країнах багато людей постали перед кризою щодо вартості проживання, коли рахунки за енергію та продовольство зростають, і це скрутний час для багатьох людей. Але ціна, яку ми сплачуємо як союзники по НАТО, вимірюється грошима, в той час як українці сплачують ціну, що вимірюється кров'ю. Якщо ми дозволимо путіну перемогти, всі ми будемо вимушені платити набагато вищу ціну.

За його словами, у разі перемоги путіна авторитарні режими в усьому світі побачать, що можна досягати бажаного з використанням грубої сили. «Це матиме прямі наслідки для нашої безпеки. Це зробить світ більш небезпечним, а нас – уразливішими. Саме у цьому причина, чому ми не можемо дозволити президенту путіну перемогти в Україні», – заявив керівник НАТО.

На його переконання, путін зробив принаймні дві великі стратегічні помилки, коли вдерся в Україну у лютому: він недооцінив хоробрість українців та їхню готовність до боротьби, а також він недооцінив єдність та рішучість союзників та партнерів НАТО у підтримці України.

«Він (путін) хотів перемогти Україну протягом кількох днів, але через дев'ять місяців росія продовжує зазнавати невдач, одна за одною. Українці продовжують визволяти свої території від окупації, і останнім прикладом є Херсон. Але було б великою помилкою недооцінювати росію. Вона зберігає суттєві військові спроможності та велику кількість військ, демонструє готовність до великих втрат та бажання завдати жахливих страждань населенню України», – наголосив генеральний секретар НАТО.

Столтенберг зауважив, що росія застосовує дрони й ракети для ударів по містах, мирному населенню та критичній цивільній інфраструктурі України, що є особливо небезпечним із наближенням зими. Відповіддю НАТО на дії російського агресора має стати нарощування постачання зброї та військового спорядження, які допоможуть Україні продовжити боротися з агресором у зимових умовах.

«Тож ми маємо триматися цього курсу разом. Але нашу допомогу для України важко уявити, якщо ми не матимемо широкої громадської підтримки цим зусиллям у наших країнах. Тож я розраховую на вас всіх, членів парламентів, у донесенні цієї інформації до своїх громадян», – сказав Столтенберг.

(Укрінформ)

У Парижі відбулося засідання Платформи підтримки Молдови.

Президент Молдови Мая Санду:

Україна захищає Молдову та всю Європу. Міжнародна спільнота має зробити все, щоб підтримати Україну. Ми повинні переконатися, що українці зможуть протистояти варварським нападам та руйнуванням, і у них буде шанс у боротьбі з безжальним та неблаганним ворогом.

У своїй промові президент не оминула і щотижневі протести партії «Шор» у центрі Кишинєва, заявивши, що це частина «гібридної війни проти Молдови».

«Злочинне угруповання, яке фінансується безпосередньо росією, щотижня платить людям за участь в антиурядових протестах у центрі Кишинєва. Це помста за те, що Молдова засудила війну, за нашу позицію щодо України та наш європейський вибір», — заявила вона.

Санду також закликала міжнародні структури допомогти у боротьбі проти дестабілізації ситуації у Молдові.

(Укрінформ)

Міністр оборони США Ллойд Остін:

Ми вже бачили цілу низку успіхів (ЗСУ – ред.) на полі бою, і з наближенням зими ми намагатимемося підготувати українців до зимових умов ведення бою та забезпечити їм можливість надалі тиснути на своїх противників впродовж холодних місяців.

Глава Пентагону також висловив упевненість, що українці зараз мають набагато кращу підготовку, ніж російські загарбники. Він підкреслив, що боротьба України за власну свободу та відновлення кордонів є справедливою, і США зосереджені на підтримці українських захисників у всьому, щоби вони могли досягти своїх цілей та «повернути кожен дюйм своєї суверенної території».

Остін також наголосив, що Сполучені Штати продовжать підтримувати Україну «стільки, скільки знадобиться» на тлі занепокоєнь, що нова

республіканська більшість у Палаті представників США може вплинути на рішення Конгресу США з цього питання.

([Главком](#))

Радник з національної безпеки Ізраїлю Еяль Хулата заявив, що українська армія може отримати «високоточні балістичні ракети», якщо Іран почне постачати подібні ракети власного виробництва Росії.

Хулата не уточнив, чи йдеться про ракети ізраїльського виробництва.

Джерела у міністерстві закордонних справ Ізраїлю також повідомили, що дипломати країни у розмовах з заступником міністра закордонних справ Росії Михайлом Богдановим висловили протест щодо використання російськими військами в Україні іранських безпілотників.

([Укрінформ](#))

Директор Європейського регіонального бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) Ганс Клюге:

Простіше кажучи, цієї зими йтиметься про виживання.

За його словами, українська система охорони здоров'я "переживає найчорніші дні війни" через нестачу необхідного обладнання та перебої із електропостачанням.

Клюге наголосив, що дуже переживає за 17 тисяч ВІЛ-інфікованих на Донеччині, «у яких незабаром можуть закінчитися важливі антиретровірусні препарати, які допомагають їм виживати».

Також є занепокоєння щодо зростання випадків захворювання на ковід. «З низьким рівнем базової вакцинації – не кажучи вже про ревакцинацію – мільйони українців мають ослаблений або зовсім відсутній імунітет до Covid», – зазначив Клюге.

Він закликав «терміново створити гуманітарний коридор до нещодавно відвойованих та окупованих районів».

([Укрінформ](#))

Посол з особливих доручень США у справах глобального кримінального правосуддя Бет Ван Шаак:

Агресія проти України є явним порушенням Статуту ООН, і ми маємо все більше доказів того, що ця агресія супроводжувалася системними військовими злочинами, скоєними в кожному регіоні, де були дислоковані російські сили.

Вона зазначила, що це включає тортури й жорстоке поводження як із цивільними, так і з військовополоненими, а також спроби приховати ці злочини. Шаак також нагадала про створення росією величезної інфраструктури фільтрації, де, за попередніми звітами, відбувається фізичне та психологічне насильство, включно із самовільними стратами.

Водночас, за її словами, йдеться про навмисні, невибіркові та непропорційні обстріли цивільного населення та елементів цивільної інфраструктури.

«Кожний окремих удар потрібно оцінювати з огляду на те, чи були поблизу військові об'єкти, або ж там були суто цивільні об'єкти», – зауважила представниця адміністрації у відповідь на запитання, чи вважають у США обстріли росіянами цивільних об'єктів воєнними злочинами.

При цьому вона підкреслила, що наразі простежується «постійна схема атак на цивільні елементи». За її словами, російські атаки відбуваються дуже далеко від військових цілей, через що виникає логічне запитання про військову доцільність таких дій. Вона наголосила: ці атаки служать лише для того, щоби залишити цивільних без електрики, тепла чи води, або щоби вдарити по транспорту, який вивозить людей із зони бойових дій.

«Отже, кожен окремих інцидент доведеться дуже уважно розглядати прокурорам, але така закономірність викликає глибоку тривогу», – підкреслила Шаак.

(Укрінформ)

Посол з особливих доручень США у справах глобального кримінального правосуддя Бет Ван Шаак у відповідь на прохання дати визначення, чи винний безпосередньо президент путін у воєнних злочинах в Україні зазначила:

У міжнародному праві існують доктрини, які дозволяють застосовувати судові переслідування до всього ланцюга командування.

Вона пояснила, що такі доктрини передбачають, зокрема, відповідальність керівників за дії їхніх підлеглих. За її словами, це може бути застосовано, «якщо керівник знав або повинен був знати, що їхні підлеглі вчиняють зловживання, однак він не відреагував, щоби запобігти цьому заздалегідь чи належним чином розслідувати та притягти винних».

Шаак підкреслила, що така доктрина може застосовуватися як національними судами, так і в міжнародній правовій системі.

«Тож прокурори стежитимуть, куди приведуть докази», – зазначила представниця США.

Водночас, за її словами, такі системні зловживання з російського боку, як, наприклад, створення масштабної мережі фільтрації, вказують на те, що ці злочини не можуть бути скоєні без відповідальності представників всього ланцюга російської влади.

(Укрінформ)

Федеральний президент Австрії Александер Ван дер Беллен:
російська агресія проти України – це водночас і напад на Європу, на демократію, свободу, незалежність та модель спільного проживання.

Він наголосив на тому, що потрібно демонструвати «солідарність, єдність та рішучість» у реагуванні на російську агресію.

«Ця кривава війна чітко демонструє, наскільки важливою залишається пан'європейська ідея і через 100 років після її виникнення», – додав президент.

[\(Українські новини\)](#)

Начальник Генерального штабу Збройних сил Чехії Карел Ржека:

Війна в Україні – це великий сигнал тривоги для всього суспільства. Потенціал ескалації війни в Україні зростає. Не можна виключати навіть найсерйозніші сценарії.

Російська зброя, яка сьогодні знищує Україну, досягне Чехії в перші хвилини після початку конфлікту Росії та НАТО. Тому, наголосив Ржека, чеська армія стане активним учасником зіткнення в перші хвилини.

Ржека закликав усіх військових зберігати жорстку ефективно і готуватися до зіткнення з російською армією.

«Війна в Європі знову стала реальністю і відбувається на кордоні Північноатлантичного альянсу. Вічний мир – це утопія. Період попередження цієї кризи триває щонайменше з 2014 року», — додав начальник чеського Генштабу.

[\(Укрінформ\)](#)

Президент Франції Емманюель Макрон:

Після нових обстрілів Запорізької АЕС повторюю: необхідно зробити все для гарантування безпеки та збереження станцій. Ми говорили про це з Президентом Зеленським. Ми продовжимо наші зусилля.

[\(Укрінформ\)](#)

Угорщина виступила із заявами про те, ніби інфляція в Європі та високі ціни на енергоносії спричинені антиросійськими санкціями, а не війною.

Глава естонського уряду Кая Каллас:

Поведінка Угорщини дуже насторожує. Досі Угорщина також підтримувала ці санкції та погоджувалася з ними. Доки говориться одне, а робиться інше, проблема не така велика, але я також дуже занепокоєна тим, як Угорщина проводить рекламні кампанії, з яких випливає, ніби вся ця інфляція, ціни на енергоносії викликані санкціями. Ні, це не викликано санкціями, це викликано війною.

За її словами, проблемою є й те, що частина країн Західних Балкан мають дуже тісні зв'язки з росією. На думку Каллас, історія показала, що будь-хто, хто будує свою безпеку або своє процвітання на росії, рано чи пізно буде обдурений і заплатитиме за це болючу ціну. «Я дуже сподіваюся, що це зрозуміють і в Угорщині. Але досі ми все-таки були єдині, зокрема і з Угорщиною з таких важливих питань», – підсумувала глава уряду.

(Укрінформ)

Міністр оборони Королівства Швеції Пол Йонсон:

ЄС і НАТО ніколи не співпрацювали так тісно, як сьогодні. І це абсолютно необхідно, якщо ми хочемо підтримати Україну у військовому, політичному та економічному плані.

Йонсон також наголосив, що Швеція продовжить підтримувати Україну в рамках тренувальної місії для українських військових.

«Швеція також продовжить підтримувати Україну в рамках нашого членства в ЄС. Швеція має намір взяти участь у майбутній Місії ЄС з військової допомоги на підтримку України (EUMAM), яка навчатиме Збройні сили України. Швеція також наполягає на тому, щоб вісім пакетів санкцій, ухвалених на сьогоднішній день, були реалізовані та дотримані, а також щоб ЄС міг узгодити дев'ятий пакет санкцій», – наголосив Йонсон.

(Укрінформ)

Лідер найбільшої опозиційної партії Німеччини Християнсько-демократичного союзу Фрідріх Мерц зауважив, що уже 9 місяців Німеччина та світ спостерігають «з великою симпатією і здивуванням», як мужні українці, українські солдати дають відсіч російським загарбникам.

«Останнім часом війна спрямована насамперед проти цивільного населення, цивільної інфраструктури, що є воєнним злочином найгіршого гатунку, за що путін і його поплічники мають відповісти перед світовою спільнотою», – заявив Мерц.

Глава ХДС піддав критиці те, як Бундесвер виконує зобов'язання доведення витрат на оборону до 2% ВВП. Він акцентував на тому, що наступного року фінансування не просто не збільшиться, а зменшиться майже на 300 млн євро в реальному вимірі. Такими темпами Бундесверу буде непросто виконувати свої зобов'язання перед союзниками, зауважив Мерц.

(Укрінформ)

Європарламент прийняв резолюцію щодо визнання росії державою-спонсором тероризму.

Заступник глави МЗС Польщі Пьотр Вавжик зауважив, що резолюції Європарламенту не мають виконавчої сили. Проте, в цьому випадку важливим є те, що за неї проголосували євродепутати з країн, уряди яких донині не хотіли визнавати росію державою-спонсором тероризму.

«Тому, можливо, це переконає уряди таких країн підтримати польську позицію в цьому питанні, яка є зрозумілою: ми вважаємо, що саме так слід визначити росію», – констатував Вавжик.

На питання, чи за цим повинні бути наступні кроки, зокрема виключення росії з міжнародних організацій, таких як ОБСЄ чи ООН, заступник міністра відповів ствердно.

«Це могло б статися, оскільки проголосували євродепутати з країн, які досі не хотіли так сприймати росію (визнавати державою-спонсором

тероризму). Якщо їхні євродепутати проголосували таким чином, то це має бути вказівкою для урядів цих країн», – констатував заступник глави польської дипломатії.

([Укрінформ](#))

23 листопада Росія здійснила масовану ракетну атаку об'єктів української інфраструктури.

Президент Парламентської асамблеї Ради Європи Тіні Кокс:

Сьогоднішніми ракетними обстрілами цивільної інфраструктури (зокрема пологового відділення у Вільнянську та поліклініки у Куп'янську) росія продовжує порушувати міжнародне право. Лідери в кремлі, стережіться – ці злочини не залишаться безкарними.

([Укрінформ](#))

23 листопада Росія здійснила масовану ракетну атаку на об'єкти української інфраструктури, внаслідок чого відбулися перебої з електрикою в Молдові.

Президентка Молдови Мая Санду:

росія занурила Молдову в пільму. Війна росії в Україні вбиває людей, руйнує житлові будинки та енергетичну інфраструктуру. В Україні триває обстріл. Люди витягують з-під завалів своїх поранених. І вони оплакують своїх померлих близьких. Життя людей не можна повернути назад. Але електропостачання можна відновити. Ми виправимо технічні несправності, і у нас знову буде світло. Усі державні установи працюють над цим.

Ми не можемо довіряти режиму, який залишає нас без світла і тепла, який навмисне вбиває людей лише для того, щоб тримати інші народи у злиднях та приниженні. Як би не було важко зараз, наш єдиний шлях, майбутній шлях Молдови має бути у напрямку вільного світу.

([Європейська правда](#))

Колишній прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон розповів, що напередодні російського вторгнення Берлін вважав кращим для України скласти зброю.

Речник німецького канцлера Олафа Шольца:

Ми знаємо, що дуже цікавий колишній прем'єр-міністр завжди має унікальні стосунки з правдою, і цей випадок не є винятком.

([Укрінформ](#))

23 листопада Росія здійснила масовану ракетну атаку на об'єкти української інфраструктури.

Віцепрем'єр, міністр національної оборони Польщі Маріуш Блашак:

Після чергових ракетних атак росії я звернувся до німецької сторони, щоб запропоновані Польщі батареї Patriot передати Україні та встановити їх

на західному кордоні. Це захистить Україну від подальших жертв і блекауту та підвищить безпеку на нашому східному кордоні.

(Укрінформ)

23 листопада Росія здійснила масовану ракетну атаку на об'єкти української інфраструктури.

Постійна представниця США при цій організації Лінда Томас Грінфілд:

Будемо відвертими, це – атаки, спрямовані проти критично важливої інфраструктури, і вони є ганебною ескалацією у жорстокій та невиправданій війні росії.

Вона підкреслила, що путін «намагається перетворити зимові холоди на зброю», аби принести великі страждання для українського народу, і це дуже чітко зрозуміло. Томас Грінфілд назвала «нелюдською» таку стратегію росіян, наголосивши, що Москва вдалася до неї на тлі серії поразок на полі бою.

Представниця США наголосила, що атаки РФ на мирну інфраструктуру є настільки масштабними, що призвели до відключення електропостачання поза межами України. Крім того, вони створили серйозні ризики на ядерних об'єктах в Україні.

У цьому зв'язку представниця США закликала ООН «рішуче та беззастережно» засудити дії РФ і наголосила на необхідності домогтися створення механізму відповідальності.

«Ми маємо зробити все можливе, щоб підтримати народ України», - заявила постійна представниця США при ООН.

(Укрінформ)

23 листопада Росія здійснила масовану ракетну атаку на об'єкти української інфраструктури.

Заступниця генерального секретаря ООН з політичних питань Розмарі Дікарло:

Я наголошую: напади на цивільне населення та цивільну інфраструктуру заборонені міжнародним гуманітарним правом, так само як і атаки на військові об'єкти, від яких можна очікувати заподіяння шкоди цивільному населенню... ООН рішуче засуджує ці напади й вимагає, щоб РФ негайно припинила ці дії. За будь-які порушення законів має бути відповідальність.

За словами Дікарло, останні атаки «відновлюють побоювання, що ця зима буде катастрофічною для мільйонів українців, які стикаються з перспективою місяців холодної погоди без опалення, електрики, води та інших основних комунальних послуг».

Вона розповіла про аварійні відключення атомних електростанцій внаслідок російських обстрілів і вкотре наголосила на необхідності припинити військові дії навколо Запорізької АЕС.

«Ми всі повинні працювати разом, щоб не допустити техногенної гуманітарної катастрофи цієї зими, – додала Дікарло. – Наслідки цих потрясінь матимуть високу ціну не лише для українців, а й для нас».

(Укрінформ)

23 листопада Росія здійснила масовану ракетну атаку на об'єкти української інфраструктури.

Заступник постійного представника КНР при ООН Генг Шуанг:

Діалог і переговори – це єдиний шлях для просування вперед. Сторони повинні розпочати пряму взаємодію, повернутися до дипломатичних переговорів якомога скоріше.

Він наголосив, що міжнародна спільнота повинна сприяти цьому, аби не допустити ескалації та запобігти ядерній кризі.

«Ми вкотре закликаємо сторони проявляти стриманість, аби їхні дії не посилювали конфронтацію, а також щоб не допустити виходу цієї конфронтації з-під контролю», – вказав представник КНР.

(Укрінформ)

23 листопада Росія здійснила масовану ракетну атаку на об'єкти української інфраструктури.

Постійний представник Франції при ООН Ніколя де Рів'єр:

Мета росії є чіткою – сіяти терор на тлі своїх воєнних поразок. Продовження таких ударів є неприпустимим.

Насамперед він підкреслив, що Франція рішуче засуджує ракетні удари РФ по інфраструктурі, які спричинили масштабні наслідки, в тому числі за межами України.

Крім того, росія несе повну відповідальність за погіршення ситуації з ядерною безпекою на Запорізькій АЕС. «Саме присутність російських сил на атомній станції суттєво підвищує ризик аварії», – зауважив дипломат.

Він також висловив переконання, що Кремлю не вдасться зламати опір українського народу, який бореться за свою свободу.

«У цій боротьбі Україна не самотня. Ми стоїмо разом з нею. Франція продовжить підтримку України», – підкреслив де Рів'єр.

Представник Франції також висловив повагу мужності й рішучості українського народу.

(Укрінформ)

23 листопада Росія здійснила масовану ракетну атаку на об'єкти української інфраструктури.

Президент Франції Емманюель Макрон:

Україна зазнала масованого обстрілу, в результаті чого велика частина країни залишилася без води та світла. Удари по цивільній інфраструктурі є воєнними злочинами і не можуть залишатися безкарними.

(Укрінформ)

Відбулося засідання Парламентської асамблеї ОБСЄ.

Глава МЗС Польщі, чинний голова ОБСЄ Збігнєв Рау:

Якщо нашою головною метою є захист та збереження миру, побудова довіри та розвиток нашої співпраці, то це повинно керувати Організацією та її окремими учасниками при ухваленні рішень. Однак збереження Організації не може бути самоціллю. І я переконаний, що умиротворення та дозвіл агресії та насильства не може бути засобом для збереження Організації.

Чинний голова ОБСЄ наголосив, що настав час «відкинути будь-які імперські інстинкти». «росія шкодить сама собі, коли чіпляється за ці старі інстинкти», – додав він.

За словами Рау, невиправдана військова агресія РФ становить екзистенційну загрозу для України, а також ставить під сумнів авторитет та дієвість ОБСЄ і довіру до цієї Організації. На цьому тлі він вказав на те, що переважна більшість країн-учасниць ОБСЄ виступає за захист базових норм міжнародного права, поруч з продовженням зусиль для «збереження того, чим ОБСЄ було з самого початку – форуму для ідей, сприяння діалогу та довіру між усіма країнами-учасницями».

На переконання чинного голови ОБСЄ, ключові функції ОБСЄ поки що збережено та забезпечено застосування великої частини нормативно-правової спадщини Організації. Водночас він визнав, що «ОБСЄ змушена працювати на найнижчому рівні спільного знаменника». «Сфера питань, щодо яких ми усі можемо дійти згоди, постійно скорочується. І це є визначальним чинником для довгострокового бачення ОБСЄ», – заявив він.

«На моє переконання, ОБСЄ може мати майбутнє лише за однієї умови: усі країни-учасниці мають належним чином виконувати норми та зобов'язання, щодо яких ми усі спільно погодилися. Іншими словами: інтерес у збереженні Організації має бути більшим, ніж деякі наші протиріччя. Лише тоді ми зможемо використовувати потенціал ОБСЄ», – наголосив Рау.

(Укрінформ)

Польща виступила з пропозицією до Німеччини віддати Україні ЗРК Patriot.

Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький:

Ми хочемо, щоб цей простір охоронявся якомога краще, адже ракети і бомби падають на Київ, Львів, Івано-Франківськ, на Ковель, Рівне, Луцьк, ці міста мають бути захищені. Звідти втікають хвилі біженців до Польщі, і ми боїмося чергової великої хвилі. Ми обговорювали, як найкраще використати німецьку пропозицію (передати Польщі ЗРК Patriot – ред.), аби захистити якомога більшу частину території, яка перебуває під загрозою.

Він додав, що така пропозиція Варшави є «хорошою», оскільки захистить західне прикордоння України. «Робимо усе можливе, щоб гарантувати якомога більшу безпеку в цій частині Європи», – констатував Моравецький.

Він додав, що нині Україна захищає цілу Європу. «Якщо програє Україна, то Путін піде далі», – наголосив глава польського уряду.

(Укрінформ)

Президентка Європейського парламенту Роберта Меццола:

З рекордною швидкістю Європарламент щойно схвалив 18 мільярдів євро для того, щоб Україна пережила війну і почала відновлення. Через 9 місяців жорстокої війни, яку веде Кремль, наша підтримка України тільки посилюється. Ми стоятимемо на своєму.

(Укрінформ)

Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн:

У ці часи, коли я бачу сніг та відчуваю холод, я не можу не думати про наших українських друзів. Населення України внаслідок варварських терористичних атак путіна на цивільну інфраструктуру країни зустрічають зиму без доступу до електрики, у багатьох місцях – без проточної води. Внаслідок його (путіна) дій діти, батьки та старі замерзають у темряві. Я рішуче засуджую ці варварські атаки, вони є воєнним злочином.

Але я також знаю, що наші українські друзі подолають це. Тому що вони сильні, а їх шлях справедливий. Ми, Європейський Союз, стоїмо тут, поряд із ними, у ці дуже важкі часи і робитимемо це так довго, як це буде необхідним.

Вона зауважила, що Єврокомісія напружено працює над тим, щоб завдати росії удару у найбільш вразливих сферах, щоб зменшити здатність країни-агресора до продовження війни.

«Я можу повідомити, що сьогодні ми працюємо над 9-м пакетом санкцій. Переконана, що невдовзі ухвалимо глобальне обмеження рівня цін на російську нафту, разом із G7 та нашими ключовими партнерами. Ми не заспокоїмося, доки Україна не здобуде перемогу над путіним», – зазначила фон дер Ляєн.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ та європейської інтеграції Молдови Ніку Попеску:

Звичайно, у наших громадян можуть бути різні політичні погляди, вони голосували за різні партії, у них різні думки про зовнішню політику Молдови, але кожна людина в Молдові страждає через відсутність електрики, хвилю біженців, економічну кризу, спровоковану цією війною, зростання цін. І своїми діями в Україні росія погіршує цю ситуацію і становище кожного жителя Молдови, кожної людини, яка перебуває в Молдові. І ми як країна та суспільство єдині в бажанні повернути світло, тепло, мир і свободу.

Також міністр акцентував, що Молдова вкотре закликає росію зупинити цю війну.

«росія повинна припинити створювати проблеми громадянам Молдови», – сказав він.

([Укрінформ](#))

Прем'єрка Литви Інґріда Шимоніте:

Щодня ми шукаємо, що ще ми можемо передати енергосистемі України, бо я думаю, що це зараз так само важливо, як і зброя... Вони (російські агресори – ред.) намагаються зробити життя людей нестерпним. Звичайно, це навмисна російська тактика, ми шукаємо все, що можна віддати, як і у випадку з озброєнням.

За її словами, Литва намагається допомогти у цій сфері всім, чим може. «Ми постійно перевіряємо ці (українські - ред.) потреби, наші компанії вже надіслали необхідну підтримку», – зазначила прем'єрка.

([Українська правда](#))

Міністр оборони Польщі Маріуш Блащак попросив Німеччину направити в Україну ЗРК Patriot, обіцяні Польщі.

Міністр оборони Німеччини Крістіне Ламбрехт:

Ці Patriot є частиною інтегрованої протиповітряної оборони НАТО, а це означає, що вони призначені для розгортання на території НАТО. (...). Будь-яке використання за межами території НАТО вимагатиме попереднього обговорення з НАТО та союзниками.

([Укрінформ](#))

Президент США Джо Байден:

Під час останніх виборів ми мали багато розмов про те, чи збирається інша команда продовжувати підтримувати Україну, і я все ще вірю, що там є достатньо підтримки, щоб ми могли продовжувати (допомогу Україні – ред.).

([Укрінформ](#))

Маршалок Сенату Польщі Томаш Гродзький:

Я рішуче підтримую слова Президента Володимира Зеленського про те, що незрозумілим є чому агресор ще перебуває в організації, яка береже мир і безпеку, тобто в ОБСЄ.

Він додав, що заклик українських делегатів на ПА ОБСЄ у Варшаві про призупинення членства делегації рф як держави-агресора є «зрозумілим».

Водночас він зауважив, що виключення росії з ПА ОБСЄ на даному етапі «не є простим завданням».

«За діючим регламентом, це не так легко, адже там має бути консенсус голосів мінус один, тобто всі мають бути “за”, і не більше одного “проти”. А в нас дві країни були б проти – росія і білорусь. Проте спосіб, як викинути росію з ОБСЄ, треба знайти, оскільки організація, яка має у своїй назві безпеку і співпрацю в Європі, не може толерувати серед своїх членів країну,

яка нападає на вільну, цивілізовану країну», – наголосив спікер верхньої палати парламенту Польщі.

«Але світ повинен дати росії зрозуміти, що агресія проти незалежної і вільної країни суворо каратиметься і призведе до повної ізоляції росії. Тому виключення росії з Радбезу ООН було б відповідним кроком, оскільки в іншому випадку через 20 років історія повториться», – резюмував маршалок польського Сенату.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Литви Інгріда Шимоніте:

Важливо те, що Росія погано справляється на полі бою завдяки героїчним діям української армії, тому вони вирішили воювати з цивільними. І ця боротьба з мирним населенням рухається в західному напрямку. Ризик подібних інцидентів зростатиме, оскільки росія націлена на енергетичну інфраструктуру, у тому числі на західних кордонах України.

Глава литовського уряду переконана, що на рівні НАТО та міжнародної спільноти необхідно застосувати дві реакції. «Одна – це посилення спроможності НАТО, але інша, не менш важлива, – посилення здатності України захищати своє небо», – підкреслила прем'єр.

Вона відзначила надзвичайні успіхи України з точки зору частки збитих російських ракет, додавши, що «чим кращими системами протиповітряної оборони володітиме Україна, тим меншими будуть ризики для України та сусідніх країн».

«Багато країн розуміють це і залишаються єдиними в тому, що в недавньому інциденті в Польщі винна Росія. Якби не ця війна, взагалі не було б дискусій про жодний такий інцидент», – зауважила Шимоніте.

Прем'єр-міністр Литви підсумувала: «Наша відповідь – сильніша підтримка України, а не слабша підтримка».

(Укрінформ)

Міністри закордонних справ НАТО зустрінуться у Бухаресті, Румунія, 29-30 листопада.

Генеральний Секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Ми не відступимо. Підтримка України відповідає нашим інтересам у сфері безпеки... Не може бути тривалого миру, якщо агресор переможе.

Столтенберг підтвердив, що він закличе союзників надати Україні більше допомоги в рамках так званого Широкого пакету НАТО з підтримки, що передбачає доставку пального, медичного обладнання, обладнання для подолання зимового періоду, засоби для боротьби з дронами. Він зазначив також, що НАТО допоможе у переході від обладнання ще пострадянської ери на сучасні стандарти НАТО, включаючи доктрину та систему довгострокового тренування військ.

Крім того, Генеральний секретар НАТО згадав про необхідність забезпечення стійкості Альянсу та необхідності позбавитися від існуючої залежності країн-союзниць від авторитарних режимів.

«Війна в Україні продемонструвала нашу небезпечну залежність від російського газу. Ми маємо оцінити нашу залежність також від інших тоталітарних режимів, зокрема, від Китаю. Ми маємо відреагувати на ці ризики, зменшити нашу вразливість та підвищити нашу стійкість», – наголосив Єнс Столтенберг.

[\(Українська правда\)](#)

Генсек НАТО Єнс Столтенберг:

Я вітаю німецьку пропозицію зміцнити протиповітряну оборону Польщі шляхом розміщення батарей Patriot у Польщі після трагічного інциденту минулого тижня, який забрав життя двох людей.

(...). Ми наростили нашу присутність шляхом збільшення бойових груп, чисельності військових на місцях, крім того відбулося збільшення повітряної і морської присутності і це включає також системи протиповітряної оборони, літаки, системи ППО, як Patriot. Крім того, ми надали системи протиповітряної оборони Україні, в тому числі сучасні системи.

Він заявив, що на зустрічі наступного тижня переконуватиме союзників збільшити підтримку України, не лише шляхом надання ППО.

«Але конкретні рішення стосовно конкретних потужностей залишаються національними рішеннями», – заявив Столтенберг.

[\(Укрінформ\)](#)

Виконавчий віцепрезидент Європейської комісії Валдіс Домбровскіс:

Я був у Києві минулої п'ятниці. Ситуація залишається драматичною, оскільки росія продовжує свої атаки на життєво важливу інфраструктуру. Люди позбавлені води, обігріву та електрики. Ми маємо поглибити та «загострити» нашу трансатлантичну єдність перед фактом цих жахливих атак. Ми хочемо, щоб США продовжували свою підтримку з тим, щоб Україна могла виграти цю війну. .

Він зауважив, що стратегія росії наразі полягає у тому, щоб скористатися зимовим холодом для того, щоб поставити на коліна народ України та посіяти розбрат в Європі.

«Це не має статися. Саме тому ми маємо поглибити та «загострити» трансатлантичну єдність, та продовжити спільну підтримку України», – додав Домбровскіс.

[\(Українські новини\)](#)

Міністр оборони Британії Бен Воллес:

З огляду на перевагу, яка є в українців у навчанні та в якості їхнього особового складу, порівняно з деморалізованими, погано навченими та

екіпірованими росіянами, в інтересах України було б зберегти протягом зими набраний темп.

(...). Нещодавно росіяни розгорнули частину без їжі, шкарпеток і з невеликою кількістю зброї. Це катастрофа для людини, яка йде в поля... Масштаби у росіян є, але вони — не дуже. Ну, більшість з тих, хто був хорошим військовослужбовцем — мертві. Тільки нація, яка не дбає про власний народ, може відправити сто тисяч своїх людей на смерть, поранення або дезертирство.

([Укрінформ](#))

Відбулася зустріч канцлера ФРН Олафа Шольца та прем'єр-міністра Франції Елізабет Борн.

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

З огляду на російську загарбницьку війну наш спільний меседж: бомбовий терор росії проти цивільної інфраструктури України повинен припинитися. Росія повинна завершити війну та вивести свої війська. Негайно.

Німеччина та Франція солідарно стоять на боці України та невпинно працюють над тим, аби й надалі підтримувати її. В даний момент – з акцентом на відновленні енергетичної інфраструктури.

([Укрінформ](#))

Відбулася зустріч канцлера ФРН Олафа Шольца та прем'єр-міністра Франції Елізабет Борн.

Прем'єр-міністр Франції Елізабет Борн:

З першого дня цієї жорстокої війни наші дві країни надають непохитну підтримку Україні... Ми працювали над сильною та спільною європейською реакцією. Ми, пане канцлер, повністю одностайні. Ми будемо продовжувати це робити.

([Українська правда](#))

Власник ПВК «Вагнер» Євгеній Пригожин передав до Європарламенту «закривавлену кувалду» у відповідь на новину про можливе визнання його ПВК терористичною організацією.

Міністр закордонних справ Естонії Урмас Рейнсалу опублікував у своєму Twitter відео, у якому розповів, що відправить у Гаагу наручники, які чекатимуть там на Пригожина, щоб він поніс відповідальність за злочини в Україні:

Як ми бачили, російський найманець Пригожин направив свій кривавий молот до Європейського парламенту. Я б хотів, щоб він прийняв і наш маленький подарунок, який чекатиме на нього в Гаазі.

Реакція представників української громадськості

«Свята без тата»: волонтери планують роздати різдвяні подарунки усім дітям в Україні ([Укрінформ](#)).

У межах щорічної, вже дев'ятої, акції «Свята без тата» різдвяні подарунки отримають всі 4,5 мільйона дітей України віком до 17 років.

Співзасновниця варшавського фонду Unifers Галина Андрушков:

Ніхто не може забрати в дитини свята. Навіть війна!.. Суперельфи (так волонтери фонду називають себе – ред.) прийдуть до всіх дітей, які залишились в Україні.

Вона зауважила, що у попередні вісім років подарунки в межах акції «Свята без тата» отримували діти, які постраждали від війни (втратили батька, маму або обох батьків). Цього року організатори поставили собі за мету обдарувати повністю всіх дітей, які зараз знаходяться в Україні».

Співзасновниця варшавського фонду Unifers Вікторія Батрин:

Наша ціль - 4,5 млн подарунків дітям війни. Це кількість дітей, які зараз перебувають на території України. Це дуже велика цифра, але ми віримо, що, об'єднавши зусилля, ми зможемо це зробити. Разом ми спроможні на неймовірні речі.

Організатори зазначають, що подарунки - це не гуманітарна допомога, а символ пам'яті та уваги. Тому складові подарунка щороку різні, вони несуть певну символіку. Щорічний подарунок складатиметься із солодоців та ліхтарика, як атрибуту, необхідного кожній дитині при вимкненні електропостачання на вулиці, в темному підвалі чи бомбосховищі.

Разом з військовими, поліцією та держслужбовцями так звані суперельфи формуватимуть подарункові набори в обласних, районних центрах та сільських громадах і роздаватимуть їх у визначених пунктах усім дітям, які перебувають на території конкретної громади (місцеві діти та внутрішньо переміщені – ред.).

Волонтери додають, що пріоритетом буде вручення подарунків дітям загиблих і постраждалих, а також дітям з деокупованих територій.

Організатори закликають усіх українців світу, організації, волонтерів, зірок, дипломатів та всіх людей доброї волі цього року об'єднати зусилля, щоб кожна дитина в Україні могла отримати символічний подарунок як знак єдності та солідарності від усіх разом.

Акцію особисто патронують чинний та попередні послы України в Польщі Василь Зварич й Андрій Дециця. Серед партнерів, зокрема, Посольство України в Польщі, особисто Посол України в Польщі Василь Зварич, колишній посол України в Республіці Польща Андрій Дециця з дружиною Іриною. Серед партнерів є, зокрема, Генштаб ЗСУ, Управління

цивільно-військового співробітництва ГШ ЗСУ (СІМІС), Європейський Конгрес Українців та волонтерські організації з Данії, Люксембургу, Німеччини, Латвії, Нідерландів, Чехії, Австралії та Канади.

Мати загиблого льотчика із Прикарпаття облаштувала реабілітаційний центр (Zaxid.net).

Техніку та обладнання для центру Наталія Тарабалка закупила за кошти з компенсації

Мати льотчика-винищувача, Героя України Степана Тарабалки Наталія облаштувала оздоровчий центр для військових біля Коломиї. Обладнання для центру мати льотчика придбала на кошти, отримані з компенсації за загибель сина. Оздоровчий центр «Тепло крилатої душі» облаштували у колишньому маєтку польських панів, що за радянських часів працював як лікарня. У медзакладі для військових та їхніх родин працюватимуть психіатри, психологи та реабілітологи.

Про відкриття нового реабілітаційного центру для військових у селі Ценява поблизу Коломиї повідомила голова Івано-Франківської ОВА Світлана Онищук. «На цю справу мати Героя віддала кошти як компенсацію після загибелі сина. Батьки Героя Небесної Сотні Романа Гурика на відкриття центру привезли з собою побутову техніку», – зазначила Світлана Онищук.

Волонтери «Української команди» забезпечили теплом майже 10 тисяч українських бійців ([Українські новини](#)).

Волонтери «Української команди» передали на фронт нову партію бандерпечей для захисників Бахмуту та Вугледару. Загалом «Українська команда» передала на фронт більше тисячі бандерпечей, а зараз забезпечує понад 10 тисяч українських військових наборами для обігріву.

Керівник штабу «Української команди» Артур Палатний:

Сьогодні ми передаємо на фронт 100 бандерпечей. Вони обігріватимуть наших захисників, які знаходяться у нагаражчих точках - в районі Бахмуту та Вугледару. 50 бандерпечей призначені для бійців 72-ї окремої механізованої бригади ім. Чорних Запорозців. Ще 50 - для батальйону «Свобода».

Загалом з початку акції «Тепло на фронт» «Українська команда» вже передала на передову понад тисячу бандерпечей. Волонтери забезпечили теплом майже 10 тисяч українських бійців.

«Наша акція триває. Ми продовжуємо постачати бандерпечі на передову. А крім того, почали відправляти на фронт індивідуальні набори для обігріву бійців. До них входять термоакумулятори, хімічні грілки, спиртові мініпечі, сірники тощо. Такі набори від "Української команди" також отримують не менше 10 тисяч наших захисників на передовій. Нашим буде тепло – ворогам пекло!», – зазначає керівник штабу «Української команди».

Осередок Співки українців в Португалії в місті Порту за підтримки Консульства України провів захід «Право на дитинство» з метою привернення уваги до порушень прав українських дітей через російську збройну агресію ([Укрінформ](#)).

20 листопада світ відзначає Всесвітній день дитини. Це день, коли була прийнята Декларація прав дитини, згідно з якою дорослі зобов'язалися відстоювати права дітей на щасливе життя, освіту, медицину, на захист від насильства. Проте мільйони дітей в Україні не мають цих прав через російську військову агресію.

У Консульстві наголосили, що зараз, коли російська військова агресія розділила все життя українців на «до» і «після», світ не має права сумніватися допомагати Україні чи ні.

Ексфутболіст і тренер «Динамо» передав вже щонайменше 5 автівок для українських захисників ([Укрінформ](#)).

Про це у своєму Інстаграмі повідомив екстенісист Сергій Стаховський.

У вересні була інформація, що Ребров передав вже 5 автівок для ЗСУ (...).

Сотні українців Греції пройшли мирною ходою центром Афін та провели на Синтагмі (площі Конституції), де розташована будівля грецького парламенту, мітинг «Жодних переговорів з терористами» ([Укрінформ](#)).

Поряд із українською громадою Греції участь у заходах взяли посол України Сергій Шутенко та співачка Руслана Лижичко.

Як уточнили у Посольстві України в Греції, вони звернулися до всіх присутніх на площі людей із закликом військової підтримки України та визнання росії країною-терористом.

Посол також нагадав про відзначення 9-ї річниці Революції гідності, яка стала першим переможним боєм цієї війни, а Руслана подякувала українцям Греції за їхню активну позицію та зазначила, що подібні акції це «також наша зброя, яка допомагає і сприяє пришвидшенню у прийнятті важливих політичних рішень».

На завершення акції вся площа співала разом з Русланою знамениту пісню «Ой, у лузі червона калина», у тому числі і грецькою мовою.

Юний волонтер Сергій Мороз із Чернігова передав для підрозділів оперативного командування «Північ» автівку пікап, кошти на яку збирав, співаючи українські пісні ([Укрінформ](#)).

Генерал-майор Ніколюк:

Найсвідоміший прошарок населення України на сьогодні - це такі діти. Саме завдяки їм ми здобудемо перемогу та виборемо для них достойне і світле майбутнє.

Співачка ONUKA спільно з митцями Чернігівщини створили спільний музичний твір «Душа народу» про злочини росії проти українців - Голодомор і повномасштабне вторгнення у лютому 2022 року ([Укрінформ](#)).

Кліп проводить паралелі між двома найбільшими злочинами росії проти українського народу: Голодомором 1932-1933 рр. та найкривавішим актом восьмирічної незаконної російської агресії – лютневим вторгненням 2022 року.

До створення «Душі народу» долучилися Чернігівський Академічний хор ім.Дмитра Бортнянського та хор старших класів «Провесінь» КЗПМО «Чернігівська музична школа №1 ім.Стефана Вільконського».

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Нідерландська асоціація лікарень передала Україні спецобладнання для новонароджених ([Укрінформ](#)).

Нідерландська асоціація лікарень передала українським пологовим будинкам у Запоріжжі, Полтаві, Черкасах та Кременчуці 13 спеціальних інкубаторів – кувезів, у яких підтримуються постійна температура, вологість і необхідне насичення повітря киснем.

Співорганізаторка акції Інге де Віт (Foundation Healthcare 4 Ukraine):

Через кілька днів після повномасштабного вторгнення ми згуртувалися, щоб допомогти українському народу. Ми як: лікар, директор і я, голова правління лікарні. Ми за кілька днів мобілізували наших колег у Нідерландах, щоб вони пожертвували кошти, щоб мати можливість купити ліки для України. Це все від нашого щирого серця, щоб допомогти людям, які цього потребують. У цей час, коли жорстоке, нелюдське вторгнення росії увірвалося у вашу країну і принесло вам усе це жахіття. Нам пощастило знайти кардіохірурга зі Львова Олексія, який допоміг нам і скоординував допомогу. Він надихає нас тим, як він продовжує свою роботу.

За її словами, відтоді багато чого сталося. Вдалося знайти спонсорів, знайти транспорт (завдяки Віталію у Нідерландах) і побудувати мережу з небайдужих людей, фармацевтів та організацій, які працюють разом. Об'єднавши зусилля було створено групу та заснувати фонд Foundation Healthcare 4 Ukraine. За ці місяці працювали над тим, щоб відправити ліки до Львова та до 40 лікарень по всій Україні, зокрема, Черкас, Харкова, Дніпра, Запоріжжя, Житомира й інші.

Спеціальні пристосування для догляду за дитиною вже відправлені в Україну.

Йокогама відправить в Одесу зимовий одяг та грілки ([Укрінформ](#)).

Японське місто Йокогама організовує екстрену доставку зимового одягу та грілок до міста-побратима Одеси.

«Очікується, що одяг та грілки будуть доставлені у середині грудня», – поінформували у посольстві Японії в Україні.

У посольстві зазначили, що гуманітарний вантаж готується у відповідь на прохання Одеси підтримати громадян, які займаються зовнішнім будівництвом та реконструкцією доріг, та інших українців, які можуть шукати притулку в Одесі у найближчі зимові місяці.

Японські дипломати нагадали, що Одеса та Йокогама є містами-побратимами з 1964 року.

Рига передає Києву 84 електрогенератори та 100 теплових гармат (Укрінформ).

Ризька міська рада в партнерстві з латвійським благодійним фондом Ziedot.lv завершила тендер із закупівлі 84 електрогенераторів та 100 теплових гармат для потреб Києва, міста-побратима Риги.

Після узгодження нагальних потреб з Київською міською радою, керівництвом Риги був проведений тендер на закупівлю необхідного обладнання для забезпечення столиці теплом та електроенергією. За результатами тендеру латвійським благодійним фондом Ziedot.lv придбано 84 дизельні генератори потужністю від 5 до 100 кВт, а також 100 дизельних теплових гармат потужністю 20-25 кВт. Це обладнання буде доставлено в Київ найближчим часом – перша партія, яка складається зі 100 теплових гармат, прибуде в столицю України наступного тижня. Там вони використовуватимуться в пунктах обігріву, а також на комунальних підприємствах міста.

Прага передає сотні одиниць обладнання, щоб забезпечувати тепло і світло для Києва й Миколаєва (Українська правда).

Прага передає сотні одиниць обладнання для того, щоб допомогти забезпечувати світло й тепло у Києві та Миколаєві на час, поки інфраструктуру відновлюють після ракетних ударів РФ, а також обладнання для медичних установ.

Мер Праги Зденек Гржиб:

Ми відправляємо пакет допомоги від Праги тим, хто потерпає від скоюваного Росією геноциду українців. Це 626 обігрівачів - 400 для Києва, 226 для Миколаєва, і 18 агрегатів - 10 для Києва, 8 для Миколаєва, а також медичне обладнання на 22 млн чеських крон для Центру громадського здоров'я та Міністерства охорони здоров'я... Ми будемо підтримувати Україну до її перемоги, і далі - під час повоєнної відбудови. Не можна поступатися злу.

Міністерка оборони Канади Аніта Ананд долучилася до плетіння камуфляжної сітки для ЗСУ (Укрінформ).

Про це на своїй сторінці у мережі Твіттер написала Джессіка Лін Вієбе, яка організувала плетіння сітки під час Міжнародного безпекового форуму у Галіфаксі.

Участь у плетінні сітки взяли й інші учасники форуму, в тому числі віцепрем'єр-міністр України Ольга Стефанішина та посол України в Канаді Юлія Ковалів.

Зазначимо, що ідею із плетінням камуфляжних сіток під час Міжнародного безпекового форуму Лін Вієбе втілила у співпраці із галереєю

мистецтв Нової Шотландії як арт-проект, покликаний привернути увагу до потреби продовження підтримки України.

Фінське місто збирає опалювальне обладнання для Харкова (Укрінформ).

Міська влада Турку організує збір електро- та опалювального обладнання для українського міста-побратима Харкова.

Мер міста Турку Мінни Арве повідомив, що прийматимуть лише обігрівачі, водяні насоси та обладнання для громадського харчування, оскільки саме в цих предметах наразі існує найбільша потреба. «Це те обладнання, про яке просила влада Харкова», – каже Арве.

Вона нагадує, що приватні особи можуть об'єднатися для придбання потрібного обладнання. Також можна надавати допомогу через благодійні організації.

Саме місто Турку придбає техніку на суму 30 тисяч євро через компанію Etra Oу, яка є офіційним партнером міста з закупівель.

Турку і Харків стали містами-побратимами в серпні.

Канни стали містом-побратимом Львова (Укрінформ).

Французьке місто Канни офіційно стало містом-побратимом Львова.

Мер Львова Андрій Садовий:

7 березня, коли російські війська були під Києвом, а Львів щодня приймав десятки тисяч ВПО, він був одним із перших іноземних політиків, хто не побоявся особисто приїхати до України з пропозицією допомоги. Для мене честь прийняти пропозицію Президента Асоціації мерів міст Франції і мера Канн Давида Ліснарда встановити партнерські стосунки між Львовом і Каннами.

Іспанці передали до Мукачівської лікарні власноруч зв'язані синьо-жовті ковдри (Укрінформ).

Іспанці власноруч в'яжуть ковдри та передають Україні, частину отримали в Мукачівській лікарні святого Мартина.

Десятки небайдужих жінок та чоловіків з Барселони та інших міст власними руками зв'язали теплі ковдри для українців.

Більшість з виробів виконані в синьо-жовтих кольорах.

Ці ковдри – частина закордонного волонтерського проєкту «Ковдри для України».

Чернігів і Реймс офіційно стали містами-побратимами (Укрінформ).

Українське місто Чернігів і французьке місто Реймс офіційно стали містами побратимами.

Секретар Чернігівської міської ради Олександр Ломако:

Чернігів і Реймс офіційно стали партнерами. Поспілкувався з мером міста Арно Робіне, а також президентом Великого Реймсу Катрін Вотрен. Також мав нагоду виступити на засіданні в міській раді Реймсу, де була підписана угода про співпрацю між нашими містами. Беззаперечно, вони захоплюються українцями та нашим містом, й щиро хочуть підтримати нас у складний час.

За словами секретаря міської ради Чернігова, це партнерство – стратегічна співпраця. Чернігівців цікавить досвід Реймсу в поводженні з відходами та переробкою сміття, очистка води, розвиток громадського транспорту, співпраця у сфері культури.

Зі слів Ломако, обидва міста близькі від столиці та знають переваги та недоліки цього факту. Реймс дуже сильно постраждав під час Першої світової та має досвід не просто відновлення, а переосмислення міста, над чим зараз працює Чернігів. Обидва міста з надзвичайною історичною спадщиною та працюють над розвитком туризму.

Акторка Віра Фарміга увімкнула на концерті у США звук повітряної тривоги ([Укрінформ](#)).

Американська актриса і співачка українського походження Віра Фарміга під час свого концерту у Сполучених Штатах Америки увімкнула звук повітряної тривоги.

«Ми проти політиків, які підтримують війну! Ми будемо протестувати! Слава Україні!», – сказала актриса.

Литовці зібрали ще \$250 тисяч на третій морський дрон для України ([Укрінформ](#)).

Громадяни Литви в рамках ініціативи зі створення українського флоту морських безпілотників зібрали ще 250 тисяч доларів на третій морський дрон.

Організатор акції журналіст Андрюс Тапінас:

Литовці зробили це. Ми закрили збір і за \$750 000 купимо 3 морські дрони для України. І назвали ми їх гордо за мир – «Peace Дец», «Peace Да» та «Peace Дюк». Чорноморський флот Росії – бійся. МИРНі дрони прийдуть непомітно.

«В темряві, але без вас»: у соцмережах Молдови запустили флешмоб після відключення електрики ([Європейська правда](#)).

Після масштабного відключення електрики в Молдові у соціальних мережах запустили флешмоб із хештегом #безвас – так інтернет-користувачі висловлюють протест проти агресії Росії.

«У темряві, але #безвас. У наших дітей та онуків має бути інше майбутнє! І ми боротимемося за їхнє нормальне життя в цивілізованому

світі», - написала у Facebook в.о. гендиректора компанії TRACOM Аурелія Салікова.

«Світло погасло. Але ми мобілізувалися разом із командою та зробили те, що вміємо найкраще - свою роботу... Цю війну маємо припинити. Негайно», - написав представник міністерства закордонних справ та європейської інтеграції Данієл Воде.

«Чотири години, а електрики досі немає. Але все нормально, ми тримаємось, тому що Україна тримається і тому що #безвас», - написала громадська активістка Констанца Доготару.

До флешмобу приєдналися інші користувачі соцмереж.

У Кракові урочисто відкрили перехрестя імені Петра Сагайдачного (Укрінформ).

У польському Кракові на знак підтримки героїчної боротьби України проти росії 24 листопада відбулося урочисте відкриття кругового перехрестя імені Гетьмана Війська Запорозького Петра Конашевича-Сагайдачного.

Перехрестя розташоване у IV дільниці Кракова – Pr?dnik Bia?y, на перетині вулиць Ясногурської і Ставової.

Під час урочистості Генеральний консул України в Кракові Вячеслав Войнаровський висловив у своєму виступі подяку за це історичне рішення голові Краківської міської ради Рафалу Комаревичу, президенту Кракова Яцеку Майхровському, депутатському корпусу КМР і шляхетній спільноті королівського міста.

У Латвії реалізують проєкт Stopify — збирають гроші на обладнання для ЗСУ (Укрінформ).

Група латвійських фахівців у сфері комунікацій і реклами створили платформу Stopify для збирання пожертв для українських військових. Через загальнолатвійський благодійний фонд Ziedot.lv вже зібрали понад 38 тис. євро.

За частину цих коштів придбано у латвійського виробника два тактичні квадроцикли, які дооснащені спеціальними технічними модифікаціями для експлуатації їх у бойових умовах. Вони були завантажені в мікроавтобуси Конфедерації українців Латвії «ВІЧЕ» та незабаром вирушать в Україну, де будуть передані 72-ій окремій механізованій бригаді імені Чорних Запорозжців.

Крім того, до цих транспортних засобів додалися розвідувальний БПЛА «DJI Mavic 3», прилади нічного бачення, тепловізор, монокуляри, портативні зарядні станції «EcoFlow», тактичні окуляри та рукавиці, каністри з паливом та вогнегасники.

Представники Єврокомісії зібрали та відправили до України 470 велосипедів (Укрінформ).

Представники Єврокомісії, а саме Генерального директорату мобільності і транспорту DG MOVE виявили чудову громадську ініціативу, зібрали за допомогою громадян Бельгії та інших європейських країн майже пів тисячі велосипедів, та відправили їх у міста України, які страждають зараз від російських обстрілів, від відсутності транспортного сполучення, енергії та тепла.

Церемонія передачі зібраних велосипедів українській стороні та їх практичне відправлення відбулися сьогодні в одному із транспортних хабів поблизу Брюсселя.

Заступник генерального директора DG MOVE Геральд Ріютерс:

Ми знаємо про те, що велосипеди є також транспортними засобами, які можуть допомогти виживати в різних ситуаціях. Тож ми зробили такий емоційний запит до європейців – надати свої велосипеди. Нас дуже зачепило те, що відбувається в Україні, і це те, що ми могли зробити. Ми були вражені результатом. За короткий період ми змогли зібрати 450 велосипедів, і це дійсно великий результат. Зараз ми вже маємо їх відправити в Україну, хоча все ще дуже багато людей запитують, чи можемо продовжувати збір.

У зверненні, про яке згадав представник Єврокомісії, співробітники DG MOVE підтримали ініціативу шести українських неурядових організацій #BikesforUkraine, та зібрали власні велосипеди для відправки в Україну, та закликали європейців зробити те саме. Приймалися велосипеди, що були у використанні, та запчастини для них, дитячі велосипеди та велосипедні візочки для дітей, – все, що могло стати в нагоді. Єдиною умовою було, що вся велосипедна техніка, що передавалася, мала бути у справному стані, у тому числі, якщо йшлося про електричні велосипеди – із працездатними акумуляторами.

Всі ця техніка надійде в українські міста, які постраждали від російських обстрілів, зокрема, до Харкова і Чернігова, Сум, Ужгорода, Одеси та Києва. В умовах війни саме такі прості транспортні засобами можуть бути дуже корисними у надзвичайних умовах, наприклад, для доставки гуманітарної допомоги або для переміщення рятувального персоналу, в умовах відсутності «традиційного» транспорту або нестачі пального.

Представниця DG MOVE Магда Корчинська:

Коли велосипеди були зібрані, постало питання щодо їх доставки. Ми звернулися до однієї з транспортних компаній, до їхнього відділу логістики. Де-факто, це був короткий імейл – у нас є велосипеди, і нам потрібна вантажівка з Брюсселю до України. Протягом 48 годин ми отримали відповідь. Вони не взяли за це жодних грошей, тому що велосипеди були призначені для України. Це добрий приклад того, що з 24 лютого все змінилося, і для нас також. Всі переживають за Україну, і прагнуть допомогти. Багато європейських кампаній вчиняють так само.

Актор Лієв Шрайбер збирає гроші на генератори для українських лікарень (Укрінформ).

Відомий голлівудський актор і продюсер Лієв Шрайбер, який є амбасадором United24, ініціював кампанію зі збору коштів для закупівлі генераторів для українських лікарень, вимушених працювати в умовах відключення електрики внаслідок обстрілів рф.

У соцмережах він виставив відео із закликом до всіх небайдужих зробити внески на генератори, передає Укрінформ.

Актор і продюсер Лієв Шрайбер:

Для більшості з нас це пора року, коли ми готуємось до свят, збираємося родинами, прикрашаємо оселі та запалюємо свічки за обіднім столом.

Водночас, продовжив він, українці зараз переживають зиму без світла й тепла під постійною загрозою ракетних атак з боку росії.

«Українські медики від початку війни рятують життя у неможливих умовах. Забезпечивши цих сміливих чоловіків і жінок генераторами, ми здатні створити простір, де вони зможуть просто виконувати свою роботу», – наголосив Шрайбер.

За його словами, це – найменше, що можна зробити для допомоги українцям.

«Тому, будь ласка, приєднуйтеся до нашого збору коштів і допоможіть цим хоробрим чоловікам та жінкам, які рятують життя в темряві», – додав актор.

Експертні оцінки

(CNN)

Попередній прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон заявив, що Франція «заперечувала» перспективу російського вторгнення в Україну, і звинуватив уряд Німеччини в тому, що він спочатку сприяв швидкій військовій поразці України замість тривалого конфлікту.

Джонсон сказав CNN Portugal у понеділок, що ставлення західних країн сильно відрізнялося до того, яким вон обуло, коли Москва тільки почала повномасштабне вторгнення в Україну 24 лютого, виділяючи три провідні країни ЄС у коментарях, які навряд чи будуть сприйняті в європейських столицях.

Хоча Джонсон підкреслив, що країни ЄС згодом об'єдналися на підтримку України і зараз надають непохитну підтримку, це не було повсюдно до російського вторгнення.

«Це стало величезним шоком... ми бачили, як накопичуються російські батальйонні тактичні групи, але різні країни мали дуже різні точки зору», — сказав Джонсон Річарду Квесту з CNN у Португалії.

«Німецька точка зору на певному етапі полягала в тому, що якщо це станеться, це буде катастрофою, тому буде краще, щоб уся ця справа швидко закінчилася, а Україна розпалася», — стверджував Джонсон, посилаючись на «всілякі серйозні економічні причини» для такого підходу.

«Я не міг цього підтримати, я вважав, що це катастрофічний погляд на це. Але я можу зрозуміти, чому вони так думали і відчували», — продовжив Джонсон. Після вторгнення Москви Німеччина швидко намагалася зменшити свою залежність від російських енергоносіїв.

«Не сумнівайтесь, що французи заперечували до останнього моменту», — також сказав Джонсон.

Президент Франції Еммануель Макрон очолював зусилля Європи відмовити Володимира Путіна від вторгнення в Україну, відвідавши його в Кремлі за кілька тижнів до того, як російський лідер наказав своїм військам увійти в Україну. У березні начальника французької військової розвідки генералу Еріку Відо було сказано піти у відставку частково через те, що він «не зміг передбачити» вторгнення Росії в Україну, повідомило тоді CNN джерело, обізнане з цим питанням.

Джонсон також розкритикував початкову реакцію Італії на загрозу вторгнення. Він сказав Quest, що його уряд – на той час на чолі з Маріо Драгі – «на якомусь етапі просто сказав, що вони не зможуть підтримати нашу позицію», враховуючи їх «велику» залежність від російських вуглеводнів.

CNN звернувся до урядів Франції та Німеччини. Офіс Драгі відмовився від коментарів.

Багато спостерігачів спочатку вважали, що російське вторгнення в Україну завершиться протягом кількох тижнів або днів, але натомість війська Києва відбили початковий напад Москви на столицю і нещодавно провели успішні контрнаступи, щоб відновити позиції на сході та півдні країни.

Джонсон сказав, що коли Росія почала вторгнення в лютому, ставлення в Європі швидко змінилося.

«Те, що сталося, полягає в тому, що всі – німці, французи, італійці, усі (президент США) Джо Байден – побачили, що вибору просто немає. Тому що ви не могли домовитися з цим хлопцем (Путіним). Це ключовий момент», – сказав экс-прем'єр, додавши, що з того часу «ЄС блискуче впорався» у своїй протидії Росії.

«Після всіх моїх тривог... я віддаю належне тому, як діяв ЄС. Вони об'єдналися. Санкції були жорсткими», – продовжив Джонсон.

Під час перебування на посаді Джонсон часто критикував вторгнення Росії та налагодив тісні стосунки з президентом України Володимиром Зеленським. Джонсон був змушений піти у відставку в липні після того, як неодноразові скандали підірвали його репутацію та спричинили відставку десятків його міністрів.

Джонсон сказав CNN, що Зеленський був «абсолютно видатним» у своєму керівництві. «Він дуже сміливий хлопець. Я думаю, що історія цього конфлікту була би зовсім, зовсім іншою, якби його там не було».

Він додав, що «якщо Україна вирішує бути членом ЄС, вони повинні на це піти. і я думаю, що це було би добре для України», допомагаючи їй здійснити політичні та економічні реформи. Київ подав заявку на приєднання до блоку на початку цього року.

([Prozoro](#))

Російський історик Дмитро Чернишевський:

РФ зазнала 4 найбільших дипломатичних поразок в останні два місяці.

Перше та головне – у Туреччині. Йдеться про невдалу спробу РФ вийти із зернової угоди.

Ердоган буквально мордою в багнюку сунув Путіна із зерновою угодою. Те, що сталося, коли Росія голосно оголосила про вихід із зернової угоди і не дозволяє Україні вивозити зерно зі своїх портів, а Туреччина з Україною проігнорували це, (...) турецькі експерти заливисто сміялися з Росії: чим вона може відповісти, у неї немає флоту. Це була найбільш принизлива дипломатична поразка Росії за тисячу років її історії. Так ганебно ще жодного разу російська дипломатія свою країну не підставляла.

Туреччина сьогодні на повну силу використовує в особистих цілях військову поразку РФ в Україні.

Другий провал – Індія. Влада цієї азіатської країни відкрито стала на бік України та Заходу в цій війні. Прем'єр Моді публічно вимагав від диктатора Путіна припинення кровопролиття.

Третій провал – візит до Києва радника президента США з нацбезпеки Джейка Саллівана. Це була остання спроба колабораціоністських кіл на Заході змусити Україну навіть уже не до миру, а до того, щоб бути «м'якшою з Росією». Вона обернулася нічим.

Остання дуже важка поразка – візит до Ірану секретаря Радбезу РФ Миколи Патрушева. Іран не постачатиме Росії балістичні ракети. І навіть із «Шахедами» вони кочовряжуться: постачатимуть, але невеликими партіями. Тисячі ракет Патрушев з Тегерана не привіз. А невеликі поставки безглузді: вони не допоможуть.

(...). Той дипломатичний наступ, який він (Путін, - ред.) розпочав 9 травня, коли був розчавлений невдачами російської армії, зрозумів, що війну програно і треба її закінчувати, все провалилося повністю і остаточно. Росія не має жодного шансу якось примусити Україну визнати захоплення частини українських територій ... Це означає, що кінець війни може виявитися ближчим, ніж усі думають. Обвал РФ може статися набагато швидше, ніж багато хто розраховує.

([Центр Разумкова](#))

**Провідний експерт енергетичних програм Центру Разумкова
Максим Білявський:**

Розпочнемо із визначення. Блекаут – це повна втрата керованості енергосистеми, коли жодна команда диспетчера або фізичне перемикання обладнання не призводять до відновлення електропостачання.

Важливо розуміти, що спрогнозувати настання такого моменту можуть лише фахівці, які мають доступ до великого масиву поточної інформації та спеціальних програм з імітаційного моделювання. Тому будь-які прогнози про втрату керованості енергосистеми від осіб, які незнайомі з поточним станом та тонкощами функціонування енергосистеми не потрібно брати до уваги взагалі. Радше, слідкувати за офіційною інформацією від НЕК «Укренерго» та Міненерго України.

Йдемо далі. Планові відключення – це зовсім не блекаут, а цілеспрямоване обмеження електропостачання для певної групи споживачів для мінімізації ризиків виникнення аварій та збереження стабільної частоти у визначеній ділянці енергосистеми. Коли планових відключень за потужністю недостатньо, вводяться так звані екстренні відключення. При цьому, масштабне спрацювання систем автоматичного частотного розвантаження, що призводить до одночасного відключення понад 100 тисяч абонентів – зазвичай називаються браунаутом.

Поточний статус. Попри безпрецедентні за масштабами ураження енергосистеми України, ми доволі успішно пройшли іспит першими заморозками (в ніч з 19 на 20 листопада), інакше були б застосовані аварійні відключення. Цього не сталось, тому що проходить цілодобова робота по

відновленню дієздатності енергосистеми, і кожна дія електромонтерів та слюсарів газового господарства відбувається з думками про споживача.

Говорю про це впевнено, тому що мені знайомі такі відчуття, коли від твоєї роботи та відданості професії залежить затишок у сотнях тисяч родин. Ми ремонтуємо і повертаємо енергію з душею. Тому вкрай важливо, аби споживачі про це пам'ятали і зі своєї сторони робили усе можливе для ощадливого використання електроенергії.

Тепер про те, як долали аварійні ситуації інші країни. Спеціально провів аналіз понад 130 інцидентів у понад 40 країнах за останні 55 років. Для зручності класифікував заходи по трьох рівнях.

1. Мікрорівень – це встановлення генераторів та акумуляторів (літіє-залізо-фосфатних) на об'єктах критичної інфраструктури (водоканали, аптеки, продуктові магазини), заміна лампочок розжарювання у малозабезпечених сім'ях, обмеження кількості рекламних біл-бордів та сіті-лайтів, заборона на використання вуличних гірлянд під час різдвяних свят.

Говорячи про генератори та акумулятори важливо створити податкові пільги або інші стимули для вітчизняних виробників, адже вкрай важливо зменшити частку імпорту та максимально акумулювати іноземну валюту в Україні. Якщо існують кошти в регіональних бюджетах, варто внести зміни до статей витрат і, наприклад придбати для місцевих амбулаторій сонячну електростанцію та систему акумуляторів загальною потужністю 50 кВт, які обійдуться приблизно в 700 тис.грн.

2. Мезорівень – це встановлення нових потужностей розподіленої генерації (кожен об'єкт від 0,5 до 5 МВт), наприклад розблокування існуючих проектів з введення в експлуатацію вітрових електростанцій, установка систем які виробляють електричну енергію за принципом перепаду тиску, встановлення газової генерації, інсталяція когенераційних та геотермальних установок особливо в західних областях України.

3. Макрорівень включає в частині інфраструктури та ресурсності: відновлення дієздатності вітчизняної генерації (постраждалої внаслідок терористичних обстрілів), деокупацію Запорізької АЕС та розблокування пропускної здатності електромереж від 22 кВ до 750 кВ, зокрема через встановлення установок компенсації реактивної потужності. Окрема увага має бути приділена питанню імпорту електроенергії із ЄС, для цього потрібно вже зараз завершити процедуру контракування обсягів хоча б мінімальних обсягів на I квартал 2023 року, які допоможуть в разі необхідності збалансувати енергосистему України.

Окремим пунктом хочу згадати про фінансовий стан енергоринку - він після достатності ресурсів та надійності інфраструктури є наступним елементом в ланцюжку енергетичної безпеки України. Важливо зрозуміти, що після неспровокованої агресії, обсяг коштів та рівень розрахунків значно знизився, а витрата зросли через потреби в ремонтах – таким чином має місце

касовий розрив, який характерний для усіх суб'єктів господарювання енергоринку України.

Заходами реагування мають бути – підняття цінових обмежень в сегменті ринку доби наперед або визначення ціни внутрішньодобового ринку, як індикативу; повернення боргів за послуги на балансуючому ринку, зменшення штрафних санкцій для операторів альтернативної енергетики, а також прив'язка ціни небалансу до ринку доби наперед.

Через неспіврозмірність роздрібних цін на електроенергію із витратами на виробництво, – генеруючі компанії зазнають серйозних збитків, що в умовах непокритих боргових зобов'язань за попередні період створює серйозні виклики для їх фінансової стійкості.

Говорячи про обсяг необхідних коштів для операторів систем передачі та розподілу на відновлення інфраструктури достатньо порахувати коефіцієнт середньої тривалості відключення електроенергії для кожного клієнта (SAIDI) він зросте за результатами II півріччя 2022 року щонайменше втричі, тобто у стільки ж приблизно разів доведеться збільшити фінансування операторів коштом тарифу в наступному році.

За таких обставин жодних розмов про скасування РAB-регулювання навіть бути не може. Між іншим, саме після впровадження цієї методики відбулось зменшення тривалості переривання електропостачання, якраз коштом інвестицій.

На завершення, кілька слів про газопостачання. Ризики переривання газопостачання для побутових споживачів практично дорівнюють нулю через конструкційні особливості інфраструктури та хитрощі експлуатації обладнання, якими дуже добре володіють наші герої енергетичного фронту.

З точки зору ресурсної достатності блакитного палива проблем наразі немає, але потрібно провести середньострокове контракування на постачання газу із ЄС в I кварталі 2023 року, щонайменше в обсягах до 2,5 млрд кубометрів на весь цей період. Не виключено, що ці обсяги можуть бути придбані в рамках енергетичного ленд-лізу за кошти наших союзників або міжнародних фінансових організацій.

Окремо прокоментую атаку на об'єкти газовидобутку. Найперше, – це безпрецедентна терористична атака і продовження довжелезного переліку злочинів, які тривають вже 8 років поспіль, але за які агресор обов'язково відповість. Зараз вкрай важливо не забувати документувати усі ураження та фіксувати збитки. По-друге, ворог обрав самі такі цілі, аби обмежити наші ресурсні можливості у частині газової генерації. Втім він суттєво прорахувався у силі волі та мотивації наших Збройних Сил України, енергетиків та газовиків.

Додатки

Додаток 1

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №795/2022](#)

Про відзначення державними нагородами України

За громадянську мужність і самовідданість, виявлені під час захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України в умовах воєнного стану, вірність Українському народові **постановляю:**

Нагородити орденом "За заслуги" III ступеня

ТОДОРОВА Віктора Петровича - мешканця м.Снігурівка, Миколаївська область

ШЕВЧУКА Миколу Григоровича - пенсіонера, Чернівецька область

Нагородити орденом "За мужність" III ступеня

ІВАНОВУ Вікторію Володимирівну (помертно) - підприємця, м.Тростянець, Сумська область

КУЗНЕЦОВА Юрія Євгенійовича - лікаря Ізюмської центральної міської лікарні Піщанської Богоматері, Харківська область

МАЙСТРЕНКА Анатолія Віталійовича - засновника фермерського господарства "Південне", Херсонська область

ПРОНЕВИЧА Сергія Івановича (помертно) - тренера-викладача спортивного клубу "Олімпієць" Боромлянської сільської ради, Сумська область

ШАБЛІЯ Миколу Івановича - Великобудищанського сільського голову Миргородського району, Полтавська область

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

21 листопада 2022 року

Додаток 2

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №796/2022](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

СТАВНІЙЧУКА Дениса Геннадійовича — капітана

Нагородити орденом "За мужність" III ступеня

БАДЬОРУ Олену Юріївну — матроса

БАЗАЛЕСЯ Андрія Євгеновича — старшого лейтенанта

БАЛЬЗАМІНОВУ Наталю Борисівну — старшого солдата
БАРБУХА Леоніда Сергійовича — старшого солдата
БАТЮКА Ігоря Юрійовича — старшого лейтенанта
БЕЛЕНЧУК Роксолану Віталіївну — старшого лейтенанта
БОЛДИРСЬВА Сергія Андрійовича — молодшого сержанта
БОНДАРЕНКА Віктора Олексійовича — молодшого сержанта
БОНДАРЕНКА Юрія Анатолійовича — матроса
БОСТАНОВА Сергія Петровича — головного сержанта
ГАВРИЛЮКА Євгена Сергійовича — лейтенанта
ГАРБАНОВИЧА Руслана Михайловича — матроса
ГАРМАТЮК Тетяну Олегівну — лейтенанта
ГАЦЬКОГО Романа Славковича — старшого солдата
ГОДОВАНЮКА Ігоря Івановича — капітана
ГРИБОВА Романа Валентиновича — молодшого сержанта
ГРИНЧЕНКА Олександра Васильовича — сержанта
ГУТЯР Тетяну Сергіївну — солдата
ДЕРМАНОВСЬКОГО Геннадія Федоровича — сержанта
ДМИТРІЄВА Олександра Івановича — старшого матроса
ДУБРОВСЬКОГО Кирила Олександровича — лейтенанта
ЖУМАТІЯ Сергія Володимировича — старшого матроса
ЗАБОЛОЦЬКОГО Миколу Олександровича — старшого лейтенанта
ЗАКАБЛУКА Валерія Вячеславовича — старшого лейтенанта
ЗБАРСЬКОГО Віктора Юрійовича — матроса
КАВ'ЮКА Андрія Анатолійовича — старшого матроса
КАЛЬМУШЕВСЬКОГО Едуарда Івановича — головного сержанта
КАЦАГОРОВУ Тетяну Олександрівну — сержанта
КИРИЛЬЧУК Катерину Вікторівну — матроса
КНЯЗЕВУ Віталіну Вікторівну — молодшого сержанта
КОВАЛЬЧУКА Дмитра Олександровича — капітана
КОРОМУ Сергія Костянтинівича — капітана
КОРПАЧА Віталія Валерійовича — молодшого сержанта
КОЦЮБУ Владислава Руслановича — штаб-сержанта
КРАВЦОВА Костянтина Вячеславовича — матроса
КРИКЛИВОГО Ярослава Федоровича — капітана
КУБРАК Анастасію Володимирівну — матроса
ЛИПКА Павла Вячеславовича — матроса
ЛИСЕНКА Олександра Олександровича — старшого матроса
ЛІВІЦЬКУ Каріну Володимирівну — старшого матроса
ЛУКАЧА Миколу Дюловича — старшого матроса
ЛЮБАЧА Сергія Анатолійовича — старшого лейтенанта
МАЗУРАКА Віталія Олександровича — матроса
МАМИРІНА Ігоря Володимировича — старшого матроса
МАНЕЦЬКОГО Юрія Івановича — капітана

МАТЮШКІНУ Ірину Володимирівну — старшого солдата
МИСЬКА Михайла Юрійовича — старшого матроса
МОЛОТКОВА Олександра Геннадійовича — старшого лейтенанта
МУРЕНКА Руслана Миколайовича — сержанта
НАУМЕНКА Миколу Миколайовича — лейтенанта медичної служби
НЕСТЕРОВУ Євгенію Дмитрівну — матроса
НИКИФОРОВА Артура Олександровича — матроса
НОНІАШВІЛІ Тетяну Миколаївну — солдата
ОСТРОУШКО Вікторію Леонідівну — солдата
ПАНЧЕНКА Віктора Сергійовича — молодшого сержанта
ПИСЛАР Лілію Олександрівну — сержанта
ПЛАТУНОВА Миколу Сергійовича — матроса
ПОЗНАНСЬКОГО Павла Володимировича — майора
ПОЛІВАНСЬКОГО Юрія Володимировича — сержанта
ПОЛЩУКА Олександра Михайловича — солдата
ПРИСТУПУ Ростислава Леонідовича — матроса
РЯБЧЕНКА Юрія Олександровича — старшого матроса
РЯДІНСЬКИХ Олександра Олександровича — старшого сержанта
САЄНКА Віталія Миколайовича — матроса
САЛАМАТІНА Романа Олександровича — старшого сержанта
САМБУРА Павла Васильовича — старшого матроса
САМУЛОВА Владислава Олексійовича — старшого матроса
СВИНАРЧУКА Сергія Олеговича — старшого сержанта
СЕРГІЄНКА Анатолія Олександровича — матроса
СИДОРЕНКА Віталія Сергійовича — старшого лейтенанта
СИЛЕНКА Сергія Анатолійовича — матроса
СИТНИКА Віталія Вікторовича — матроса
СКУБКА Олексія Павловича — лейтенанта
СЛАБИШЕВА Володимира Володимировича — матроса
СТЕБЛЯНКО Зою Петрівну — солдата
СТРИЖКА Гліба Євгеновича — старшого матроса
СЧАСТЛИВЦЯ Сергія Івановича — старшого матроса
ТАРАНУХУ Олександра Володимировича — молодшого сержанта
ТИРАНОВІЦЯ Вадима Вікторовича — матроса
ТИРІНА Андрія Івановича — старшого сержанта
ТОБОЛКІНУ Риту Сергіївну — старшого солдата
ТОПАЛА Миколу Степановича — сержанта
ТУРАС Олену Володимирівну — сержанта
ХАСТЮРК Марію Павлівну — старшого солдата
ХОЛОМІНСЬКУ Оксану Іванівну — солдата
ЧОЛПАНА Василя Васильовича — молодшого сержанта
ЧУЙКІНА Ігоря Васильовича — старшого сержанта
ШАМКОГО Олександра Олександровича — лейтенанта

ШАПОВАЛОВА Романа Васильовича — матроса
ШАТОХІНА Данила Дмитровича — матроса
ШИРЯЛІНУ Юлію Михайлівну — сержанта
ШУЛЬДЕШОВА Івана Олександровича — сержанта
ЯЦЕНКА Ігоря Олександровича — старшого матроса
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
БУРЛАКОВА Дмитра Дмитровича — капітана
ЖУКОВСЬКОГО Сергія Олександровича — підполковника
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
КУЗЯКА Вадима Григоровича — старшого солдата
МАГУРА Івана Олеговича — солдата
МОШКОВСЬКОГО Тимура Анатолійовича — старшого солдата
ОЛІЙНИКА Сергія Миколайовича — сержанта
ПОНОМАРЕНКА Ігоря Вікторовича — старшого солдата
ПОРТАХА Андрія Володимировича — старшого лейтенанта
ПОСІВНИЧА Василя Васильовича — солдата
ТЕРЕНДІЯ Богдана Романовича — солдата
ЧЕПКОВА Володимира Костянтинівича — солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

22 листопада 2022 року

Додаток 3

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №798/2022](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

НІКОЛІЦУ Дениса Олеговича (посмертно) — старшого лейтенанта

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

КОЛОНТАЄВСЬКОГО Геннадія Анатолійовича (посмертно) — старшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БАНДУРІНА Владислава Сергійовича (посмертно) — солдата

БАЦКА Олега Олександровича (посмертно) — старшого солдата

БІЛОКОНЯ Андрія Олексійовича (посмертно) — старшого сержанта

БОЙЧУКА Сергія Степановича (посмертно) — солдата

БОРИСОВА Володимира Валерійовича (посмертно) — молодшого сержанта

БУРЮ Олега Михайловича (посмертно) — сержанта

БУР’ЯНОВА Ігоря Валерійовича (посмертно) — солдата

ВНУКОВА Максима Аркадійовича (посмертно) — солдата

ВОЛКОВА Романа Валерійовича (померло) — сержанта
ГОРБИКА Валерія Михайловича (померло) — головного сержанта
ГРАБІТЧЕНКА Сергія Ігоровича (померло) — солдата
ДЗЮБУ Дмитра Борисовича (померло) — молодшого сержанта
ДОВГОПОЛЮКА Даниїла Валерійовича (померло) — старшого солдата
ДОЛГОВА Олексія Геннадійовича (померло) — солдата
ДУДАЄВА Андрія Михайловича (померло) — старшого солдата
КИГЛЮКА Івана Миколайовича (померло) — старшого солдата
КІКТЕНКА Євгена Івановича (померло) — солдата
КОБЦЯ Миколу Сергійовича (померло) — молодшого сержанта
КОЛМАКОВА Віталія Олександровича (померло) — солдата
КОПИЧКА Едуарда Володимировича (померло) — старшого солдата
КОПИЩИКА Дмитра Вікторовича (померло) — солдата
КОСТЕНКА Максима Дмитровича (померло) — солдата
КРАСИЛОВА Андрія Васильовича (померло) — солдата
ЛОГВИНЕНКА Євгена Сергійовича (померло) — старшого солдата
ЛОПАСОВА Олексія Григоровича (померло) — солдата
МАКОГОНА Олексія Сергійовича (померло) — солдата
МАРТИНЕНКА Юрія Миколайовича (померло) — солдата
МАРЦЕНЮКА Олександра Борисовича (померло) — солдата
МОЛЧАНОВА Андрія Андрійовича (померло) — солдата
МУРАТОВА Олега Станіславовича (померло) — молодшого сержанта
ПИСЬМЕННОГО Вячеслава Валерійовича (померло) — молодшого сержанта
ПРИСТУПУ Антона Володимировича (померло) — солдата
РЄПУ Андрія Вікторовича (померло) — молодшого сержанта
РОМАНЧУКА Юрія Михайловича (померло) — солдата
РУДЕНКА Владлена Владленовича (померло) — штаб-сержанта
РЯБОКОНЯ Руслана Віталійовича (померло) — старшого солдата
СВІДА Богдана Петровича (померло) — старшого солдата
СКРИПАКА Віктора Петровича (померло) — солдата
СЮГАНОВА Григорія Анатолійовича (померло) — солдата
ТЕРНОВА Олександра Миколайовича (померло) — штаб-сержанта
ТРЕТЬЯКА Івана Леонідовича (померло) — солдата
ФЕДІНА Андрія Вікторовича (померло) — солдата
ФЛЕМІНГА Едуарда Романовича (померло) — солдата
ФУРІНА Володимира Вікторовича (померло) — молодшого сержанта
ФУРМАНОВА Геннадія Анатолійовича (померло) — головного сержанта
ХОЛОДНОГО Владислава Олександровича (померло) — старшого солдата
ХРАПКА Євгена Вікторовича (померло) — сержанта
ЧАЙКОВА Костянтина Васильовича (померло) — солдата
ЧОРНОГО Євгенія Владиславовича (померло) — молодшого сержанта
ШАРУДИЛА Артура Олександровича (померло) — молодшого сержанта

ЯНЧУКА Сергія Вікторовича (померло) — солдата
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
ХАРЧЕНКА Віктора Івановича (померло) — старшого сержанта
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
БАЛАБАНОВА Олександра Олександровича — старшого солдата
БАЛАЛАСВА Вячеслава Івановича — старшого солдата
БЕЛЯВЦЕВА Олексія Миколайовича — старшого солдата
БІЛЕЦЬКОГО Дмитра Леонідовича — старшого солдата
БІЛЯВСЬКОГО Володимира Олексійовича — солдата
БІМБОЛОВА В’ячеслава Сергійовича — солдата
БОБОНЦЯ Ігоря Анатолійовича — солдата
БОДНАРА Сергія Володимировича — старшого солдата
БОЙЧУКА Аркадія Івановича — солдата
БОРИСЕНКА Руслана Олександровича — головного сержанта
ВАРНАВСЬКОГО Анатолія Анатолійовича — солдата
ВІТЬКА Владислава Миколайовича — солдата
ВОРОНЦОВА Данила Олексійовича — старшого солдата
ГИРДЄВА В’ячеслава Захарійовича — молодшого сержанта
ГОРОХОВАТСЬКОГО Костянтина Олександровича — старшого солдата
ГРИЦАЄНКА Олексія Олександровича — молодшого сержанта
ГРУЗДЄВА Ярослава Володимировича — солдата
ДРИЧА Дмитра Михайловича — молодшого сержанта
ЄФРЕМОВА Владислава Миколайовича — солдата
ЗАХАРОВА Юрія В’ячеславовича — солдата
ІВАНОВА Євгена Григоровича — старшого солдата
ІСАЄНКА Івана Миколайовича — старшого солдата
КИРИЧЕНКА Романа Івановича — молодшого сержанта
КРУЧИНУ Олександра Сергійовича — солдата
КУЛАКЕВИЧА Романа Володимировича — солдата
КУРИЛА Олександра Михайловича — молодшого сержанта
ЛІННІКОВА Артура Данііловича — солдата
МАКСИМЕНКА Дмитра Яковича — старшого солдата
МЕЖОВІКІНА Ярослава Федоровича — старшого лейтенанта
МОСЕНЦЕВА Юрія Васильовича — старшого солдата
НІКОЛАЙЧУКА Олексія Миколайовича — сержанта
НОВІНЕНКА Олега Олексійовича — молодшого сержанта
ОБРИЗАНОВА Данила Григоровича — солдата
ОЛІЙНИКА Ярослава Анатолійовича — молодшого сержанта
ОНИЩЕНКА Романа Миколайовича — старшого лейтенанта
ПЕРЕПЬОЛКІНА Володимира Миколайовича — сержанта
ПОПОВА Володимира Володимировича — старшого сержанта
ПОПОВА Ігоря Володимировича — солдата
СІРЯЄВА Михайла Олександровича — солдата

СТЕЦЕНКА Анатолія Вікторовича (помертно) — старшину
ТЕРЕЩЕНКА Сергія Вікторовича — солдата
ТКАЧЕНКА Андрія Володимировича — старшого солдата
ФІЛППОВА Володимира Вікторовича — старшого солдата
ФОМАХІНА Андрія Анатолійовича — штаб-сержанта
ЦУЦМАНА Івана Миколайовича — солдата
ЧИРУКА Вадима Леонідовича — сержанта
ЧОРНОГО Вадима Віталійовича — старшого лейтенанта медичної служби
ШАПАРЕНКА Олександра Сергійовича — сержанта
ШАПОВАЛОВА Артема Миколайовича — старшого солдата
ШЕВЧЕНКА Олександра Сергійовича — солдата
ШТУЧЕНКА Миколу Вікторовича — старшого солдата
ЮДІНА Іллю Олександровича — старшого солдата
ЯКОВЕНКА Івана Олександровича — солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

23 листопада 2022 року

Додаток 4

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №799/2022](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

РИКОВА Владислава Миколайовича — підполковника

СТРОМИЛА Ігоря Геннадійовича — підполковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ЧМАРУ Андрія Степановича — старшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

БАРВІНКА Романа Юрійовича (помертно) — матроса

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АГАСВА Рафаїла Рамізовича (помертно) — старшого матроса

АНДРУШКА Ігоря Васильовича — молодшого сержанта

БОГАТИРЬОВА Сергія Олександровича — підполковника

ВОЛКОВА Антона Вячеславовича — солдата

ГЕРМАНЮКА Сергія Васильовича — молодшого сержанта

ГОЛУБЕНКА Віктора Олександровича — старшого лейтенанта

ГУЙТА Олега Олеговича — лейтенанта

ДЕНИЩИЧА Михайла Володимировича (помертно) — старшого солдата

ДИКАЛА Віктора Станіславовича (помертно) — матроса

ДРОБОВИЧА Богдана Володимировича — штаб-сержанта

КАСЯНЧУКА Анатолія Олександровича (помертно) — майстер-сержанта
КОВАЛЯ Єгора Сергійовича (помертно) — старшого матроса
КОВАЛЬЧУКА Ігоря Олександровича — сержанта
КОРНІЛОВА Олександра Володимировича (помертно) — головного
корабельного старшину
КУЦЕВИЧА Романа Сергійовича — лейтенанта
КУЧУКА Сергія Васильовича (помертно) — солдата
ЛАВРЕНЧУКА Сергія Тарасовича (помертно) — матроса
МАНДЮКА Віктора Володимировича — сержанта
МАНСУРОВА Максима Максимовича (помертно) — старшого солдата
МАРТИНЮКА Максима Сергійовича — старшого лейтенанта
МАШКАРУ Романа Васильовича — капітана
НОВОСЬОЛОВА Семена Сергійовича — солдата
ПАВЛЮКА Петра Миколайовича — сержанта
ПАРХОМЕНКА Ігоря Валерійовича — полковника
ПЕТРИЧУКА Михайла Павловича — старшого солдата
ПЛАКСІНА Олега Анатолійовича (помертно) — солдата
ПУСТОВОЙЧЕНКА Сергія Миколайовича — молодшого лейтенанта
РИБКІНА Сергія Ігоровича (помертно) — старшого солдата
СЕРГІЄНКА Руслана Уланбатировича (помертно) — старшого сержанта
СЕРНУ Сергія Івановича — старшого сержанта
СЄДОВА Дениса Васильовича (помертно) — матроса
СКІБІНА Андрія Сергійовича — молодшого сержанта
СТАСИНЦЯ Василя Зіновійовича — старшого солдата
СУХОЛИТКОГО Геннадія Євгеновича — сержанта
ТУТЕЦЬКОГО Василя Ігоровича — молодшого сержанта
ЮРЧУКА Андрія Вікторовича — молодшого лейтенанта
Нагородити орденом Данила Галицького
БЕЗМЕНА Олександра Володимировича — підполковника
БОРЩА Андрія Вікторовича — полковника
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
АРАБІЖУ Ігоря Юрійовича — майора
БАРАНОВСЬКОГО Євгена Володимировича — капітана
БЄЛОВА Артема Борисовича — солдата
БІЛОНОГА Олега Сергійовича — старшого лейтенанта
БОРОДІНА Євгена Васильовича — старшого лейтенанта
ВАРЕНИКА Олега Вадимовича — старшого лейтенанта
ВАСИЛЬЄВА Сергія Станіславовича — підполковника
ВАЩЕНКА Сергія Михайловича — полковника
ВІТВИЦЬКОГО Максима Володимировича — старшого солдата
ВОЛОШИНА Олександра Олександровича — капітана
ГЛАДЦЯ Олега Романовича — старшого сержанта
ГОРБАЧЕНКА Олексія Віталійовича — молодшого сержанта

ГРИНЯ Андрія Анатолійовича — старшого лейтенанта
ДАВИДЕНКА Євгена Олександровича — полковника
ДИКУШУ Ігоря Миколайовича — старшого лейтенанта
ДІГУРКА Артема Миколайовича — лейтенанта
ДМИТРІЄВА Віталія Вікторовича — штаб-сержанта
ЄЛКІНА Максима Михайловича — капітана
ЄРЕНКОВА Андрія Вікторовича — старшого лейтенанта
ЖУКА Андрія Васильовича — старшого солдата
ЗАГОРОДНЬОГО Олександра Анатолійовича — старшого солдата
КАПУСТИНСЬКОГО Андрія Богдановича — полковника
КЛІНДУХОВА Сергія Михайловича — солдата
КЛОПОТЕНКА Сергія Миколайовича — штаб-сержанта
КОЛЕСНИКА Андрія Олександровича — капітана
КОЛОКОЛЬЦЕВА Олександра Євгенійовича — лейтенанта
КОМАШКА Тараса Григоровича — старшого солдата
КОРОПА Георгія Миколайовича — сержанта
КРАЙНЯКА Сергія Васильовича — солдата
КРАЩЕНКА Станіслава Володимировича — молодшого лейтенанта
ЛАВРУКА Олександра Івановича — солдата
ЛАХТЮКА Олега Ігоровича — солдата
ЛУПУЛЯКА Івана Юрійовича — молодшого сержанта
ЛУЧКАНЯ Анатолія Івановича — старшого сержанта
ОЛІЙНИКА Володимира Володимировича — підполковника
ОРЛА Олександра Васильовича — штаб-сержанта
ПАНКОВА Андрія Олеговича — старшого солдата
ПИСАРЕНКА Сергія Миколайовича — сержанта
ПІВНЯКА Андрія Сергійовича — штаб-сержанта
ПОЛЬНЮКА Володимира Володимировича — солдата
ПОРТЯНИКА Романа Андрійовича — полковника
РЕДЬКА Володимира Івановича — старшого сержанта
САБОВА Івана Юлійовича — старшого солдата
САВКОВА Віктора Івановича — сержанта
САЛОВА Олега Васильовича — капітана
САНЧЕНКА Олексія Борисовича — капітана
СКУЙБІДУ Олександра Володимировича — капітана
СМЕТАНЮКА Романа Васильовича — старшого лейтенанта
ТКАЧЕНКА Євгенія Георгійовича — головного сержанта
ТРАЧУКА Олександра Тимофійовича — сержанта
ФАДЄЄВА Андрія Володимировича — старшого лейтенанта
ФЕДОРЕНКА Олексія Григоровича — капітана
ХВОСТАЧА Олексія Вікторовича — штаб-сержанта
ХЛІВНОГО Василя Анатолійовича — штаб-сержанта
ЧОРНОГО Владислава Сергійовича — старшого лейтенанта

ШАТОВА Олександра Володимировича — майора
ШУМИЛА Михайла Геннадійовича — капітана
ШУМОВСЬКОГО Анатолія Івановича — капітана
ЮСИПЦЯ Дмитра Юрійовича — солдата
ЯФАЄВА Олександра Валерійовича — підполковника
ЯЦЕНКА Антона Павловича — капітана
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
ТИХОНОВА Романа Сергійовича — старшого лейтенанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

23 листопада 2022 року